

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO OBRANY

CO-7-3

Výhradně
pro služební potřebu

PROGRAMY

BOJOVÉ PŘIPRAVY

PROVOZNÍCH A ZABEZPEČOVACÍCH JEDNOTEK

CIVILNÍ OBRANY

Zrušeno

KNIHOVNA
Archiv Československé armády
Číslo: 2636
3527
patříková skupina:
3562

PRAHA 1991

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO OBRANY

Schvaluji.
Náčelník Civilní obrany ČSFR
generálmajor Ing. Jozef Eršek
Praha 3. prosince 1990

~~Výhradně~~
~~pro služební potřebu~~

PROGRAMY

BOJOVÉ PŘÍPRAVY

PROVOZNÍCH A ZABEZPEČOVACÍCH JEDNOTEK

CIVILNÍ OBRANY

Zrušeno

KNIHOVNA	
Archiv Československé armády	
Číslo	2636
č. j.	3527
Číslová skupina:	3562

PRAHA 1991

Tento předpis obsahuje doplňky:

1. ....
2. ....
3. ....

Ú V O D

Tyto programy bojové přípravy obsahují tematiku všech předmětů výcviku provozních a zabezpečovacích jednotek vojenských štábů Civilní obrany. Zahrnují oddělený výcvik, společný výcvik a přípravu vojáků a poddůstojníků v záloze.

Výcvik nováčků se uskutečňuje podle předpisu Programy bojové přípravy pozemního vojska. Základní výcvik nováčků /Vševojsk-7-1/.

Tento předpis nabývá účinnosti dnem 1. března 1991; tímž dnem pozbývají platnosti Prozatímní programy bojové přípravy provozních a zabezpečovacích jednotek vojenských štábů Civilní obrany /čj. 90500/5-CO/ vydané v roce 1988.

ORGANIZACE BOJOVÉ PŘÍPRAVY A VÝCHOVY

1. Bojová příprava a výchova provozních a zabezpečovacích jednotek se plánují a provádějí podle základních výcvikových dokumentů na výcvikový rok - Rozkazu ministra obrany ČSFR pro přípravu vojsk ČSA ve výcvikovém roce, organizačně metodických směrnic pro přípravu pozemního vojska ve výcvikovém roce a podle dalších vojenských předpisů včetně těchto programů.

Za reálnost plánu přípravy a výchovy a jeho kvalitní splnění odpovídá na každém stupni příslušný velitel /náčelník/.

2. Základní služba v trvání 18 měsíců je rozdělena do tří období, každé období v trvání 6 měsíců. Programy jsou zpracovány na období 6 měsíců. Výcvikový rok se dělí na dvě období. První období výcviku začíná po nástupu nováčků k jednotce.

V každém období se vyhrazuje 5 měsíců na společný výcvik a jeden měsíc na základní výcvik. V závěru výcvikového období se vyhrazuje čas na propuštění vojnů a poddůstojníků, kteří splnili stanovenou dobu služby do zálohy, na provedení učebně metodických shromáždění, na přípravu techniky na zimní a letní provoz, na vykonání zkoušek k potvrzení a zvýšení třídnosti, na přípravu učební a výcvikové základny k novému výcvikovému roku a k příjmu nováčků.

V týdnu se vyhrazuje 5 dnů na bojovou přípravu a výchovu a výkon služby celodenní směny. Pro ošetřování zbraní, techniky a materiálu a na údržbu dílenského a parkového zařízení se plánují mimo výcvikové dny v měsíci 2 parkové dny s výjimkou měsíců, kdy se provádí jejich příprava na zimní a letní provoz, ošetřování a ukládání po cvičeních. Výcvikový den trvá 6 hodin, výcviková hodina 45 minut. Při taktických cvičeních, střelbách, řízení automobilů, jakož i při jiném výcviku spojeném s pobytem ve výcvikových prostorech a ve výcvikových zařízeních, se délka výcvikového dne nestanovuje. Musí však zahrnovat dobu určenou k přípravě poddůstojníků na další den, ošetřování zbraní a techniky, výchovnou práci a odpočinek.

3. Příprava velitele praporu /roty/, zástupců velitele praporu /roty/ a velitelů čet /vojáků z povolání/ se organizuje a provádí na základě součinnostního dohovoru u stanoveného pluku CO jednou ročně v trvání 3 dnů. Obsah stanovuje velitel pluku.

Příprava odborných náčelníků praporu se koná u AHS GŠ jednou ročně v trvání 3 dnů. Obsah stanovují odborní náčelníci AHS GŠ.

Příprava absolventů VKVŠ se organizuje a provádí jednou za období na učebně metodických shromážděních v trvání 2 až 3 dnů. Řídí je velitel praporu /roty/. Těžiště jejich přípravy se klade do přípravy na výcvik příštího dne. Obsah učebně metodických shromáždění stanovuje velitel praporu /roty/.

Příprava velitelů družstev se organizuje v těchto základních formách:

- na učebně metodickém shromáždění,
- při instrukčně metodické přípravě,
- při přípravě na výcvik příštího dne.

Při těchto formách přípravy poddůstojníci získávají praktické návyky ve velení a dovednosti pro ovládnutí svěřené zbraně a techniky, zvyšují svou metodickou připravenost k vedení výcviku a podřízených.

Učebně metodické shromáždění /UMS/ poddůstojníků se uskutečňuje před začátkem výcvikového období po návratu vojáků vyslaných do poddůstojnických škol a kursů v trvání 3 dnů. Zaměřuje se k získání potřebných znalostí a návyků při řízení nejsložitějších výcvikových témat a úkolů, ujednocuje se výcvikové a výchovné působení na podřízené a vysvětlují se zásady efektivního využívání technických, výcvikových a jiných prostředků.

V rámci UMS se využívají především tyto výcvikové metody:

- instrukčně metodická cvičení,
- ukázková cvičení,
- nácviky,
- ukázky s vysvětlením,
- výklad a beseda.

Kromě toho je možno organizovat i metodickou poradu k výměně zkušeností z různých oblastí činnosti poddůstojníků.

Metodická příprava poddůstojníků se uskutečňuje před procvičováním nejdůležitějších témat zpravidla v rámci roty za řízení velitele roty. Tuto přípravu zabezpečují velitelé a náčelníci služeb jednotky a podle potřeby odborní náčelníci příslušného štábu CO. Příprava se provádí jen pro témata předmětů výcviku, kdy poddůstojníci provedou výcvik s podřízenými.

V metodické přípravě se používají zejména tyto metody:

- instrukčně metodická cvičení,
- ukázková cvičení,
- nácviky.

Příprava se nekoná v měsíci, ve kterém se organizuje UMS poddůstojníků.

Poddůstojníky na příští den připravují velitelé rot a čet. Používají nejčastěji tyto metody:

- instruktáž,
- ukázkou s vysvětlením,
- nácvik.

Kromě této přípravy se poddůstojníci zdokonalují a prohlubují si své znalosti, návyky a dovednosti při všech druzích zaměstnání. Individuálně se připravují v době vyhrazené pro samostatnou přípravu.

4. Příprava příslušníků jednotek v každém období zahrnuje základní a společný výcvik.

Nováčky-řidiče je nutno po nástupu k jednotce přezkoušet z praktické jízdy, znalostí pravidel silničního provozu a konstrukce automobilu. Dále je nutno vybrat řidiče k absolvování krátkodobého řidičského kursu, který se organizuje ve druhém a třetím měsíci po nástupu podle předpisu Programy bojové přípravy vojenských řidičů automobilů /Vševojsk-7-5/.

5. Příprava jednotek se uskutečňuje s důrazem na praktický výcvik s materiálem a zbraněmi. Využívá se každé možnosti cvičit v polních podmínkách.

Kromě výcviku organizovaného u jednotek se tyto jednotky zúčastňují cvičení s příslušnými štáby CO.

Na začátku každého výcvikového období se zařazují otázky spojené s uváděním jednotek do bojové pohotovosti. Prakticky se procvičuje činnost celodenní směny, vyzoomování a nástup po vyhlášení bojového poplachu, výdej materiálu, zbraní, vyvedení jednotek z ubytovacího prostoru i další otázky spojené s činností zabezpečovaného štábu CO po vyhlášení bojového poplachu. Návky této činnosti se konají v průběhu celého výcvikového roku podle plánů velitelů jednotek u štábu CO.

Při výcviku se věnuje hlavní pozornost sladění činnosti uvnitř provozní nebo zabezpečovací jednotky, mezi jednotkou a zabezpečovaným štábem CO a zdokonalování v odborné přípravě.

Taktická /odborná taktická/ příprava je základem praktického výcviku. K maximální kvalitě této přípravy musí přispívat i výcvik a výuka v ostatních předmětech výcviku. Vojáci a jednotky se připravují ke sladění činnosti a k přesnému plnění úkolů spojených se zabezpečením stanovené činnosti a života jednotky. Výcvikové filmy a diafilmy se promítají při samostatné přípravě před probíráním příslušné tematiky podle programů a podle charakteru zaměstnání i v době výcviku.

Psychologická příprava musí být zahrnuta ve všech cvičeních a v každodenním životě. Základem procvičování a získávání návyků k psychické odolnosti jsou mnohonásobné návky s opakováním činností přibližujících se k reálné situaci.

Speciální příprava všech odborností se provádí podle odborných instrukcí a předpisů druhů vojsk. Tematiku a formu přípravy stanoví zástupci náčelníků štábů CO ve spolupráci s náčelníky příslušných odborností na štábů CO /zejména týlových, automobilních a spojovacích/.

Technika a všechny prostředky materiálního zabezpečení výcviku musí být po každém použití ošetřeny, uloženy /zaparkovány/ a uvedeny do bojové pohotovosti k dalšímu použití. Při těchto pracích se prohlubují znalosti, dovednosti a návyky především v technické přípravě.

6. Základem úspěšného plnění úkolů a řízení života jednotek je přesné stanovení úkolů, jejich promyšlené plánování, neustálé zdokonalování metodické připravenosti důstojníků, praporčíků i poddůstojníků, zavádění progresivních zkušeností z výcviku a výchovy vojáků do praxe, nepřetržité zdokonalování učební a výcvikové základny a její účelné využívání, včetně dostupných moderních technických prostředků a zařízení.

Náčelník štábu CO může v odůvodněných případech s přihlédnutím ke zvláštnostem plněných úkolů, které jednotka jeho štábu plní, obsah těchto programů upravit.

Dojde-li v takových případech u jednotky plněním nevýcvikových úkolů po delší dobu k nutným změnám v Plánu přípravy a výchovy, stanoví náčelník štábu CO, které výcvikové úkoly jednotka splnit musí.

Zástupce náčelníka štábu CO organizuje a řídí ukázková cvičení, osobně se podílí na řízení UMS s poddůstojníky a provádí kontrolní cvičení u jednotek. Má právo upřesnit počet hodin na témata v předmětech výcviku, upravit některá témata, určovat dobu na každé cvičení a výcvikové filmy pro ukázky správné činnosti. Stanovuje množství střeliva, imitačních prostředků, techniky a pohonných hmot pro výcvik.

Kontrolní cvičení řízená zástupcem náčelníka štábu ve spolupráci s odbornými náčelníky štábu CO mají za cíl objektivně hodnotit úroveň přípravy a dosažené výsledky vojáků a jednotek. Výsledkem musí být účinná opatření k odstranění nedostatků a jejich příčin, zjištěných ve výcviku a výchově vojáků.

Velitel praporu /odborní náčelníci/ má právo upřesňovat obsah učebních úkolů jednotlivých témat. Stanovuje témata a obsah instruktivně metodických cvičení, ukázkových cvičení a metodických porad s poddůstojníky. Velitel praporu řídí sestavování rotních rozvrhů zaměstnání s důrazem na racionální využití učební a výcvikové základny a techniky. Je povinen řídit ukázková a instruktivně metodická cvičení s důstojníky, metodické rady s poddůstojníky, kontrolní cvičení v rotách /četách/ a kontroly sladění čet a družstev.

Velitel roty řídí ukázková a instrukčně metodická cvičení s poddůstojníky. Na základě výsledků cvičení upřesňuje další zaměření přípravy příslušníků roty. Odpovídá za provádění parkových a hospodářských dnů, které v koordinaci se zástupcem náčelníka štábu CO plánuje ve dnech, kdy je schopen zabezpečit maximální účast příslušníků jednotky. Řídí odborné taktické cvičení roty.

Velitel čety se zúčastňuje cvičení poddůstojníků a denně je připravuje na příští výcvikový den. Vede výcvik poddůstojníků a vojínů čety a stanovuje jim úkoly pro samostatnou přípravu.

Velitel družstva vede přímo výcvik příslušníků družstva a poskytuje jim pomoc v době samostatné přípravy.

7. Příprava a výchova se plánuje a vyhodnocuje podle služební pomůcky Vševojsk-51-20/2.

Zástupce náčelníka štábu CO zpracovává pro provozní /zabezpečovací/ jednotku jako základní dokument pro plánování Plán přípravy a výchovy na výcvikový rok. Zpracovává jej podle služební pomůcky Vševojsk-51-20/2. Z tohoto plánu upřesňuje úkoly na měsíc, které bude provozní /zabezpečovací/ jednotka plnit.

Velitel praporu /roty/ zpracovává pro základní orientaci Přehled témat přípravy a výchovy a rozpočet hodin na výcvikové období. Z tohoto přehledu a z upřesnění úkolů na měsíc vychází při zpracování plánu přípravy a výchovy na měsíc a rozvrhů zaměstnání.

Dosažené výsledky v přípravě a výchově a splnění stanovených úkolů se vyhodnocuje:

- u družstva na konci každého výcvikového, parkového nebo hospodářského dne,
- u čety za týden,
- u praporu /roty/ za měsíc, výcvikové období a výcvikový rok.

Evidence výsledků plnění úkolů přípravy a výchovy musí zabezpečovat informovanost o připravenosti jednotky vždy o dva stupně níže a vede se na rozvrzích zaměstnání /zadní strana/ a měsíčních vyhodnoceních přípravy a výchovy.

8. K předcházení nehodám a úrazům při používání techniky, zbraní a imitačních prostředků musí být všichni vojáci poučeni o bezpečnostních opatřeních. V průběhu výcviku jsou velitelé všech stupňů a vedoucí výcviku povinni vyžadovat přesné dodržování předepsaných bezpečnostních opatření a kontrolovat jejich plnění.

Č Á S T 1

S P O L E Č N Ý V Ý C V I K

ROZPOČET HODIN NA VÝCVIKOVÉ OBDOBÍ

P ř e d m ě t y v ý c v i k u	Provozní jednotky					Zabezpečovací jednotky	
	Oddělený výcvik	odbornosti aut. služby	odbornosti chem. vojska	odbornosti spoj. vojska	odbornosti týlových služeb	odbornosti aut. služby-stroj. EC	odbornosti spoj. vojska
Odborná a technická příprava	-	127	127	127	-	127	127
Ochrana proti ZHN	-	6	6	6	6	6	6
Vojensko-občanská výchova	4	20	20	20	20	20	20
Taktická příprava	-	6	6	6	6	-	-
Tělesná příprava	-	20	20	20	20	20	20
Pořadová příprava	-	10	10	10	10	10	10
Požární ochrana	-	2	2	2	2	2	3
Střelecká příprava	-	6	6	6	6	6	6
Vojenská topografie	-	2	2	2	2	2	2
Základní řády	-	7	7	7	7	7	7
Zdravotnická příprava	-	3	3	3	3	3	3
Ženíjní příprava	-	4	4	4	4	4	4
Praktická příprava ve funkci	-	-	-	-	127	-	-
Kontroly	-	15	15	15	15	15	15
Záloha velitele	-	12	12	12	12	18	18
C e l k e m	4	240	240	240	240	240	240

PŘÍPRAVA ŘIDIČŮ A DÍLENSKÝCH SPECIALISTŮ

1. Organizace zdokonalovací části přípravy řidičů

Hlavním cílem zdokonalovací části přípravy řidičů je zvyšování jejich mistrovství při používání, ošetřování a ukládání přidělených automobilů tak, aby řidiči byli schopni zajišťovat jejich stálou bojovou připravenost a použitelnost, bezpečnost a hospodárnost provozu i prodlužování životnosti.

Zdokonalovací část přípravy řidičů automobilů /dále jen příprava/ se dělí na dva předměty výcviku. Jsou to:

- řidičská příprava obsahující pravidla silničního provozu, zásady řízení automobilů, praktické řízení vozidel a zvláštní ustanovení o provozu vojenských motorových vozidel na pozemních komunikacích;

- technická příprava, která zahrnuje zásady provozu techniky, ošetřování a opravy vozidel, popis a činnost skupin a podskupin automobilu, pro který je řidič školen. Kromě závazné části uvedené v tomto předpise se příprava řidičů ještě organizuje v rámci zvyšování třídnosti a při jiných výchovných akcích, např. rozbořech kázně, besedách s prokurátorem, soutěžích v odstraňování závad, jízdě zručnosti, školách smyku apod.

Všechna opatření v této oblasti musí vytvářet ucelený systém intenzivního působení na řidiče k zajištění cílů jejich přípravy.

Za přípravu řidičů odpovídá velitel jednotky. Přípravu organizují a vedou organizační velitelé rot /samostatných čet/. Nejvhodnější je soustředěný výcvik jednou měsíčně nebo v souladu s možnostmi jednotky po částech.

Jednou za výcvikové období se musí uskutečnit kontrolní cvičení z technické a řidičské přípravy v souladu s ustanoveními předpisu Výcvik v řízení automobilové techniky /Aut-6-1/. Tato cvičení organizují a provádějí přímí nadřízení organických velitelů rot /samostatných čet/. Kontrolní cvičení, které provádějí nadřízené velitelské stupně, výcvik nenahrazují.

Příprava řidičů-vojáků se musí v jednotlivých obdobích lišit v náročnosti. Vojáci, kteří prokazují nejlepší výsledky v řízení vozidel, se vybírají a určují do funkcí instruktorů, popřípadě plní úkoly za ztížených podmínek a v kratších časových limitech. Například v prostředcích individuální ochrany, za omezené viditelnosti, za náročnějších meteorologických podmínek apod.

V době přípravy nesmějí být řidiči automobilů určováni do strážní služby, na hospodářské nebo jiné práce, popřípadě do jiných služeb. Pro řidiče, kteří se výcviku nezúčastnili, se musí nejpozději do 14 dnů organizovat výcvik v rámci jednotky.

Rozhodující a nejdůležitější je praktická část technické i řidičské přípravy. Materiálnímu zabezpečení této části přípravy a její organizaci se proto musí věnovat nejvyšší pozornost.

Materiální zabezpečení musí být zajištěno tak, aby při praktické činnosti na jednom vozidle /trenažéru/ byli cvičeni nejvýše 3 až 4 vojáci. U každého vozidla /trenažéru/ přitom musí být instruktor.

Příprava velitelů a funkcionářů, kteří řídí výcvik, musí být zaměřena především na organizaci a provádění praktické činnosti a na přípravu instruktorů pro jednotlivá pracoviště. Pro jejich přípravu je nejvhodnější využívat instrukčně metodická cvičení s použitím metod ukázky s vysvětlením a besedou. Zvláštní pozornost je třeba věnovat materiálnímu a technickému zabezpečení výcviku, vhodně na pracovištích využívat všechny kvalitní pomůcky a prostředky. Počet pracovišť a jejich vybavení musí zabezpečovat účinné využití doby určené pro výcvik a dosažení cílů stanovených pro konkrétní vyučovací jednotku. Přitom je nutno zajistit, aby se velitelé, kteří řídí výcvik, naučili účelně kombinovat procvičování s prohlubováním vědomostí, dovedností a návyků v bezprostřední návaznosti, a tak dosahovat vysoké kvality a účinnosti výcviku, zvláště v jeho praktické části.

Při instrukčně metodických cvičeních je nejdůležitější ukázat metodický postup učitele /velitele/ při výcviku /vyučování/ a procvičit je v řízení daného tématu.

Za odbornou stránku přípravy velitelů a funkcionářů, kteří řídí jednotlivá cvičení ve zdokonalovací části technické a řidičské

přípravy řidičů automobilů, odpovídá zástupce velitele pro výzbroj /technik roty/.

Příprava instruktorů

Přípravu instruktorů organizuje a vede velitel, který bude následující cvičení řídit.

Instruktoři se vybírají z řad zkušených řidičů. Při řízení vozidel je instruktor současně velitelem vozidla a zpravidla to bude řidič, který přistavuje vozidlo pro výcvik.

Příprava instruktorů pro procvičování praktických činností se musí zaměřit hlavně na nácvik přesného provedení předepsaných úkonů. Přitom je nutno používat správné nářadí a měřidla, dodržovat všechny zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Je-li to předepsáno, musí se instruktor naučit sledovat plnění stanovené časové normy a musí si osvojit zásady správného hodnocení činností cvičícího. Vhodnými metodami přípravy instruktorů je ukázka s vysvětlením a následujícím procvičováním.

2. Rozpočet hodin na výcvikové období

Poř. čís.	Předměty výcviku	Počet hodin na období
1	Technická příprava	63
2	Řidičská příprava	64
C e l k e m		127

TECHNICKÁ PŘÍPRAVA

Úkoly výcviku

Zdokonalit znalosti řidičů o činnosti skupin a podskupin automobilu, praktické návyky a dovednosti při ošetřování automobilu a zjišťování a odstraňování závad a vybraných poruch.

Metodické pokyny

Obsah zdokonalovací části technické přípravy řidičů automobilů navazuje na výcvik v krátkodobém řidičském kursu. Tematika výcviku je volena tak, aby rozvíjela a prohlubovala jejich vědomosti a zejména praktické dovednosti. Důraz se klade na důkladné procvičení základních druhů ošetřování automobilů, které řidič prakticky provádí, nebo na nichž se podílí ve spolupráci s dílenskými specialisty. Důležitým tématem, v němž dochází k syntéze a aplikaci vědomostí a dovedností řidičů, je Zjišťování a odstraňování závad a vybraných poruch skupin a podskupin automobilu. V tomto tématu se řidiči musí naučit prakticky zjišťovat závady a běžné poruchy automobilů a také je samostatně odstraňovat.

V závislosti na typu automobilu je možno obsah jednotlivých témat upravit.

Základní metodou výcviku jsou praktická cvičení, která se provádějí v parcích, dílnách, na místech ošetřování, na speciálně vybudovaných plochách, v učebnách technické a automobilní řidičské přípravy, na technických trenažérech a v polních podmínkách. Teoretická výuka se omezuje na nezbytnou dobu zpravidla v úvodu praktického cvičení se zaměřením na pochopení principu činnosti jednotlivých soustav, ústrojí, skupin a podskupin v návaznosti na procvičovanou tematiku. Ke zvýšení efektivnosti teoretické výuky se využívají fólie pro zpětný projektor, diapozitivy, vybrané části filmů apod. Teoretické znalosti techniky se prohlubují především v době samostatného studia řidičů. Důraz je třeba položit na jejich aktivitu a samostatnost formou studia programovaných učebnic, řešením úloh ze sbírek učebních úloh pro jednotlivé typy automobilů a ostatních didaktických pomůcek.

Počet pracovišť se pro každé cvičení volí tak, aby bylo zabezpečeno optimální vytížení vojáků; vyčleněno musí být tolik

vozidel, aby na jedno vozidlo připadali 3 až 4 řidiči. Každé pracoviště vede dobře připravený instruktor. Všechna pracoviště se vybavují potřebnými pomůckami, přístroji, nářadím a materiálem. Řidiči provádějí výcvik na tom typu techniky, který mají přidělen. Témata 1 a 13 až 18 je vhodné procvičovat s řidiči různých typů automobilové techniky společně.

K dodržení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se v úvodu výcviku stanoví bezpečnostní opatření, jejichž plnění se v průběhu výcviku soustavně kontroluje.

V 1. období se neprocvičuje téma 12.

Ve 2. období se neprocvičují témata 16, 17 a 18.

Vojenské předpisy a jiné pomůcky

Osobní terénní automobil UAZ-469. Popis a provoz /Aut-23-3/
Ošetřování osobního terénního automobilu UAZ-469 a jeho modifikací /Aut-23-4/
Nákladní terénní automobil TATRA 138 VN /a podvozky Tatra 138 PlV, PP4V, PP6V a PP8V/. Popis, provoz a ošetřování /Aut-24-1/
Ošetřování nákladního terénního automobilu PRAGA V3S a jeho modifikací /Aut-24-12/
Těžké terénní nákladní automobily TATRA 138 a TATRA 148
Ošetřování /Aut-24-17/
Těžký terénní nákladní automobil TATRA 148 VNM. Popis a provoz /Aut-24-18/
Tankové a automobilní technické zabezpečení vojsk /svazek, útvar, jednotka/ /Tank-1-1/
Silniční přeprava nebezpečných nákladů /Dopr-3-1/
Příprava tankové a automobilové techniky na zimní a letní provoz /Tank-30-2/
Konzervace a ukládání tankové a automobilní techniky a materiálu /Tank-30-6/
Technologické postupy pro ukládání tankové a automobilové techniky /Tank-30-7/
Kontrola provozu vojenských motorových vozidel a vyšetřování nehod techniky ČSLA /Zákl-4-4/
Programovaná učebnice pro řidiče automobilu 1. až 5 díl
Profesiogram řidiče automobilu

Metodika technické přípravy v krátkodobých řídičských kursech
Základy výuky technické přípravy

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN
/pro řidiče/

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Určení automobilů a zvláštnosti jejich použití u jednotek	1 /1/
2	Prostředky pro zabezpečení výjezdu vozidel v zimním období	3 /2/
3	Ošetřování motoru a jeho soustav	2 /3/
4	Ošetřování převodného ústrojí	3 /3/
5	Ošetřování řízení, brzd a podvozku	2 /3/
6	Ošetřování elektrického zařízení	3 /1/
7	Používání příslušenství automobilu a jeho ošetřování	1 /1/
8	Kontrolní prohlídky	4 /1/
9	Každodenní ošetření	8 /2/
10	Technické ošetření č. 1 a č. 2, doplňkové technické ošetření a ošetření po brodění	4 /4/
11	Příprava automobilu na zimní a letní provoz	6 /4/
12	Příprava automobilu k uložení, jeho ošetřování v průběhu uložení	3 /3/
13	Zjišťování a odstraňování závad a běžných poruch skupin a podskupin automobilu	11 /14/
14	Automobilové přívěsy	1 /2/
15	Vliv technického stavu automobilu na bezpečnost provozu. Vliv ošetřování na prodloužení životnosti automobilu. Předcházení mimořádným událostem	2 /1/
16	Základní ustanovení o opravách automobilů	1
17	Pojízdné prostředky pro ošetřování a opravy automobilů	1
18	Prostředky ke zvýšení průchodivosti automobilů a k jejich vyprošťování	1
19	Kontrolní cvičení	6
C e l k e m		63 /45/

T é m a 1. Určení automobilů a zvláštnosti jejich použití u jednotek
/Výklad/

Určení automobilů a zvláštnosti jejich použití u jednotky.
Takticko-technická charakteristika automobilů jednotky, jejich úloha při zabezpečování bojové pohotovosti jednotky.

T é m a 2. Prostředky pro zabezpečení výjezdu vozidel v zimním období

Cvičení 1. /Ukázka/ Propojovací kabely, univerzální napájecí zdroj, vstřikovače lehce zápalných paliv a směsí, naftové ohříváče /topení/. Jejich stručný popis, ošetřování a odstraňování závad. Ředění olejové náplně motoru benzínem.

Cvičení 2. /Nácvik/ Praktické procvičení používání prostředků pro zabezpečení výjezdu vozidel v zimním období, jejich ošetřování a odstraňování závad. Způsoby ředění motorového oleje.

Poznámka: Cvičení 1 se procvičuje s řidiči v 1. období, cvičení 2 s řidiči ve 2. a 3. období.

T é m a 3. Ošetřování motoru a jeho soustav

Cvičení 1. /Nácvik/ Kontrola upevnění a těsnosti motoru a jeho soustav. Ošetření čističů paliva a čisticích vložek. Odvzdušnění palivové soustavy /u automobilů se vznětovým motorem/. Odkalení palivové nádrže. Kontrola činnosti podávacího čerpadla. Ošetřování chladicí soustavy, kontrola těsnosti, kontrola kvality chladicí kapaliny z hlediska mrazuvzdornosti.

Cvičení 2. /Nácvik/ Ošetření čističe vzduchu. Kontrola a výměna oleje v motoru. Kontrola a doplnění oleje do vstřikovacího čerpadla a regulátoru vstřikovacího čerpadla /u automobilů se vznětovým motorem/. Ošetření čističů oleje. Kontrola a napnutí klínových řemenů.

T é m a 4. Ošetřování převodného ústrojí

/Nácvik/ Seřízení spojky. Promazání ložiska spojky a ovládacího ústrojí. Odvzdušnění kapalinového ovládacího ústrojí spojky. Kontrola upevnění převodovky /převodovek/, rozvodovek a ostatních částí převodného ústrojí. Promazání křížových kloubů spojovacích hřídelů. Kontrola množství a kvality jednotlivých olejových náplní převodného ústrojí, výměna oleje.

T é m a 5. Ošetřování řízení, brzd a podvozku

Cvičení 1. /Nácvik/ Kontrola upevnění řízení, dotažení matic čepů, pák a táhel řízení; seřízení řízení. Promazání jednotlivých částí řízení. Kontrola geometrie přední nápravy. Kontrola a výměna kapaliny v posilovači řízení. Výměna maziva v řízení automobilu.

Cvičení 2. /Nácvik/ Kontrola brzdové soustavy. Seřízení volného chodu pedálu brzdy. Seřízení parkovací brzdy. Odvzdušnění kapalinové brzdové soustavy. Seřízení volného chodu pístnic brzdových válců. Kontrola stavu a ošetření brzdových bubnů a brzdového obložení.

Cvičení 3. /Nácvik/ Kontrola rámu a závěsného zařízení. Kontrola upevnění skupin a podskupin k rámu, disků kol, tyčí, per a tlumičů. Seřízení vůle ložisek hlav kol. Kontrola a výměna oleje v tlumičích pérování. Ošetření listů per. Kontrola a doplnění oleje v otočném lůžku per. Promazání závěsného zařízení.

Cvičení 4. /Nácvik/ Výměna a záměna kol. Montáž a demontáž pneumatik. Oprava vadné vzdušnice.

T é m a 6. Ošetřování elektrického zařízení

Cvičení 1. /Nácvik/ Vyčištění povrchu akumulátoru od prachu a nečistot, vyčištění odvzdušňovacích otvorů. Kontrola výšky hladiny elektrolytu, doplnění destilované vody. Zjištění stupně nabití akumulátoru. Kontrola utažení svorek a upevnění akumulátoru

/akumulátorů/ ve vozidle. Kontrola odvzdušňovacího zařízení akumulátorů.

Cvičení 2. /Nácvik/ Vyčištění dynamy /alternátoru/ a spouštěče od nečistot, kontrola jejich řádného připevnění. Kontrola a seřízení světlometů a houkačky. Kontrola činnosti stíračů a ostřikovače skel.

Vyčištění svíček od karbonu, seřízení vůle mezi elektrodami svíčky. Vyčištění kontaktů přerušovače a seřízení vůle kontaktů. Promazání přerušovače rozdělovače.

T é m a 7. Používání příslušenství automobilu a jeho ošetřování

Kontrola činnosti naftového topení /vytápěcího zařízení/, jeho ošetřování. Zásady požární ochrany.

Kontrola činnosti navijáku, jeho vyčištění, ošetřování a promazání; bezpečnostní opatření při provozu.

T é m a 8. Kontrolní prohlídky

Cvičení 1. /Nácvik/ Kontrolní prohlídka před výjezdem. Odstranění závad zjištěných při kontrolní prohlídce. Provádí se postupně, v metodicky správné posloupnosti.

Cvičení 2. /Nácvik/ Kontrolní prohlídka na zastávkách /v přestávkách činnosti/. Odstranění závad zjištěných při kontrolní prohlídce. Provádí se postupně, v metodicky správné posloupnosti.

T é m a 9. Každodenní ošetření

Cvičení 1. /Nácvik/ Každodenní ošetření vozidla v podmínkách zimního provozu. Odstranění závad zjištěných v průběhu ošetřování. /Ve stálém i polním parku./ Provádí se postupně, v metodicky správné posloupnosti.

Cvičení 2. /Nácvik/ Každodenní ošetření vozidla v podmínkách letního provozu. Odstranění závad zjištěných v průběhu ošetřování /ve stálém i polním parku/. Provádí se postupně, v metodicky správné posloupnosti.

Poznámka: Cvičení 1 se procvičuje v 1. období, cvičení 2 ve 2. období.

T é m a 10. Technické ošetření č. 1 a č. 2, doplňkové technické ošetření a ošetření po brodění

Cvičení 1. /Nácvik/ Procvičení úkonů řidiče při TO č. 1 v metodicky správné posloupnosti.

Cvičení 2. /Nácvik/ Procvičení úkonů řidiče při TO č. 2 v metodicky správné posloupnosti.

Cvičení 3. /Nácvik/ Procvičení úkonů řidiče při doplňkovém technickém ošetření v metodicky správné posloupnosti.

Cvičení 4. /Nácvik/ Procvičení úkonů řidiče při ošetření po brodění v metodicky správné posloupnosti.

T é m a 11. Příprava automobilu na zimní a letní provoz

Cvičení 1. /Nácvik/ Procvičení úkonů řidiče při přípravě automobilu na letní provoz v metodicky správné posloupnosti.

Poznámka: Provádí se před přípravou automobilu na letní provoz.

Cvičení 2. /Nácvik/ Procvičení úkonů řidiče při přípravě automobilu na zimní provoz v metodicky správné posloupnosti.

Poznámka: Provádí se před přípravou automobilu na zimní provoz.

T é m a 12. Příprava automobilu k uložení, jeho ošetřování v průběhu uložení

Cvičení 1. /Nácvik/ Krátkodobé uložení a kohzervace motoru.

Cvičení 2. /Nácvik/ Kontrola a ošetření automobilu v průběhu jeho uložení. Vyjmutí automobilu z uložení.

T é m a 13. Zjišťování a odstraňování závad a běžných poruch skupin a podskupin automobilu

Cvičení 1. /Nácvik/ Závady palivové soustavy a rozvodu motoru, jejich příznaky, příčiny, způsoby zjišťování a odstraňování /např. motor nelze spustit nebo se spouští obtížně, nepracuje pravidelně, zastavuje se, nadměrně kouří, nedává plný výkon, má zvýšenou spotřebu paliva, při jeho chodu se ozývají rázy nebo klepání apod./.

Cvičení 2. /Nácvik/ Závady chladicí a mazací soustavy, jejich příznaky, příčiny, způsoby zjišťování a odstraňování /např. nesprávný tepelný režim motoru, únik chladicí kapaliny, nízký tlak motorového oleje, zvýšená spotřeba motorového oleje apod./.

Cvičení 3. /Nácvik/ Základní poruchy podskupin a součástí převodného ústrojí, postup při jejich zjišťování a odstraňování /např. spojka špatně vypíná nebo nevypíná vůbec, prokluzuje, při vypínání hlučí nebo škube, pedál spojky klade velký odpor, pedál spojky nedoručí v horní poloze, nejde řadit některý rychlostní stupeň, k řazení je třeba vynaložit velkou sílu, nadměrná hlučnost podskupin ústrojí, nelze zapojit pohon předních kol, pomocné pohony a závěry diferenciálů, nesprávná funkce předvoliče rychlostních stupňů, unikání oleje apod./.

Cvičení 4. /Nácvik/ Základní závady řízení a brzdové soustavy. Příznaky závad, jejich příčiny a způsob zjišťování a odstraňování /např. kola při řízení kmitají, řízení jde ztuha, zvětšená vůle volantu, nadměrně ojeté přední pneumatiky, unikání oleje, řízení táhne na některou stranu, brzdy mají snížený brzdný účinek, nedostatečný tlak vzduchu v brzdové soustavě, trvalé unikání vzduchu nebo brzdění, páky klíčů brzd se nevracejí do základní polohy

nebo se vracejí pomalu, velký mrtvý chod pedálu brzdy, smyk vozidla při brzdění, parkovací brzda nebrzdí nebo brzdí stále apod./.

Cvičení 5. /Nácvik/ Závady podvozku, jejich příznaky a příčiny, způsob zjišťování a odstraňování /např. nadměrné zahřívání hlav kol a rozvodovek, nadměrná hlučnost náprav, unikání oleje z podskupin, zhoršení jízdních vlastností /plavnosti jízdy/ vozidla, u vozidel s centrálním huštěním nejdou nahustit pneumatiky, nerovnoměrně opotřebované pneumatiky, defekt pneumatiky apod.

Cvičení 6. /Nácvik/ Možné závady součástí elektrického zařízení, jejich příčiny, postup při jejich zjišťování a odstraňování /např. nedostatečně nabitý akumulátor, výška hladiny elektrolytu se příliš rychle snižuje, kapacita akumulátoru je nízká - nelze spustit motor, nesvítí některá svítidla nebo světlomet, žárovka se spálí několikrát za sebou; u zážehových motorů nepravidelný chod, opálené kontakty přerušovače, slabá jiskra a nesnadné spouštění motoru, vynechávání motoru při vysokých otáčkách; nehouká houkačka, nepracují stírače, červená kontrolní svítidla se nerozsvítí po zasunutí klíčku do spínací skříňky nebo nezhasíná po spouštění motoru, při zapnutí se spouštěč neroztočí nebo se otáčí pomalu, infrahled po zapnutí nepracuje apod./.

Cvičení 7. /Nácvik/ Závady na příslušenství automobilu, jejich příčiny a způsob jejich odstraňování /např. naftové topení (ohříváč) nelze spustit, samo zhasíná, topení má nedostatečný výkon, nadměrně kouří a vytváří saze; naviják nenavíjí, nelze zařadit a vyřadit buben ze záběru, brzda navijáku není účinná apod./.

T é m a 14. Automobilové přívěsy
/Nácvik/

Příprava přívěsu k provozu, jeho prohlídka, připojení a odpojení. Bezpečnostní opatření při práci s přívěsy. Ošetřování přívěsu, jeho periodičnost. Způsob odstraňování možných závad a poruch.

T é m a 15. Vliv technického stavu automobilu na bezpečnost provozu. Vliv ošetřování na prodloužení životnosti automobilu. Předcházení mimořádným událostem
/Výklad/

Dobrý technický stav automobilu jako jedna z podmínek bezpečného provozu. Přísné dodržování plánu ošetřování a jeho vliv na ekonomičnost provozu, prodloužení meziopravních norem automobilů a prodloužení životnosti akumulátorů a pneumatik. Způsob zajištění nových automobilů a automobilů po jednotné /střední, generální/ opravě.

Požadavky vyplývající z rozkazů a nařízení k předcházení mimořádným událostem. Příčiny automobilových nehod. Základní opatření, která zajišťují bezpečný provoz automobilů za různých podmínek a na komunikacích s různým povrchem. Jak může řidič přispět ke snížení počtu automobilových nehod. Odpovědnost řidiče za dopravní nehodu - právní a hmotná.

T é m a 16. Základní ustanovení o opravách automobilů
/Výklad/

Meziopravní normy. Druhy oprav automobilů a jejich skupin. Základní dokumentace pro opravy. Způsob demontáže matic, čepů a šroubů. Vyčištění a odmaštění součástí, jejich příprava ke složení a montáži. Bezpečnost opatření při opravách a ošetřování automobilů.

T é m a 17. Pojízdné prostředky pro ošetřování a opravy automobilů
/Ukázka/

Základní pojízdné prostředky k ošetřování a běžným opravám automobilů, jejich speciální nářadí a zařízení. Způsob rozvinutí a praktické využití zařízení pojízdné dílny.

T é m a 18. Prostředky ke zvýšení průchodivosti automobilů a k jejich vyprošťování
/Ukázka/

Způsoby využití prostředků ke zvýšení průchodivosti v těžkých terénních podmínkách a prostředků k samovyprošťování a vyprošťování.

T é m a 19. Kontrolní cvičení

Cvičení 1. Praktické provedení kontrolní prohlídky automobilu výjezdem a na zastávkách s důrazem na dodržení stanoveného časového limitu, obsahové náplně, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i ochrany životního prostředí.

Cvičení 2. Praktické provedení každodenního ošetření automobilu po ukončení jízdy v polním nebo stálém parku s důrazem na kvalitu a úplnost prací, s dodržením stanoveného časového limitu, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí.

ŘIDIČSKÁ PŘÍPRAVA

Úkoly výcviku

Soustavně zvyšovat a upevňovat návyky a dovednosti řidiče v praktickém ovládnutí přiděleného automobilu za nejrůznějších meteorologických a terénních podmínek, ve znalostech pravidel silničního provozu a provozu vojenských motorových vozidel, k zajištění bezpečnosti dopravy a trvalé bojové pohotovosti.

Metodické pokyny

Řidičská příprava se musí organizovat komplexně s doplňkovými pracovišti k procvičování:

- pravidel silničního provozu,
- zásad provozu vojenských vozidel,

- zásad řízení vozidel,
- ošetřování vozidel,
- odstraňování závad a poruch,
- opakování popisu a funkce skupin a podskupin vozidel.

Cvičení v řízení se organizuje podle předpisu Výcvik a řízení automobilové techniky /Aut-6-1/.

Výcvik v řízení automobilů se uskutečňuje na vybraných veřejných komunikacích. Řidiči provozních automobilů, kteří trvale dosahují výtečných a dobrých výsledků v praktickém řízení automobilu, mohou u cvičení 10 splnit určenou normu kilometrů na 50 %. Řidiči, kteří mají trvale převzatý přívěs, musí předepsaná cvičení vykonat s přívěsem. Na doplňkových pracovištích řídí výcvik velitelé čet, technik roty nebo nejlépe připravení řidiči - instruktoři. Pro tematiku pravidel silničního provozu a provozu vojenských motorových vozidel, která je součástí řidičské přípravy, je vhodné volit metody besedy a procvičováním a přezkušováním znalostí s využitím příručky Přehled otázek z pravidel silničního provozu a provozu vojenských motorových vozidel, která postihuje celý soubor vědomostí z uvedené oblasti. Spojením této tematiky přímo s praktickým výcvikem v řízení a s prováděním praktických prací na technice /vytvoření potřebných pracovišť/ se podstatně zvýší efektivnost přípravy řidičů. Počty kilometrů stanovené pro jednotlivá témata řidičské přípravy pro každého řidiče jsou minimální.

K dosažení předepsaného počtu kilometrů, které musí každý řidič minimálně měsíčně ujet /30 km/, se počítají kilometry ujeté při výcviku v řízení a všechny další kilometry, ujeté při cvičeních, plnění dopravních úkolů apod. Pokud vojenský řidič neujede při jiných příležitostech potřebný počet kilometrů, je nutno podle rozhodnutí velitele útvaru procvičit některá cvičení podle tohoto předpisu vícekrát.

Vojenské předpisy a jiné pomůcky

Výcvik v řízení automobilové techniky /Aut-6-1/
Organizace a provádění pořádkové služby /Všeob-P-31/
Kontrola provozu vojenských motorových vozidel a vyšetřování nehod techniky ČSLA /Zákl-4-4/

Vyhláška federálního ministerstva vnitra o pravidlech provozu na pozemních komunikacích
 Vyhláška federálního ministerstva dopravy o technické způsobilosti k provozu vozidel
 Rozkaz ministra obrany ČSFR k provozu a normám používání tankové a automobilové techniky v ČSA
 Programovaná učebnice pro řidiče automobilu - technika řízení automobilu - 4. díl
 Přehled otázek z pravidel silničního provozu a provozu vojenských motorových vozidel /příručka pro potřeby FMO/HSVTZ-TAS/
 Základy výuky technické přípravy - NV-1986
 Metodika řidičské přípravy v krátkodobých řidičských kursech

PŘEHLED TÉMAT, ROZPOČET HODIN A KILOMETRŮ

Číslo tématu	T é m a	Počet		Poznámka
		hodin	km na cvičení	
1	Zvláštnosti provozu tankové a automobilové techniky v podmínkách ČSA. Proudění vojenských motorových vozidel, jejich organizace a pravidla řízení vozidel v proudě	1 /1/	-	
2	Povinnosti vojenského řidiče a velitele vozidla. Základní povinnosti řidiče	2 /1/	-	
3	Kontroly provozu vojenských motorových vozidel orgány tankové a automobilní inspekce. Nehody vojenské techniky a trestní odpovědnost řidiče	3 /2/	-	
4	Jízda vozidly, přeprava osob a nákladů	4 /4/	-	
5	Řízení silničního provozu. Zvláštní ustanovení o provozu na dálnicích a silnicích pro motorová vozidla. Zvláštní ustanovení o provozu v obytné	4 /3/	-	

Číslo tématu	T é m a	Počet		
		hodin	km na cvičení	Poznámka
6	a přesí zóně. Dopravní značky a dopravní zařízení.	12 /12/	30	
7	Jízda vyšší rychlostí	2 /2/	-	
8	Technická způsobilost vozidel k provozu	16 /12/	10	8 h den 8 h noc
9	Řízení vozidel ve městě ve dne i v noci	2 /2/	-	
10	Zvláštnosti provozu u útvaru v posádce a v prostorech nejčastějšího působení útvaru /ve vojenském výcvikovém prostoru/	12 /6/	10	
11	Řízení vozidel v noci			určí zástupce velitele pro výzbroj /technik roty/
	Speciální cvičení			podle potřeby ve dne i v noci
C e l k e m		64 /45/		

Poznámka: Počet hodin uvedený v závorkách se vztahuje k praktické realizaci jednotlivých témat při snížených počtech řidičů.

T é m a 1. Zvláštnosti provozu tankové a automobilové techniky v podmínkách ČSA. Proudění vojenských motorových vozidel, jejich organizace a pravidla řízení vozidel v proudě

Cvičení 1. Výklad ustanovení RMO k provozu vojenských vozidel. Směrnice pro provoz vojenských motorových vozidel na pozemních komunikacích. Směrnice pro řízení provozu vojenské techniky orgány vojenské pořádkové služby.

Cvičení 2. Přezkoušení znalostí z obsahu cvičení 1.

T é m a 2. Povinnosti vojenského řidiče a velitele vozidla. Základní povinnosti řidiče

Výklad pojmů. Povinnosti vojenského řidiče a povinnosti velitele vozidla. Základní povinnosti účastníka silničního provozu a základní povinnosti řidiče.

T é m a 3. Kontroly provozu vojenských motorových vozidel orgány tankové a automobilní inspekce. Nehody vojenské techniky a trestní odpovědnost řidiče

Cvičení 1. Výklad částí předpisu Zák1-4-4 o kontrolách vojenských motorových vozidel. Orgány TAI, jejich práva a povinnosti ve vztahu k vojenskému řidiči. Nehody vozidel, nehody vojenské techniky, činnost řidiče při nehodě, hlášení nehody. Způsoby likvidace nehody. Trestní a hmotná odpovědnost vojenského řidiče.

Cvičení 2. Prověření znalostí cvičení 1.

T é m a 4. Jízda vozidly, přeprava osob a nákladů

Cvičení 1. Jízda v jízdních pružích. Jízda ve zvláštních případech. Objíždění, předjíždění. Rychlost jízdy. Vzdálenost mezi vozidly. Vyhýbání. Odbočování.

Cvičení 2. Průjezd křižovatkou. Vyjíždění na ulici. Otáčení a couvání. Zastavení a stání.

Cvičení 3. Železniční přejezdy. Oznámení o změně směru jízdy. Výstražné znamení. Osvětlení vozidel. Čerpání pohonných hmot. Vlečení motorových vozidel. Omezení jízdy některých typů vozidel. Vozidla se zvláštními výstražnými znameními. Překážka silničního provozu. Zásady pro přepravu nebezpečných nákladů.

Cvičení 4. Přeprava osob. Přeprava osob na ložné ploše nákladního automobilu. Přeprava nákladu. Přeprava nebezpečných nákladů.

Poznámka: Cvičení se provede formou přezkoušení.

T é m a 5. Řízení silničního provozu. Zvláštní ustanovení o provozu na dálnicích a silnicích pro motorová vozidla. Zvláštní ustanovení o provozu v obytné a pěší zóně. Dopravní značky a dopravní zařízení

Cvičení 1. Přezkoušení znalostí z následující problematiky: Dopravní značky a dopravní zařízení, jejich význam pro řízení provozu. Řízení provozu světelnými signály. Řízení provozu pokyny příslušníků VB, orgány TAI nebo příslušníky vojenské pořádkové služby. Oprávnění k zastavování vozidel.

Cvičení 2. Přezkoušení zvláštních ustanovení o provozu na dálnici a na silnici pro motorová vozidla. Zvláštní ustanovení o provozu v obytné a pěší zóně.

Cvičení 3. Přezkoušení znalostí svislých a vodorovných značek a dopravních zařízení. Různá označení.

T é m a 6. Jízda vyšší rychlostí

Jízda vyšší rychlostí. Jízda zvýšenou rychlostí po polních cestách. Udržení rychlosti při překonávání překážek. Jízda zvýšenou rychlostí po dobrých vozovkách s malým provozem. Předjíždění. Jízda zvýšenou rychlostí po dobrých vozovkách s intenzivním provozem.

T é m a 7. Technická způsobilost vozidel k provozu

Způsobilost vozidel k provozu. Kategorie vozidel.

Poznámka: Téma 7 se provádí formou přezkoušení.

T é m a 8. Řízení vozidel ve městě ve dne i v noci

Cvičení 1. Rozjíždění, předjíždění stojících vozidel, dodržování vzdálenosti mezi vozidly, volba vhodného místa pro zastavení nebo zaparkování. Jízda přes křižovatky s řízeným i neřízeným provozem v přímém směru, s odbočováním vlevo i vpravo. Odbočování a otáčení na ulicích a křižovatkách, vjezd do dvora a výjezd z něj. Zaparkování u chodníku mezi stojící vozidla. Jízda po hlavních ulicích a náměstích; přejezd složitých křižovatek přímo a s odbočením vlevo i vpravo. Jízda v ulicích s více jízdními pruhy, přejíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého, odbočování do vedlejších ulic. Jízda po ulicích s provozem prostředků hromadné dopravy osob.

Cvičení 2. /Nácvik ve dne/ Provéřit jak cvičící umějí jezdit v ulicích s intenzivním provozem, projíždět složité křižovatky a náměstí v přímém směru a s odbočením vpravo i vlevo. Jízda v ulici s provozem prostředků hromadné dopravy osob. Odbočení do postranní ulice a výjezd na hlavní ulici. Otáčení na složité křižovatce s neřízeným provozem a na hlavní ulici. Zastavení a zaparkování vozidla u chodníku mezi stojící vozidla.

T é m a 9. Zvláštnosti provozu u útvaru v posádce a v prostorech nejčastějšího působení útvaru

Konkrétní pravidla provozu v prostoru posádky /včetně parku a kasárenských komunikací/. Složitě a nebezpečné úseky na komunikacích v posádce a ve vojenském výcvikovém prostoru. Nejčastěji používané komunikace pro přesuny z posádky do skladů, do vojenského výcvikového prostoru apod. Úprava provozu v nejčastěji využívaném vojenském výcvikovém prostoru.

T é m a 10. Řízení vozidel v noci

Jízda v noci bez omezení světelného režimu. Řízení vozidla při různých stupních omezení světelného režimu.

T é m a 11. Speciální cvičení

Cvičení 1S až 9S podle předpisu Aut-6-1 určí v souladu s posláním útvaru zástupce velitele pro výzbroj /technik roty/.

SPECIALISTÉ PRO OPRAVY AUTOMOBILOVÉ TECHNIKY

Úkoly výcviku

Dosáhnout toho, aby vojáci získali praktické návyky při opravách a ošetřování techniky v mírových a polních podmínkách. Naučit je používat technické pomůcky a nářadí pro vojskové opravy techniky, pomůcky a prostředky pojízdných opravářských prostředků používaných při vojskových opravách a ošetřování vozidel.

Metodické pokyny

Výcvik, při němž se probírá technická a odborná příprava, vedou důstojníci /praporčíci/ opravárenských jednotek ve skupinách specialistů přímo na vozidlech a v učebnách.

Počet a obsah cvičení ke zvládnutí konstrukce techniky, prostředků pro opravy a vyprošťování techniky se stanovují pro každou odbornost zvlášť.

K výuce konstrukce opravované techniky, prostředků oprav a evakuace i zásad provozu a oprav se používá metoda výkladu s ukázkou na vozidlech, ústrojích, schématech, obrazech a jiných učebních pomůckách.

Praktická cvičení při opravách, ošetřování a evakuaci techniky, při rozvinování a svinování pojízdných prostředků pro opravy a evakuaci se konají na skutečně opravovaných vozidlech. Počet pracovišť pro každé cvičení musí zabezpečovat maximální vytížení všech cvičících. K opravářským pracím se využívají zařízení, nářadí a přípravky, které jsou v pojízdných opravářských dílnách.

Při všech praktických cvičeních procvičují cvičící plnění norm stanovených specialistům pro opravy.

Technika se ošetřuje v době stanovené denním řádem podle technologických postupů pro jednotlivé druhy ošetření a podle typů techniky, při parkových dnech a při přípravě techniky k uložení. Rozsah praktických prací při parkových dnech a při přípravě techniky k uložení stanovuje velitel útvaru. Před zahájením prací se provádí instruktáž, při které se stanovují úkoly, objasňuje rozsah prací a způsob jejich provedení.

Dílenské specialisty je třeba připravovat centralizovaně v rámci jednotky.

Při výcviku jsou velitelé povinni vychovávat vojáky ke správnému vztahu ke všem dílenským prostředkům, opravám techniky, nářadí a mechanizačním prostředkům a k hospodárnému využívání náhradních dílů a součástek.

K předcházení mimořádným událostem se při všech druzích výcviku a při praktických pracích vyžaduje od všech vojáků přísné dodržování bezpečnostních opatření stanovených rozkazy a nařízenými.

Vojenské předpisy a jiné pomůcky

- Výcvik v řízení automobilové techniky /Aut-6-1/
- Programy zdokonalovací části technické a řídičské přípravy řidičů automobilů /Vševojsk-7-32/
- Bezpečnostní předpisy pro používání vojenských pojízdných elektrických zařízení
- Předpisy a pomůcky pro ošetřování a vojskové opravy jednotlivých typů techniky
- Typové harmonogramy střední opravy
- Ustanovení jednotlivých odborných směrnic a instrukcí FMO/TAS k provozu, ošetřování a opravám tankové a automobilové techniky
- Ženíjní materiální a technické zabezpečení vojsk /Žen-3-7/

1. Odborná příprava dílenských specialistů

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Oprava motoru	6
2	Oprava převodného ústrojí	6
3	Oprava řízení	4
4	Oprava podvozku	4
5	Oprava skupin a podskupin vozidel	8
6	Činnost pojízdných opravářských prostředků za přesunu	2
C e l k e m		30

T é m a 1. Oprava motoru

Cvičení 1 a 2. Závady motoru a jeho chodu; zjišťování a odstraňování závad. Technické podmínky a časové normy pro výměnu motoru, vodního a olejového chladiče, olejových a palivových nádrží.

Cvičení 3 a 4. /Praktické cvičení/ Demontáž motoru z vozidla a jeho seřízení. Výměna vodního a olejového chladiče, olejových a palivových nádrží, čističů, karburátorů, vstřikovacího čerpadla a trysek, palivového čerpadla, vodního čerpadla a výměna ostatních soustrojí a součástek motoru.

Odstranění netěsností v palivové soustavě. Výměna těsnění vodního čerpadla. Demontáž, montáž a seřízení vstřikovacího čerpadla, trysek, karburátoru a palivového čerpadla. Seřízení náhonu palivového čerpadla, vstřikovacího čerpadla a karburátoru. Ošetřování a běžné opravy palivové soustavy.

T é m a 2. Oprava převodného ústrojí

Cvičení 1. Charakteristické poruchy skupin převodného ústrojí, jejich nejčastější příčiny; zjišťování a způsoby jejich odstraňování a seřízení.

Cvičení 2 a 3. /Praktické cvičení/ Výměna spojky, převodovky, rozvodovky, skupin a podskupin převodného ústrojí a jejich seřízení.

T é m a 3. Oprava řízení

Cvičení 1. Charakteristické poruchy řízení; způsoby jejich zjišťování a odstraňování. Technické podmínky a časové normy pro výměnu skupin a podskupin řízení. Vybavení, pomůcky a nářadí používané při výměně skupin a podskupin řízení.

Cvičení 2. /Praktické cvičení/ Výměna a seřízení skupin a podskupin řízení. Seřízení vůle volantu, ruční a nožní brzdy. Způsob seřizování a provádění oprav hydraulických a pneumatických brzd.

T é m a 4. Oprava podvozku

Cvičení 1. Charakteristické poruchy podvozku a jeho skupin a podskupin; způsoby jejich zjišťování a odstraňování. Technické podmínky, časové normy pro výměnu skupin a podskupin podvozku, způsob demontáže, montáže skupin a podskupin podvozku. Vybavení, pomůcky a nářadí používané při opravě podvozku.

Cvičení 2. /Praktické cvičení/ Výměna tlumičů, pružin, zkrutných tyčí, kol apod. Seřízení ložisek nábojů kol.

T é m a 5. Oprava skupin a podskupin vozidel

Cvičení 1. Technické podmínky pro opravy skupin a podskupin vozidel. Způsob jejich demontáže, zjištění závady, kompletace, montáže, seřízení a přezkoušení. Způsob renovace součástek. Vybavení, přípravky a nářadí používané při opravách.

Cvičení 2 a 3. /Praktické cvičení/ Oprava motoru; skupin převodného ústrojí, podvozku a řízení.

T é m a 6. Činnost pojízdných opravářských prostředků za přesunu

Příprava k přesunu. Složení a úkoly technické uzávěry. Evakuace vozidel za přesunu. Charakteristické poruchy a jiné poškození vozidel. Vybavení, přípravky a nářadí pojízdných opravářských dílen.

2. Technická příprava dílenských specialistů

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Konstrukce opravované techniky	16
2	Základní ustanovení pro opravy vozidel	3
3	Činnost opravářského družstva při opravách vozidel	4
4	Bezpečnostní opatření	3
5	Ukládání a ošetřování pojízdných opravářských a vyprošťovacích prostředků	4
C e l k e m		30

T é m a 1. Konstrukce opravované techniky

Cvičení 1. Takticko-technická charakteristika a celková konstrukce techniky.

Cvičení 2. Motor. Účel, celková konstrukce a princip činnosti.

Cvičení 3. Převodné ústrojí. Účel převodného ústrojí. Skupiny a součásti převodného ústrojí, účel, činnost, umístění a charakteristika. Princip činnosti převodného ústrojí a schéma přenosu krouticího momentu na hnací kola.

Cvičení 4. Podvozek. Účel, celková konstrukce podvozku. Stručná charakteristika součásti podvozku a schéma jejich činnosti.

Cvičení 5. Elektrické zařízení. Systém elektrického zařízení. Zdroje a spotřebiče elektrické energie; jejich umístění a stručná charakteristika. Pravidla použití elektrických spotřebičů. Účel kontrolních měřicích přístrojů, umístění a funkce.

T é m a 2. Základní ustanovení pro opravy vozidel

Druhy a metody oprav vozidel a jejich soustrojí. Záruční a meziopravní normy. Technické podmínky, které se musí dodržovat při opravách vozidel a jejich soustrojí. Dokumentace vozidel přijímaných do opravy. Způsob předání vozidla do opravy a jeho převzetí po opravě.

T é m a 3. Činnost opravárenského družstva při opravách vozidel

Cvičení 1. Organizace pracoviště opravárenského družstva a každého specialisty. Vybavení pracoviště nářadím, přípravky a vyprošřovacími prostředky.

Cvičení 2. Osvojení si technologického postupu při středních /běžných/ opravách vozidel; jejich rozsah. Kontrola kvality opravy.

T é m a 4. Bezpečnostní opatření

Poučení o bezpečnosti práce s elektrickými přístroji a zařízením. Základní bezpečnostní opatření při pracích s elektrickými přístroji a zařízeními. Poučení o bezpečnosti práce při opravách techniky. Ochranné prostředky, jejich účel a způsob použití.

T é m a 5. Ukládání a ošetřování pojízdných opravářských a vyprošřovacích prostředků

Všeobecná ustanovení k organizaci uložení pojízdných opravářských a evakuačních prostředků, způsob jejich uložení a ošetřování; odkonzervování a jejich příprava k provozu.

CHEMICKÉ JEDNOTKY

Úkoly výcviku

Zvládnout prostředky radiačního a chemického průzkumu, jeho provádění, zásady a provádění speciální očisty a dozimetrické kontroly.

Naučit vojáky zjišťovat dávky ozáření, expoziční příkon, otravné látky, způsoby odmořování, dezaktivace a dezinfekce zbraní, techniky a provádět hygienickou očistu osob.

Metodické pokyny

Konstrukce prostředků radiačního a chemického průzkumu, imitačních prostředků a dýmovnic se vyučuje v učebnách, konstrukce speciálních vozidel v parku nebo na cvičišti. Praktická činnost s prostředky průzkumu, speciálními vozidly, imitačními prostředky a dýmovnicemi se nacvičuje na cvičišti.

Výcvik vojáků průzkumných jednotek s prostředky radiačního a chemického průzkumu se uskutečňuje v úplném rozsahu tematicky těchto programů. Při výcviku se vojákům vyloží konstrukce každého přístroje, vysvětlí zásady jeho přípravy k činnosti, kontrola správné činnosti a procvičí vlastní provádění měření. Výcvik se uskutečňuje s prostředky průzkumu a prostředky individuální ochrany metodou ukázky s vysvětlením hlavních částí a způsobů činnosti.

Při školení o přiděleném vozidle /zařízení/ se vojákům vysvětlí jeho určení a základy konstrukce, speciální vybavení vozidla /zařízení/, zásady rozvinování - přípravy k činnosti, způsoby činnosti a ukončení činnosti vozidla /zařízení/, technické ošetření č. 1 a č. 2, další druhy ošetřování a ukládání. Výuka se uskutečňuje v družstvu.

Výcvik ve způsobu činnosti příslušníků obsluhy u vozidla začíná vzorně provedenou ukázkou, po které vojáci začínají předvedenou činnost procvičovat.

Při organizování a provádění výcviku s prostředky individuální ochrany, prostředky speciální očisty, vozidly a prostředky radiačního a chemického průzkumu vojáci procvičují úkony kontrolní prohlídky a každodenního ošetření.

Nácviky dlouhodobého nošení ochranných masek se zpočátku uskutečňují v trvání 30 minut a postupně se prodlužují tak, aby v závěru výcvikového období vojáci zvládli nošení ochranné masky nepřetržitě 4 hodiny a 6 hodin na konci vojenské základní služby. Nácviky dlouhodobého nošení prostředků individuální ochrany na konci výcvikového období mají podle meteorologických podmínek trvat 2,5 až 3 hodiny.

V každém výcvikovém období podle určení jednotek se procvičují všechny časové normy odborné přípravy a ochrany proti zbraním hromadného ničení.

V době vyhrazené pro samostatnou přípravu vojáci zdokonalují své znalosti konstrukce prostředků radiačního a chemického průzkumu, odbornou přípravu a praktické návyky měření hodnot ozáření a expozičního příkonu radioaktivních látek, určování otravných látek, provádění odmoření, dezaktivace, dezinfekce výzbroje, ostatní techniky, terénu a výstroje a plnění časových norem.

Vojenské předpisy a služební pomůcky

Metodika výcviku v předmětu "Ochrana proti zbraním hromadného ničení". Díl 2 /Vševojsk-51-6/
Chemické zbraně a protichemická ochrana kapitalistických armád /Zprav-51-7/1/
Zápalné zbraně a zadýmovací prostředky kapitalistických armád /Zprav-51-7/2/
Ochrana vojsk proti zbraním hromadného ničení /Vševojsk-2-1/
Používání prostředků individuální ochrany /Chem-2-2/
Speciální očištěvací u vojsk /Vševojsk-2-11/
Vojenské dozimetrické přístroje /Chem-22-3/
Chemický průkazník CHP-71 /Chem-22-6/
Ženíjní práce všech druhů vojsk /Žen-2-9/

Chemické zabezpečení pozemního vojska. Část 2 /prapor, rota, četa, družstvo/ /Vševojsk-2-14/
Metodika výcviku družstva radiačního a chemického průzkumu /Chem-51-11/
Chemický průzkumný automobil UAZ-469 CH /Chem-28-11/
Souprava pro radiační a chemický průzkum SRCHP-75 /Chem-22-9/
Automatický signalizátor otravných látek GSP-11 /Chem-22-5/

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Jaderné zbraně	1
2	Základní pojmy z dozimetrie záření	1
3	Chemické zbraně	1
4	Bakteriologické /biologické/ zbraně	1
5	Používání prostředků individuální ochrany	4
6	Automatický signalizátor úrovně radiace	2
7	Souprava pro kontrolu ozáření jednotlivce	1
8	Diagnostický dozimetr	1
9	Chemický průkazník	4
10	Automatický signalizátor otravných látek	9
11	Chemické průzkumné vozidlo	5
12	Prostředky povětrnostního pozorování	2
13	Prostředky ke zjišťování parametrů jaderných výbuchů	1
14	Dozimetrické pravítko	1
15	Ošetřování prostředků radiačního a chemického průzkumu a jejich opravy	2
16	Zjišťování a měření radioaktivního zamoření	4
17	Zjišťování otravných látek	4
18	Zjišťování bakteriologických /biologických/ prostředků	1
19	Radiační a chemický průzkum a pozorování	8
20	Speciální očištěvací u družstva	4
21	Imitační prostředky	1

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
22	Zadýmovací prostředky	1
23	Rádiové stanice chemických jednotek	4
24	Provoz rádiové stanice na místě a za pohybu	6
<u>PŘÍPRAVA DRUŽSTVA</u>		
25	Kontrola radioaktivního ozáření a zamoření	8
26	Kontrola chemického zamoření	8
27	Radiační a chemické pozorování	8
28	Radiační a chemický průzkum osy přesunu	8
29	Kontrola sladění družstva	8
<u>TAKTICKÁ A VELITELSKO-ŠTÁBNÍ CVIČENÍ</u>		
30	Účast na odborných taktických a velitelsko-štábních cvičeních /zabezpečení a provedení odborných úkolů/	18
C e l k e m		127

T é m a 1. Jaderné zbraně

Cvičení 1. Jaderná munice a účinky jaderných výbuchů. Druhy jaderné munice a její použití. Druhy jaderných výbuchů a jejich účinky. Zvláštnosti ničivých účinků jaderných zbraní.

Cvičení 2. Základní zásady činnosti jednotlivce při jaderném úderu. Využívání ochranných vlastností terénu.

T é m a 2. Základní pojmy z dozimetrie záření

Metody měření radioaktivity a radioaktivního záření. Ionizační komory. Princip činnosti ionizační komory. Plynové počítací trubice. Mechanismus výboje v plynových počítacích trubicích.

T é m a 3. Chemické zbraně

Rozdělení chemických zbraní, jejich základní účinky a charakteristika. Otravné látky, jejich rozdělení podle účinků, ochrana, první pomoc při zasažení. Charakteristika zápalných látek, jejich rozdělení, ochrana, první pomoc při zasažení.

T é m a 4. Bakteriologické /biologické/ zbraně

Cvičení 1. Způsoby použití BZ, jejich charakteristika podle účinků na organismus, vnější příznaky.

Cvičení 2. Opatření k předcházení infekčním onemocněním a ochrana proti BZ. Prevence, hygienická opatření, dezinfekce. Ochranné vlastnosti prostředků individuální ochrany proti BZ.

T é m a 5. Používání prostředků individuální ochrany

Cvičení 1. Příprava ochranné masky, polohy ochranné masky, její nasazování a snímání až k dosažení časové normy.

Cvičení 2. Příprava VOP 63 /JP-75/, nasazování a snímání až k dosažení časové normy, polohy nošení.

Cvičení 3. Příprava OPCH-70, polohy nošení, nasazování a snímání až k dosažení časové normy.

T é m a 6. Automatický signalizátor úrovně radiace

Určení, technická data a popis přístroje. Blokové schéma přístroje. Příprava přístroje k činnosti a kontrola jeho připravenosti k provozu, způsoby používání.

Jednoduché závady přístroje, jejich zjišťování a odstraňování. Každodenní a zvláštní ošetření přístroje. Vedení záznamníků.

T é m a 7. Souprava pro kontrolu ozáření jednotlivce

Určení, technická data a popis osobních dozimetrů, nabíjecího a vyhodnocovacího zařízení.

Příprava nabíjecího a vyhodnocovacího zařízení k činnosti a kontrola jeho připravenosti k provozu. Způsob nabíjení osobních dozimetrů a zjišťování dávek ozáření.

Jednoduché závady na zařízení a osobních dozimetrech, jejich zjišťování a odstraňování. Každodenní a zvláštní ošetření přístroje. Vedení záznamníku.

T é m a 8. Diagnostický dozimetr

Určení, technická data a popis diagnostického dozimetru a vyhodnocovacího zařízení. Způsoby vyhodnocování dávek ozáření.

T é m a 9. Chemický průkazník

Cvičení 1. Určení, základní technická data, princip činnosti, popis a složení přístroje. Konstrukce a elektrické schéma čerpadla s ohříváčem. Příprava přístroje k činnosti a kontrola jeho připravenosti k provozu.

Cvičení 2. Způsob zjišťování otravných látek ve vzduchu a na terénu. Odebírání vzorků zeminy, vody a potravin. Jednoduché závady přístroje, jejich zjišťování a odstraňování. Každodenní a zvláštní ošetření přístroje. Vedení záznamníku.

T é m a 10. Automatický signalizátor otravných látek

Cvičení 1. Určení, základní technická data, konstrukce a princip činnosti automatického signalizátoru GSP-11.

Cvičení 2. Konstrukce fotoelektrického bloku, dávkovače, rotačního čerpadla, posuvného a napínacího mechanismu, průtokoměru obvodu průtoku vzduchu a ochranných filtrů.

Cvičení 3. Konstrukce dálkové signalizace, akumulátoru, soupravy indikačních prostředků a příslušenství přístroje. Vložení indikační pásky a filtrů. Zahřátí přístroje. Kalibrace přístroje.

Cvičení 4. Příprava indikačních roztoků. Propláchnutí dávkovačů. Nalítí indikačních roztoků do dávkovačů. Nastavení velikosti kapky a seřízení rychlosti prosávání vzduchu. Předehřívání vzduchu.

Vložení filtrů. Kontrola hermetičnosti přívodních cest vzduchu. Zapojení zdroje a ohřev vlastního přístroje.

Cvičení 5. Způsob zapojení signalizátoru a kontrola jeho technického stavu. Obsluha signalizátoru při stanovení nervové paralytických látek. Výměna akumulátoru.

Jednoduché závady signalizátoru, jejich zjišťování a odstraňování.

Cvičení 6. Kontrola čistoty dávkovačů. Promytí rotačního čerpadla. Čištění kolektoru elektromotoru. Seřízení napnutí indikační pásky. Mazání regulačního mechanismu dávkovačů. Kontrola opotřebování součástí a akumulátorů. Každodenní a zvláštní ošetření signalizátoru. Vedení záznamníku.

T é m a 11. Chemické průzkumné vozidlo

Cvičení 1. Určení chemického průzkumného vozidla a jeho vybavení. Uložení prostředků radiačního a chemického průzkumu, prostředků individuální ochrany, pomocné výstroje a materiálu. Rozmístění příslušníků družstva ve vozidle.

Cvičení 2. Vedení záznamníku o provozu vozidla a jeho speciálního vybavení. Každodenní a zvláštní ošetření vozidla a jeho speciálního vybavení.

T é m a 12. Prostředky povětrnostního pozorování

Základy meteorologie a její význam pro chemický a radiační průzkum. Určení a popis meteorologické soupravy a způsob práce s ní.

Praktické rozvinutí a zaujetí povětrnostního pozorovacího stanoviště. Povinnosti pozorovatele při povětrnostním pozorování.

T é m a 13. Prostředky ke zjišťování parametrů jaderných výbuchů

Určení, technická data a popis prostředků a pomůcek pro zjišťování parametrů jaderných výbuchů.

Výcvik jednotlivce a dvojic ve zjišťování parametrů jaderných výbuchů.

T é m a 14. Dozimetrické pravítko

Určení a popis dozimetrického pravítka. Výchozí údaje pro výpočty na pravítku. Způsob používání pravítka při určování poklesu úrovně radiace a dávek ozáření.

Řešení úkolů při určování poklesu úrovně radiace a dávek ozáření osob.

T é m a 15. Ošetřování prostředků radiačního a chemického průzkumu a jejich opravy

Způsob ukládání přístrojů radiačního a chemického průzkumu u jednotek a v polních podmínkách. Ukládání zdrojů a radioaktivních zářičů. Způsob konzervování přístrojů.

Zjišťování možných poruch přidělených přístrojů radiačního a chemického průzkumu a jejich odstraňování v polních podmínkách s využitím náhradních dílů a příslušenství.

T é m a 16. Zjišťování a měření radioaktivního zamoření

Příprava přístrojů k činnosti a kontrola jejich připravenosti k provozu. Praktické zjišťování radioaktivního zamoření a měření úrovně radiace v terénu ve dne. Kontrola úplnosti dezaktivace zbraní, techniky, výzbroje, stráže a prostředků individuální ochrany.

Určování radioaktivního zamoření osob a povrchu různých objektů v noci. Odebírání vzorků a jejich měření. Záznam o výsledcích kontroly zamoření.

T é m a 17. Zjišťování otravných látek

Vnější příznaky otravných látek na terénu, terénních objektech, na zbraních a technice. Příprava přístrojů k činnosti. Praktické zjišťování otravných látek ve vzduchu, na terénu a na povrchu různých předmětů pomocí přístrojů chemického průzkumu. Odebírání vzorků z terénu, vody a potravin a ze zamořených povrchů techniky.

Zjišťování a určování otravných látek v noci. Stanovení otravných látek v noci.

T é m a 18. Zjišťování bakteriologických /biologických/ prostředků

Stanovení BP metodou pozorování, obhlídkou terénu a různých objektů. Způsoby stanovení použitých BP.

T é m a 19. Radiační a chemický průzkum a pozorování

Cvičení 1. Příprava družstva radiačního a chemického průzkumu k činnosti. Způsoby vytyčování zamořených prostorů. Činnost družstva při radiačním a chemickém průzkumu.

Cvičení 2. Příprava družstva radiačního a chemického průzkumu k činnosti na stanovišti. Činnost družstva při radiačním a chemickém průzkumu pozorováním.

Cvičení 3. Předávání zpráv o radiačním a chemickém průzkumu a pozorování pomocí tabulky signálů.

T é m a 20. Speciální očista u družstva

Rozdělení speciální očisty, způsoby jejího provádění, prostředky pro speciální očistu.

T é m a 21. Imitační prostředky

Cvičné a náhradní otravné látky. Určení, konstrukce a používání cvičných chemických granátů a ručních dýmových granátů. Plnění cvičných chemických granátů. Jejich rozmístování a zapojování /do série, paralelně/. Bezpečnostní opatření při používání imitačních prostředků.

T é m a 22. Zadýmovací prostředky

Určení, technická data a popis dýmovnicek a ručních dýmových granátů. Zásady vytváření dýmových clon v různých druzích činnosti. Vliv povětrnosti na dýmové clony. Bezpečnostní opatření při vytváření dýmových clon.

T é m a 23. Rádiové stanice chemických jednotek

Cvičení 1. Takticko-technická data a všeobecný popis rádiových stanic. Umístění rádiových stanic v chemickém průzkumném vozidle. Ovládací prvky pro provoz rádiové stanice.

Cvičení 2. Způsob rozvinování rádiové stanice a nastavení určitého kmitočtu. Způsoby zvýšení dosahu rádiové stanice. Jednoduché poruchy rádiové stanice a způsoby jejich odstraňování. Zásady ošetřování rádiových stanic a jejich ukládání.

T é m a 24. Provoz rádiové stanice na místě a za pohybu

Cvičení 1. Údaje pro provoz rádiových stanic. Hovorové tabulky. Způsob vedení služebních hovorů, předávání a příjem zpráv a rádiových signálů.

Cvičení 2. Rozvinování rádiové stanice a její příprava k činnosti. Navázání spojení s rádiovými stanicemi v síti, výměna hesel, zpráv a signálů. Změna kmitočtu k ochraně rádiového spojení proti rušení.

Praktický provoz na rádiových stanicích při předávání výsledků radiačního a chemického průzkumu na místě i za pohybu, ve dne i v noci.

T é m a 25. Kontrola radioaktivního ozáření a zamoření

Cvičení 1. Dozimetrické přístroje pro kontrolu radioaktivního ozáření a zamoření, jejich obsluha a použití.

Cvičení 2. Dozimetrická kontrola v prostředcích individuální ochrany.

T é m a 26. Kontrola chemického zamoření

Kontrola chemického zamoření v prostředcích individuální ochrany.

T é m a 27. Radiační a chemické pozorování

Vybudování okupu a jeho zamaskování. Procvičování radiačního a chemického pozorování.

T é m a 28. Radiační a chemický průzkum osy přesunu

Příprava a provedení radiačního a chemického průzkumu družstvem.

T é m a 29. Kontrola sladění družstva

Kontrola sladění družstva vyhlášením bojového poplachu a hodnocení činnosti družstva podle rozkazu, který ke konkrétnímu úkolu vydal velitel čety.

T é m a 30. Účast na odborných taktických a velitelsko-
-štábních cvičeních

Zabezpečení a provedení odborných úkolů.

SPOJOVACÍ JEDNOTKY

Úkoly výcviku

Připravit specialisty spojovacích jednotek technicky správně používat přidělenou techniku a plnit povinnosti při jejím provozu, ochraně a ošetřování.

V průběhu výcviku při technické přípravě musí vojáci znát:

- zásady provozu na spojovacích prostředcích podle ustanovení předpisu Spojovací provozní řád ozbrojených sil ČSSR /Spoj-4-1/,
- určení a takticko-technická data spojovacích prostředků,
- zařízení, zapojení a činnost uzlů a prvků přidělených spojovacích zařízení,
- postup přípravy materiálu a zařízení k provozu,
- metodiku vyhledávání a odstraňování jednoduchých závad,
- druhy, pravidelnost, obsah a postup prováděných technických ošetření, pravidla pro vedení technické a provozní dokumentace.

Dále jsou vojáci povinni:

- bezpečně plnit své povinnosti při provozu přidělené spojovací techniky,

- technicky správně používat přidělenou spojovací techniku v souladu s požadavky uvedenými v návodech a popisech pro obsluhu spojovacích zařízení,

- provádět technická ošetření spojovacích zařízení a běžné opravy.

Vojáci musí být ke konci prvního období připraveni k samostatné práci na spojovacích zařízeních na úrovni specialistů 3. třídy.

Vojáci v průběhu druhého /třetího/ období musí umět přesně plnit povinnosti při zabezpečování provozu přidělené spojovací techniky na úrovni specialisty 2. třídy /1. třídy/.

Metodické pokyny

Příslušníky spojovacích jednotek připravují osobně velitelé družstev a velitel spojovací čety.

Cvičení se uskutečňují metodou výkladu a ukázky probíraného zařízení. Každý voják prakticky připravuje spojovací techniku k provozu a zapojuje ji. Je nezbytné v široké míře používat obrázků, diafilmů, filmů, schémat a jiných názorných pomůcek. Trvalých vědomostí a návyků se dosahuje mnohonásobným opakováním postupů přípravy techniky k provozu a její obsluze.

ROZPOČET HODIN NA VÝCVIKOVÉ OBDOBÍ

Poř. čís.	Předměty výcviku	Počet hodin na období
1	Technická příprava	37
2	Odborná příprava	90
C e l k e m		127

Počet hodin na technickou a odbornou přípravu je stejný pro provozní roty i zabezpečovací jednotky.

1. Technická příprava

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Radisté a radio- dálnopisci	Dálnopisci	Telefonisté	Spojovací mechanici
1	Činnost při vyhlášení bojové pohotovosti, úkoly jednotlivce a spojovací jednotky	2	2	2	2
2	Zásady provozu na spojovacích prostředcích	4	4	4	4
3	Provozní kázeň a povinnosti funkcionářů provozní služby	2	2	2	2
4	Vedení písemností u spojovacích prostředků	2	-	2	2
5	Bezpečnostní opatření při provozu spojovací techniky	2	2	2	2
6	Telegrafní provoz	4	-	-	-
7	Fónický provoz	2	-	7	-
8	Rádiové stanice typu "R"	3	3	3	3
9	Rádiová stanice typu RF-10	3	3	3	3
10	Velitelská rádiová stanice R3-A	8	-	-	7
11	Přijímač EKN 2, DM-02	3	-	-	-
12	Vedení písemností na dálnopisné stanici	-	3	-	-
13	Dálnopisný stroj	-	6	-	-
14	Fónický provoz a pravidla provozu na linkových spojovacích prostředcích	-	6	-	-

52

Číslo tématu	T é m a	Radisté a radio- dálnopisci	Dálnopisci	Telefonisté	Spojovací mechanici
15	Telefonní přístroje MB a AUT, TP-25, PZK, translátor TR-1	-	2	2	2
16	Polní přepojovač TŮ-10, ústředna TŮ-11	-	-	4	2
17	Polní přepojovač TŮ-20, ústředna TŮ-21	-	-	4	2
18	Zásady ošetřování spojovací techniky	2	4	2	4
19	Ošetřování akumulátorů	-	-	-	2
C e l k e m		37	37	37	37

53

T é m a 1. Činnost při vyhlášení bojové pohotovosti, úkoly jednotlivce a spojovací jednotky

Místo a úloha spojovací jednotky za bojové pohotovosti. Zařazení do organizační struktury spojovací jednotky, spojovací uzly. Bojové rozdělení.

T é m a 2. Zásady provozu na spojovacích prostředcích

Rozdělení provozu a dopravy. Všeobecné zásady provozu. Vyplňování telegramu podavatelem. Zprávy a osobní hovory. Styk s veřejnou telefonní sítí a jejími účastníky.

T é m a 3. Provozní kázeň a povinnosti funkcionářů provozní služby

Provozní kázeň. Kontrola rádiového provozu. Povinnosti funkcionářů provozní služby. Povinnosti funkcionářů provozní služby podle jednotlivých odborností. Udržování vnitřního pořádku na stanicích.

T é m a 4. Vedení písemností u spojovacích prostředků

Zpracování telegramů ve výpravně a u spojovacích prostředků. Písemnosti vedené u spojovacích prostředků.

T é m a 5. Bezpečnostní opatření při provozu spojovací techniky

První pomoc při úrazech elektrickým proudem. Ochrana proti nebezpečnému dotykovému napětí. Jističe, ochranné pracovní pomůcky, jejich používání. Bleskojistková ochrana u spojovacích zařízení. Povinnosti obsluhy spojovacího zařízení před připojením k elektrické síti. Aplikace na spojovacím uzlu a spojovací techniku jednotky.

T é m a 6. Telegrafní provoz

Obsah tématu se řídí ustanovením hlavy 4 předpisu Spojovací provozní řád ozbrojených sil ČSSR /Spoj-4-1/.

T é m a 7. Fónický provoz

Obsah tématu se řídí ustanovením hlavy 5, stať A předpisu Spoj-4-1.

T é m a 8. Rádiové stanice typu "R"

Takticko-technická data rádiových stanic řady "R". Popis a složení soupravy. Ovládací prvky rádiové stanice a jejich význam. Stručná charakteristika používaných typů antén. Pravidla pro přípravu rádiové stanice k provozu. Připojení napájecích zdrojů a kontrola provozuschopnosti. Naladění rádiové stanice na základní kmitočty. Dálkové ovládání a rádiová retranslace. Výběr místa a zřizování rádiové stanice s různými typy antén.

T é m a 9. Rádiová stanice RF-10

Takticko-technická data přenosné rádiové stanice RF-10. Popis, uvedení do provozu, obsluha, zdroje a jejich výměna. Zásady pro volbu stanoviště. Zásady pro použití antén.

T é m a 10. Velitelská rádiová stanice R3-A

Takticko-technická data, složení soupravy a její uspořádání. Ovládací prvky, jejich rozmístění a význam. Popis jednotlivých rádiových stanic. Charakteristika používaných antén a jejich výstavba. Pravidla pro přípravu rádiové stanice k provozu. Připojení napájecích zdrojů a kontrola provozuschopnosti. Nastavení na různé druhy provozu. Bezpečnostní opatření při rozvinování a provozu rádiové stanice. Výběr místa a rozvinutí rádiové stanice s různými typy antén.

Povinnosti jednotlivých členů obsluhy. Příprava rádiové stanice k provozu.

T é m a 11. Přijímač EKN 2, DM-02

Takticko-technická data, popis a funkce jednotlivých stupňů přijímače. Druhy provozu. Síťová část. Návod k obsluze a příprava k provozu. Kontrola cejchování. Nastavení kmitočtu a druh provozu.

Takticko-technická data DM-02. Popis, účel funkce a zapojení. Návod k obsluze a příprava k provozu.

T é m a 12. Vedení písemností na dálnopisné stanici

Doručovací kniha, blankety telegramů a ostatních písemností na stanici, u radiodálnopisců staniční zápisník, deník došlých a odeslaných telegramů.

T é m a 13. Dálnopisný stroj

Takticko-technická data, princip dálnopisného spojení a dálnopisný kód. Popis a hlavní části dálnopisného stroje. Funkční ovládací prvky - praktické přezkoušení. Postup při volání účastníka. Rozvodná deska, připojování k síti. Elektrické hodnoty. Přídavné zařízení dálnopisu, automatický vysílač.

Obsluha dálnopisného stroje, pracovní postupy, organizace práce na stanici.

T é m a 14. Fónický provoz a pravidla provozu na linkových spojovacích prostředcích

Obsah tématu se řídí ustanovením hlavy 5, statě A a B předpisu Spoj-4-1.

T é m a 15. Telefonní přístroje MB a AUT, TP-25, PZK, translátor TR-1

Princip telefonních přístrojů MB, ŮB a AUT. Základní schéma telefonního přístroje, hlavní části. Polní telefonní přístroj.

Takticko-technická data, kontrola provozuschopnosti, připojení k síti. Princip, funkce a účel PZK. Takticko-technická data, popis, zapojení a obsluha.

Popis a konstrukce translátoru. Schéma zapojení, princip vícenásobného využívání vedení.

T é m a 16. Polní přepojovač TŮ-10, ústředna TŮ-11

Požadavky na polní přepojovače, druhy přepojovačů, hlavní části, popis a konstrukce. Takticko-technická data přepojovače TŮ-10, příslušenství soupravy a složení soupravy TŮ-11, příprava k provozu, přezkoušení, obsluha. Rozšíření kapacity propojením dvou přepojovačů, přídavné zařízení AUT pro jednu státní linku a propojování hovorů.

Bleskojistková svorkovnice BS 2C; účel, zapojení, bezpečnostní opatření.

Propojování oběžníku, kontrola vedení.

T é m a 17. Polní přepojovač TŮ-20, ústředna TŮ-21

Takticko-technická data, popis a složení soupravy, funkční činnost konstrukce a zřizování, charakteristika. Příprava k provozu, obsluha a přezkoušení BS-20. Přídavné zařízení AUT pro tři státní linky. Rozšíření kapacity přepojovače.

T é m a 18. Zásady ošetřování spojovací techniky

Druhy ošetřování spojovací techniky a doba jejich provádění. Rozsah základního ošetření a TO č. 1 na přidělené spojovací technice.

T é m a 19. Ošetřování akumulátorů

Zásady ošetřování a nabíjení olověných a alkalických akumulátorů. Provádění kapacitních zkoušek.

2. Odborná příprava

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Radisté a radio- dálnopisci	Dálnopisci	Telefonisté	Spojovací mechanici
1	Příjem a vysílání telegrafních znaků	50	-	-	-
2	Provoz na rádiových stanicích na rádiovém směru a v rádiové síti	24	-	-	-
3	Praktický fónický provoz na malé vzdálenosti	16	-	-	-
4	Provoz na dálnopisných strojích spojovacího uzlu	-	24	-	-
5	Zvyšování rychlosti psaní na dálnopisných strojích	-	66	-	-
6	Praktické ošetřování telefonní ústředny spojovacího uzlu	-	-	-	48
7	Provoz a obsluha přístrojů na telefonní ústředně spojovacího uzlu	-	-	90	42
C e l k e m		90	90	90	90

T é m a 1. Příjem a vysílání telegrafních znaků

Způsob zapisování znaků. Pravidla sezení na pracovišti a držení klíče. Pohyb ruky při vysílání znaků /pozornost věnovat kvalitě vysílání a čitelnosti zápisu/.

Nácvik se provádí podle metodiky se zaměřením na smíšené texty a kombinované skupiny, podle služební pomůcky Metodika výcviku spojovacích specialistů. Vysílání a příjem telegrafních znaků. Psaní na dálnopisném stroji /Spoj-51-45/.

Zvyšování rychlosti příjmu sluchem a vysílání znaků skupin a telegramů různých textů od základního tempa 30 zn/min, přes 40, 50, 60 až 75 zn/min.

T é m a 2. Provoz na rádiových stanicích na rádiovém směru a v rádiové síti

Zařízení rádiové stanice a její příprava k provozu. Navázání spojení, prověření, nabídnutí, vyslání a potvrzení telegramů a zprávy. Vyžádání a vyslání oprav, vyslání telegramu /zprávy/ různých sérií a textů, vysílání signálů, signál během telegramu. Vedení staničních písemností radistou. Zásady pro ukončení spojení a zrušení rádiové stanice.

T é m a 3. Praktický fónický provoz na malé vzdálenosti

Praktický fónický provoz na rádiovém směru a v rádiové síti. Dálková modulace a retranslace, dálkové ovládání. Fónický provoz podle upravené náplně na zkoušky třídních specialistů. Vedení písemností. Práce s tabulkou radisty. Normy zřizování a výstavby antén.

T é m a 4. Provoz na dálnopisných strojích spojovacího uzlu

Praktický provoz na dálnopisných strojích spojovacího uzlu. Předání a převzetí povinností služby, vedení písemností u spojova-

cích prostředků. Zkvalitnění a prohloubení návyků a činnosti při zabezpečování provozu spojovacího uzlu.

T é m a 5. Zvyšování rychlosti psaní na dálnopisných strojích

Zaujetí místa na pracovišti. Poloha rukou, nohou, držení těla a hlavy. Základní poloha rukou na klávesnici. Osvojení techniky vysílání písmen a čísel. Plnění podmínek úkolů sestavených ze všech znaků. Upevnění rychlosti vysílání do 10 skupin za minutu. Zvyšování rychlosti vysílání telegramů různých textů podle časových norem.

T é m a 6. Praktické ošetřování telefonní ústředny spojovacího uzlu

Praktická kontrola jednotlivých účastnických přípojek, základní přezkoušení ústředny na spojovacím uzlu. Provádění základního ošetření a TO č. 1. Získávání praktických zkušeností a dovedností. Praktické vedení technické dokumentace spojovacího zařízení.

T é m a 7. Provoz a obsluha přístrojů na telefonní ústředně spojovacího uzlu

Postup při převzetí služby na telefonní ústředně. Kontrola úplnosti materiálu, vybavení a provozuschopnost přepojovače. Činnost telefonisty na ústředně po obdržení návštějí od účastníka, při vyzvánění účastníkovi, spojování a kontrola hovoru. Přednostní spojování hovorů. Zkvalitnění a prohloubení návyků a činnosti při zabezpečování provozu spojovacího uzlu.

SPECIALISTÉ TÝLOVÝCH SLUŽEB

Úkoly výcviku

Naučit vojáky zařazené v týlových funkcích přesně plnit povinnosti podle specifiky týlové odbornosti ve stálých posádkách i v polních podmínkách.

Zdokonalovat získané znalosti a praktické návyky při využívání a údržbě týlové techniky i materiálových prostředků.

Metodické pokyny

Hlavní pozornost je nutno věnovat tomu, aby specialisté v co nejkratší době zvládli své povinnosti a získali praktické návyky pro výkon své odborné funkce.

Trvalou pozornost těmto odbornostem je třeba věnovat především proto, že se pro ně neorganizuje pravidelný výcvik v odborné a technické přípravě. Technická a odborná příprava je u zdravotnických instruktorů, sběračů raněných, kuchařů, skladníků a účtovatelů PHM i ostatních týlových specialistů nahrazena praktickou přípravou přímo ve funkci podle zařazení.

Odborné vedení a správnost výkonu funkce všech týlových specialistů zabezpečují u jednotek štábů CO odborní materiální funkcionáři, u provozního praporu štábu CO ČSFR zástupce velitele pro týl.

OCHRANA PROTI ZBRANÍM HROMADNÉHO NIČENÍ

Úkoly výcviku

Osvojit si znalosti o vlastnostech a ničivých účincích jaderných, chemických a bakteriologických /biologických/ zbraní a zápalných látek.

Naučit vojíny a poddůstojníky používat prostředky individuální ochrany a prostředky kolektivní ochrany, využívat ochranné vlastnosti přidělené techniky, ochranných objektů a terénu, provádět speciální očištění a poskytovat si vzájemnou pomoc při zasažení.

Naučit jednotky plnit úkoly za použití zbraní hromadného ničení a zásadám odběru a konzumace stravy v zamořeném prostoru.

Metodické pokyny

Bojové vlastnosti a ničivé účinky jaderných, chemických a bakteriologických /biologických/ zbraní a zápalných látek se probírají v odborných učebnách a na speciálních cvičišťích. Při výuce o bakteriologických /biologických/ zbraních se zvláštní pozornost věnuje ničivým vlastnostem toxinů a způsobům ochrany proti nim.

Na cvičišti se vojáci cvičí v nasazování a snímání prostředků individuální ochrany, ve zjišťování a odstraňování závad ochranných masek a získávají praktické návyky v poskytování svépomoci a vzájemné pomoci s využitím individuálního protichemického balíčku a antidot. Všichni vojáci se učí kontrolovat správnou těsnost a spolehlivost ochranné masky ve zkušební chemické komoře na začátku výcvikového období. O kontrolách se vede záznam, který se ukládá u velitele jednotky.

Využívání ochranných vlastností techniky, terénu, úkrytů, okopů a zákopů se procvičuje prakticky na cvičišti. Při výcviku se procvičuje činnost vojáků při záblesku jaderného výbuchu, při nenadálém použití chemických a bakteriologických /biologických/ zbraní nepřítelem.

Činnost vojáků na varovné signály se procvičuje v sestavě čety /roty/ s organickou technikou. Vojáci si osvojují varovné signály, způsoby jejich vyhlásování a nacvičují správnou činnost na ně.

Výcvik vojáků v překonávání terénu zamořeného radioaktivními a otravnými látkami se uskutečňuje pěšky i na vozidlech. K tomu se zvolí způsob terénu, který se na začátku a konci zamoří náhradními otravnými látkami nebo se označí předepsanými výstražnými značkami. Při výcviku se u vojáků pěstuje odvaha, vštěpují se jim pevné návyky pro používání prostředků individuální ochrany, radioprotektivních látek a antidot.

Výcvik v částečné a úplné speciální očištění se provádí s organickou technikou, která se zamoří náhradními látkami. Uskutečňuje se s použitím předepsaných odmořovacích souprav a speciálních vozidel s využitím odmořovacích a dezaktivních látek a roztoků.

Upevňování návyků činnosti za použití zbraní hromadného ničení, zápalných látek a způsobu ochrany proti nim se dosahuje při odborném taktickém cvičení, při střelecké přípravě a řízení vozidel. Kromě toho se při veškerém výcviku v terénu provádějí s vojáky nácviky dlouhodobého nošení ochranných masek, které na počátku trvají 30 minut a na konci 2. období 4 hodiny a až 6 hodin na konci vojenské základní služby. Nácviky dlouhodobého nošení prostředků individuální ochrany vrcholí na konci každého výcvikového období. V závislosti na povětrnostních podmínkách trvají 1,5 až 2 hodiny.

V každém výcvikovém období se procvičují časové normy, které určují velitelé jednotek. Tématika se uvádí v rozvrzích zaměstnání a v plánech provedení odborného taktického cvičení.

Vojenské předpisy a služební pomůcky

Ochrana vojsk proti zbraním hromadného ničení /Vševojsk-2-1/
 Používání prostředků individuální ochrany /Chem-2-2/
 Speciální očista u vojsk /Vševojsk-2-11/
 Ochrana vojsk proti zápalným prostředkům /Vševojsk-2-7/
 Metodika výcviku v předmětu "Ochrana proti zbraním hromadného ničení". Díl 2 /Vševojsk-51-6/.

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Jaderné a chemické zbraně a bakteriologické /biologické/ prostředky	1
2	Prostředky individuální ochrany	1
3	Činnost po vyhlášení varovných signálů	1
4	Úkoly a činnost vojáků v terénu zamořeném radioaktivními a otravnými látkami a bakteriologickými /biologickými/ prostředky	1
5	Způsob speciální očisty osob, zbraní, techniky a ochranných staveb	2
C e l k e m		6

T é m a 1. Jaderné a chemické zbraně a bakteriologické /biologické/ prostředky

Cvičení 1. Stručná charakteristika tlakové vlny, světelného záření, pronikavá radiace, radioaktivního zamoření a elektromagnetického impulsu.

Charakter zasažení vojáků, poškození zbraní a techniky.

Závislost ničivých účinků jaderného výbuchu a radioaktivního zamoření na mohutnosti jaderné munice, druhu výbuchu, vzdálenosti objektů od místa výbuchu, vliv terénu a povětrnostních podmínek.

Cvičení 2. Základní vlastnosti nervově paralytických, všeobecně jedovatých, zpuchýřujících, dusivých, otravných látek a jejich účinky na osoby. Charakteristika zamoření výzbroje, ostatní techniky, terénu, výstroje, potravin a vody těmito látkami. Způsob zjišťování OL a ochrana proti nim.

Cvičení 3. Charakteristika bakteriologických /biologických/ prostředků, způsoby zjišťování použití BP. Ochrana proti nim.

T é m a 2. Prostředky individuální ochrany

Cvičení 1. Určení, popis a ochranné vlastnosti ochranné masky /OM/. Stanovení správné velikosti. Složení, prohlídka OM a její použití, způsob nasazení raněnému. Způsoby použití poškozené OM. Ošetřování OM.

Ochranné vlastnosti ostatních prostředků individuální ochrany. Jejich popis, použití, rozložení, způsoby nasazování, snímání.

Cvičení 2. Působení ionizujícího záření radioaktivních látek na lidský organismus. Předepsané zdravotnické ochranné prostředky. Obsah individuálního protichemického balíčku, laická injekční stříkačka a jejich použití. Antidota, radioprotektivní látky a antibiotika.

Praktické poskytnutí první pomoci při zasažení pronikavou radiací, světelným zářením, radioaktivními, otravnými, zápalnými látkami a BP.

T é m a 3. Činnost po vyhlášení varovných signálů

Varovné signály o radiačním a chemickém nebezpečí /poplachu/. Způsob uvědomění vojáků různými prostředky. Povinnosti vojáků při vyhlášení varovného signálu. Činnost vojáků na varovné signály na místě, za pochodu, v organické technice a mimo ni. Způsob činnosti vojáků při nenadálém použití jaderných, chemických a bakteriologických /biologických/ zbraní.

T é m a 4. Úkoly a činnost vojáků v terénu zamořeném radioaktivními a otravnými látkami a bakteriologickými /biologickými/ prostředky

Způsoby překonávání zamořených úseků. Příprava jednotek k překonávání zamořeného úseku. Překonávání terénu zamořeného radioaktivními a otravnými látkami a bakteriologickými /biologickými/ prostředky na vozidlech a pěšky.

Způsoby použití prostředků individuální ochrany při činnosti v zamořeném terénu podle druhu zamoření, povětrnostních podmínek a způsobu přesunu. Stravování vojáků a zabezpečení jejich odpočinku při dlouhodobé činnosti v zamořeném prostoru. Způsob použití radioprotektivních látek, antidot a jiných preventivních prostředků. Činnost vojáků po opuštění zamořeného prostoru.

T é m a 5. Způsoby speciální očisty osob, zbraní, techniky a ochranných staveb

Popis a zásady používání individuálního protichemického balíčku a univerzální odmožovací soupravy. Stručná charakteristika, způsob přípravy a použití roztoků k odmožení, dezaktivaci a dezinfekci; bezpečnostní opatření při jejich použití.

Způsoby částečné speciální očisty osob, organické techniky a výzbroje zamořené radioaktivními a otravnými látkami a bakteriologickými /biologickými/ prostředky. Praktické provedení částečné speciální očisty s využitím předepsaných souprav i výpomocných prostředků.

Způsoby úplné speciální očisty. Organizace a provedení úplné speciální očisty osob.

VOJENSKO-OBČANSKÁ VÝCHOVA

Vojensko-občanská výchova se řídí ustanoveními směrnic ministra obrany ČSFR pro přípravu vojsk na daný výcvikový rok. Kromě pevně vyčleněných hodin se v každém týdnu plánuje jedna akuality /v době stanovené denním řádem/.

Celkově se pro vojensko-občanskou výchovu vyčleňuje 20 hodin.

TAKTICKÁ PŘÍPRAVA

Úkoly výcviku

Naučit jednotky dosahovat v každé době plné bojové pohotovosti.

Dosáhnout v procesu výcviku psychické odolnosti vojáků, která jim umožní úspěšně plnit úkoly za složitých podmínek.

Metodické pokyny

Praktický výcvik se uskutečňuje komplexně v prostředí, které odpovídá charakteru předpokládané činnosti. Procvičují se v něm učební úkoly odborných předmětů výcviku, např. ženíjná příprava, vojenská topografie apod. Jednotky se cvičí v činnosti vykonávat opatření k ochraně proti účinkům zbraní hromadného ničení.

Nácvik činnosti po vyhlášení bojového poplachu se provádí na začátku každého výcvikového období.

Vojenské předpisy a směrnice

Směrnice pro uvádění jednotky do bojové pohotovosti
Bojový řád pozemního vojska Československé armády. Část 3.
/četa, družstvo, tank/ /Všeob-Ř-3/

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Nácvik činnosti po vyhlášení bojového poplachu	6
C e l k e m		6

T é m a 1. Nácvik činnosti po vyhlášení bojového poplachu

Cvičení 1. Činnost dozorčího roty, jeho pomocníka, jednotlivců a jednotky po přijetí signálu pro vyhlášení bojového poplachu. Způsob výdeje zbraní a materiálu, činnost po opuštění kasáren. Příchod do parku. Činnost dozorčího parku. Uložení materiálu na vozidlech /příprava materiálu k naložení/. Činnost při napadení.

Cvičení 2. Vyrozumění a shromáždění vojáků v noci. Maskování. Příprava vozidel k výjezdu z parku. Činnost nakládacích skupin. Přesun do stanoveného prostoru.

TĚLESNÁ PŘÍPRAVAÚkoly výcviku

Připravit tělesně zdatné vojáky, schopné snášet dlouhodobé fyzické zatížení a psychické vypětí za složitých podmínek činnosti.

Rozvíjet u nich odvahu, rozhodnost, vynalézavost a dosahovat vysoké pořadovosti a ukázněnosti.

Metodické pokyny

Cvičení v rámci tělesné přípravy se uskutečňují v rotě nebo četě za řízení důstojníků a poddůstojníků.

V přípravné části se provádějí kromě cvičení všestranně působících i cvičení speciální, zaměřená na zvládnutí úkolů v hlavní části hodiny.

Vedoucí cvičení je povinen vyžadovat pořadové vystupování, správné a přesné provádění každého cviku. Intenzita a zatížení vojáků se zvyšují postupně podle fyzické zdatnosti cvičících. Zvyšování aktivity cvičících se dosahuje soutěžením a organizováním různých pohybových her.

Pro vojáky, kteří nesplňují požadavky v tělesné přípravě, se organizují doplňková cvičení pod vedením schopných poddůstojníků, nebo speciálně zaměřená ranní cvičení.

Při všech cvičeních se vojáci připravují také k plnění norem Vojenského odznaku zdatnosti /VOZ/.

Pohybové dovednosti a návyky se zdokonalují při ranním cvičení, při tréninku a při masové sportovní činnosti.

Vojenské předpisy a jiné pomůcky

Tělesná příprava v Československé lidové armádě /Tě1-1-1/
Časové normy pro hodnocení bojové přípravy motostřeleckých, tankových, padákových výsadkových, úderných výsadkových a průzkumných jednotek /Vševojsk-3-1/

Pokyny k plnění podmínek Vojenského odznaku zdatnosti /VOZ/

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Gymnastika	10
2	Překonávání překážek a zrychlené přesuny	5
3	Boj zblízka a sebeobrana	1
4	Plavání	4
C e l k e m		20

Poznámka: Je třeba se zaměřit na plnění disciplín VOZ a přezkoušení podle ustanovení předpisu Tě1-1-1.

T é m a 1. Gymnastika

Cvičení 1. Zdokonalování podle Souboru posilovacích cvičení v tělocvičně s použitím i dalších nářadí na tělovýchovných zařízeních v terénu. Plnění norem VOZ.

Cvičení 2. Návčik cvičení na hrazdě - svis vzadu, na bradlech - komíhání, ve skocích - roznožka /skrčka/ přes koně na šíř s madly, na laně - šplh bez přírazu 4 m /VOZ/. Hry a kombinované štafety.

Cvičení 3. Návčik cvičení na hrazdě - vzepření závěsem v podkolení, s břemeny - se vzpěračskou činkou, na lavičkách - jednotlivců a dvojic, prostná - posilovací cviky horních a dolních končetin a trupu.

Cvičení 4. Návčik cvičení na bradlech - vzepření vzklopmo do výsedu roznožmo, na laně - šplh bez přírazu 4 m /VOZ/, na žebřinách - posilovací cviky horních a dolních končetin a trupu, akrobatická cvičení - kotoul letmo. Skokansko akrobatická cvičení /VOZ/.

Cvičení 5. Návčik cvičení na hrazdě - vzepření tahem, na bradlech - zánožka, přednožka, ve skocích - roznožka přes koně naděl, na laně - šplh bez přírazu 4 m na čas /VOZ/, hry a štafety.

Cvičení 6. Návčik cvičení na hrazdě - výmyk předem a podmet, s břemeny - cvičení s kládou /trámem/, na lavičkách - jednotlivců a dvojic.

Cvičení 7. Návčik cvičení na bradlech - přednos, na laně - šplh bez přírazu 4 m na čas /VOZ/, na žebřinách - cviky pohyblivosti a posilovací cviky, akrobatická cvičení - stoj na hlavě /přemet stranou/. Skokansko akrobatická cvičení /VOZ/.

T é m a 2. Překonávání překážek a zrychlené přesuny

Cvičení 1. Trénink společného kontrolního cvičení na překážkové dráze proudovou metodou s průběžným měřením času jednotlivců

opakovaně. Startovní interval 30 sekund. Trénink hodů granátem na cíl a na dálku po námaze, návčik hlubokých skoků z výšek 2 až 3 m.

Cvičení 2. Návčik zrychleného přesunu členitým terémem do 3000 m s plněním společného kontrolního cvičení na překážkové dráze.

T é m a 3. Boj zblízka a sebeobrana

Způsoby sebeobran. Přehled prvků sebeobran. Povelová technika a činnost. Návčik pádů, kotoulů vpřed, vzad, přes rameno, stranou. Průpravné cvičení.

Návčik úderů rukou /pěstí/ přímo, z boku, zespu, na různé části těla, malíkovou hranou, loktem, kopů nohou, špičkou, chodidlem, podpatkem, kolenem, nártem do citlivých a zranitelných míst. Návčik obrany proti úderům a kopům.

T é m a 4. Plavání

Pro plavce: zdokonalování techniky způsobů plavání prsa a kraul. Návčik startovního skoku.

Pro neplavce: splývání, návčik plaveckého způsobu prsa a kraul.

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Úkoly výcviku

Dosáhnout u vojáků pořadového a ukázněného vystupování a vzorného vnějšího vzhledu. Naučit je přesnému výkonu pořadových cviků v sestavě družstva, čtyři i roty.

Metodické pokyny

Pořadová příprava zahrnuje pořadový výcvik jednotlivce, jednotky a pořadové sladění jednotek. Základ pořadového sladění jednotek tvoří vysoká úroveň pořadového výcviku jednotlivce.

při výcviku je nutno dodržovat posloupnost nácvičku všech cviků, tj. seznámení s cvikem, ukázka celého cviku, ukázka cviku na doby a upozornění na nejčastější chyby při provedení. Každý cvik se nacvičuje nejprve po částech. Po osvojení cviku jednotlivci se pokračuje v celé jednotce. Správné návyky je třeba vytvářet několikanásobným opakováním při současném upozorňování na projevující se chyby s jejich okamžitým odstraňováním.

Zvláštní pozornost věnují velitelé nácvičku správné povelové techniky a pravidlům nošení stejnokroje.

Všichni vojáci musí zvládnout ustanovení cvičebního řádu o povinnostech vojáka před nástupem a v tvaru, poddůstojníci a velitelé družstev i povinnosti velitele.

Výcvik v pořadové přípravě trvá zpravidla jednu výcvikovou hodinu, při pořadových nácvicích se délka upravuje podle denního řádu. Na konci každého zaměstnání provede velitel zhodnocení a vydá pokyny k samostatné přípravě.

Pořadové návyky se zdokonalují nepřetržitě, při každém výcviku, nástupech, přesunech apod., i při plnění běžných povinností vyplývajících z opatření upravujících režim života jednotky.

Vojenské předpisy a služební pomůcky

Předpis Zák1-Ř-4

Stejnokrojový předpis Československé lidové armády /Všeob-P-47 /práv/

Metodika pořadové přípravy /Vševojsk-51-30/

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Pořadové cviky a pohyby beze zbraně. Vzdávání vojenské pocty, vystupování z tvaru a příchod k nadřízenému	2
2	Pořadové cviky a pohyby se zbraní	2
3	Činnost vojáků u vozidel a na vozidlech	1

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
4	Tvary družstva, čtyři a roty	2
5	Přezkoušení pořadové přípravy	3
C e l k e m		10

T é m a 1. Pořadové cviky a pohyby beze zbraně.
Vzdávání vojenské pocty, vystupování z tvaru a příchod k nadřízenému

Cvičení 1. Základní postoj. Činnost na povel: "POZOR!", "POHOV!", "VOLNO!", "ROZCHOD!", "Pokrývku hlavy - SEJMOUT!", "Pokrývku hlavy - NASADIT!".

Cvičení 2. Obraty na místě. Pořadový a pochodový krok. Vzdávání pocty na místě a za pohybu.

Cvičení 3. Pochod pořadovým krokem. Obraty za pochodu.

Cvičení 4. Kontrolní cvičení ke zvládnutí pořadových cviků a pohybů beze zbraně. Obsah cvičení stanoví velitel jednotky.

Cvičení 5. Vzdávání vojenské pocty beze zbraně na místě a za pochodu.

Cvičení 6. Vystupování z tvaru a návrat do tvaru.

Cvičení 7. Vystoupení z tvaru a příchod k nadřízenému. Příchod k nadřízenému v prostoru mimo tvar.

T é m a 2. Pořadové cviky a pohyby se zbraní

Cvičení 1. Základní postoj se zbraní. Činnost na povel k provádění jednotlivých cviků se zbraní. Obraty na místě se zbraní.

Cvičení 2. Pochod pořadovým a pochodovým krokem se zbraní. Obraty za pochodu se zbraní. Vystupování z tvaru a návrat do tvaru se zbraní. Příchod k nadřízenému z tvaru i mimo tvar se zbraní a odchod od něho.

Cvičení 3. Pochod pochodovým a pořadovým krokem se zbraní. Vzdávání pocty se zbraní na místě a za pochodu.

T é m a 3. Činnost vojáků u vozidel a na vozidlech

Nástup k automobilu /jinému dopravnímu prostředku/, nasednutí a rozmístění na něm. Pozorování a kontrola uzavření dveří, čel, bočnic a příklopů. Držení zbraní při nasedání, jejich umístění spolu s výstrojí na vozidlech. Činnost za přesunu, sesednutí. Povinnosti velitele na korbě. Pozorování a rozlišování smluvených znamení nadřízeného velitele a vozidel jedoucích vpředu i vzadu.

T é m a 4. Tvary družstva, čety a roty

Cvičení 1. Nástup družstva v řad a dvojřad. Činnost na povely "POZOR!", "POHOV!", "VOLNO!", povely a činnost při vyrovnání tvaru. Přeměna řadu v dvojřad a zpět. Sevření a rozevření družstva.

Cvičení 2. Obraty družstva na místě a za pochodu. Činnost družstva na povely pro odložení zbraní a jejich zvednutí.

Cvičení 3. Družstvo v zástupu /dvojstupu/. Přechod družstva z rozvinutého tvaru do zástupu.

Cvičení 4. Nástupový tvar čety v řad a dvojřad. Vzdávání pocty na místě. Obraty čety na místě. Odpověď na pozdrav velitele. Vyrovnání.

Cvičení 5. Pochod čety pořadovým krokem. Obraty za pochodu. Vzdávání pocty za pochodu, k tomu příslušné cviky se zbraní.

Cvičení 6. Pochodové tvary čety a vzájemné přechody z jednoho tvaru do druhého. Činnost a povely při vyrovnávání tvaru.

Cvičení 7. Nástupové a pochodové tvary roty. Přechody z jednoho tvaru do druhého. Vzdávání pocty v rotě na místě i za pochodu, se zbraní i beze zbraně. Odpověď na pozdrav velitele. Vyrovnávání roty. Pochod pochodovým i pořadovým krokem.

T é m a 5. Přezkoušení pořadové přípravy

Přezkoušení pořadové přípravy podle pomůcky Metodika pořadové přípravy /Vševojsk-51-30/.

POŽÁRNÍ OCHRANA

Úkoly výcviku

Získat základní přehled v oblasti požární ochrany. Seznámit se s hlavními zásadami požární prevence v ČSA. Poznat rozdělení a možnosti použití hasebních prostředků a ručních hasicích přístrojů. Prakticky se seznámit s jejich aplikací.

Metodické pokyny

Požární tematika je nedílnou součástí úkolů, na jejichž řešení se jednotky a štáby Civilní obrany podílejí. Proto je nezbytné získat v jednotkách základní znalosti v předcházení požárům i jejich lokalizaci a likvidaci.

V praktickém výcviku se vojáci učí používat ruční hasicí přístroje a jednoduché hasební prostředky. Seznámí se s vhodnou aplikací různých prostředků a přístrojů při hoření různých látek a materiálů.

Při výcviku je třeba dbát zásad hospodárnosti a bezpečnosti zejména při praktické ukázce hašení malých požárů.

Vojenské předpisy a jiné pomůcky

Požární ochrana v Československé armádě /Stav-1-3/
Hasicí přístroje /svazek 64, Knižnice požární ochrany/
Hašení malých požárů /film FV SPO ČSSR, 1986/

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Požární ochrana v ČSA	1
2	Jednoduché hasební prostředky a ruční hasicí přístroje	1
C e l k e m		2

T é m a 1. Požární ochrana v ČSA

Základní pojmy požární ochrany. Zásady požární prevence v ČSA. Charakteristika ubytovacího prostoru a ostatních přidělených pracovišť jednotky a zabezpečovaného štábu CO z hlediska požární ochrany.

T é m a 2. Jednoduché hasební prostředky a ruční hasicí přístroje

Rozdělení, funkce a vhodnost použití jednoduchých hasebních prostředků a ručních hasicích přístrojů. Praktické procvičení použití jednoduchých hasebních prostředků a ručních hasicích přístrojů při hašení malého požáru.

STŘELECKÁ PŘÍPRAVA

Úkoly výcviku

Naučit vojáky znát přidělenou zbraň, základy a pravidla střelby na mizivé cíle ve dne i v noci.

Metodické pokyny

Cvičení ve střelecké přípravě se uskutečňují za řízení vojáků z povolání a účasti poddůstojníků.

Při nauce o zbraních se věnuje pozornost získání znalostí o ošetřování a konzervování zbraní.

Způsoby a pravidla střelby, házení ručních granátů, pozorování bojiště a zjišťování dále se procvičují při plnění osnov ostrých střelb a nácviků prováděných na střeleckých cvičišťích nebo střelnici v trvání 2 až 3 hodin.

Připravenost vojáků ke splnění příslušného cvičení ostrých střelb určuje velitel jednotky /nebo jeho nadřízený/ na základě požadavků uvedených v osnovách střelb z ručních zbraní.

Ostré střelby se zpravidla provádějí v rotě. Při střelbách se v týlové části střelnice organizují pracoviště pro zdokonalování návyků ve střelbě za různých podmínek.

Vojenské předpisy

Základy střelby z ručních zbraní /Pěch-3-1/
Osnovy střelb z ručních zbraní a zbraní bojových vozidel /Vševojsk-4-2/

Výcvik ve střelbě ze 7,62mm samopalu vz. 58 /Pěch-3-62/
7,62mm univerzální kulomet vz. 59 /Dě1-21-6/

Výcvik ve střelbě ze 7,62mm univerzálního kulometu vz. 59 /Pěch-3-72/

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Nauka o samopalu	1
2	Základy a pravidla střelby. Výcvik ve střelbě ze samopalu na mizivé cíle ve dne a v noci	5
C e l k e m		6

T é m a 1. Nauka o samopalu

Účel a bojové vlastnosti samopalu. Rozkládání a skládání samopalu. Hlavní části a jejich účel. Prohlídka zbraně před střelbou. Příprava zbraně ke střelbě.

T é m a 2. Základy a pravidla střelby. Výcvik ve střelbě ze samopalu na mizivé cíle ve dne a v noci

Cvičení 1. Průbojnost střely a její let vzduchem. Prvky dráhy střely, metná dálka a její praktický význam. Hluchý prostor. Zákon rozptylu. Účinnost a přesnost střelby a opatření pro jejich zlepšení.

Cvičení 2. Volba hledí a záměrného bodu při střelbě ze samopalu. Řešení jednoduchých střeleckých úkolů při ničení mizivých cílů. Opravování střelby.

Cvičení 3. Volba stanoviště pro střelbu. Zaujetí polohy pro střelbu z místa a po přesunu /vleže, vkleče, vstoje/. Stavění hledí a hledítka. Střelba na jednotlivé a skupinové mizivé cíle. Zastavení střelby.

Cvičení 4. Bezpečnostní opatření při výcviku ve střelbě v noci. Volba a budování stanoviště pro střelbu za omezené viditelnosti a ve tmě. Příprava ke střelbě z různých poloh. Střelba na osvětlené cíle a na cíle prozrazující se záblesky výstřelů.

Cvičení 5. Plnění podmínek prvního cvičení ostrých střelb jednotlivců ve dne i v noci.

PŘEHLED CVIČENÍ VE STŘELBĚ ZE SAMOPALU

Poř. čís.	Z B R A Ň	C v i ě n í			
		Provozní jednotky		Zabezpečovací jednotky	
		1. období	2. období	1. období	2. období
1	Samopal vz. 58	1 D	1 D a N	-	1 D

Poznámka: Důstojníci a praporčíci provozních jednotek plní cvičení se svými jednotkami. Kromě toho plní v průběhu výcvikového roku i cv. 1 školních střelb z pistole.

VOJENSKÁ TOPOGRAFIE

Úkoly výcviku

Naučit vojáky orientovat se v terénu bez mapy, provádět hodnocení osy přesunu a určovat vzdálenosti.

Metodické pokyny

Výcvik ve vojenské topografii začíná výukou orientace v terénu bez mapy. První cvičení se koná v terénu bez mapy a s dostatečným množstvím orientačních bodů. Vedoucí nejprve vysvětlí a prakticky ukáže metody a způsoby určování světových stran, vlastního stanoviště vzhledem k orientačním bodům, směrů /azimutů/ k terénním předmětům; vysvětlí princip busoly a způsob práce s ní a předvede způsob /postup/ orientace v terénu.

Ke konci výcviku řídící cvičení vyznačí osy přesunu na mapě měřítko 1 : 50 000 pro každé družstvo s příslušnými body změn směrů, určí podle mapy azimut a příslušné vzdálenosti každého úseku osy, sestaví náčrt přesunu podle azimutu /pro každé družstvo/ a je-li to nutné, provede s poddůstojníky průzkum předpokládaných pochodových os.

Ve výchozím bodě vysvětlí řídící cvičení metodiku přesunu podle azimutu a určí každému družstvu úkol a shromaždiště po jeho splnění. Při přesunu pěšky se cvičící střídají v úloze vedoucího, ostatní sledují správnost jeho práce a dodržení stanovené trasy. Velitel družstva kontroluje činnost vedoucího a při odklonu od určeného směru družstvo zastaví a vysvětlí chyby, které byly příčinou nesprávného postupu.

Cvičení, při nichž se probírá čtení topografické mapy a určování vzdáleností podle ní, se provádějí porovnáním mapy s terénem, nejdříve podle mapy s měřítkem 1 : 50 000 a potom 1 : 100 000.

V úvodu cvičení řídící krátce objasní význam a obsah map, měřítko mapy, porovnání mapy s terénem, způsoby určování vlastního stanoviště a vzdálenosti podle mapy. Většinu času věnuje praktickému nácviku určování vzdáleností podle mapy /délky přesunu/ a porovnání mapy s terénem. Nácvik přitom začíná samostatnou orientací mapy, určením vlastního stanoviště a všech viditelných terénních předmětů podle mapy.

Návyky ve čtení mapy a v určování vzdáleností na mapě se zdokonalují při všech následujících cvičeních s mapou a jiných příležitostech při výcviku.

Výcvik je nezbytné zabezpečovat potřebnými přístroji a výcvikovými pomůckami.

Vojenský předpis

Mapové značky a směrnice pro zpracování topografických map měřítek 1 : 25 000, 1 : 50 000, 1 : 100 000 a 1 : 200 000 /Topo-4-3/

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Orientace v terénu bez mapy a přesun podle azimutu. Topografické mapy. Smluvené značky. Čtení topografických map a určování vzdáleností	1

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
2	Studium osy přesunu. Orientace a přesun v terénu podle mapy	1
C e l k e m		2

T é m a 1. Orientace v terénu bez mapy a přesun podle azimutu. Topografické mapy. Smluvené značky. Čtení topografických map a určování vzdáleností

Způsoby orientace v terénu bez mapy. Určení světových stran. Orientační body a určení vzdáleností k orientačním bodům. Zvláštnosti orientace v lese. Způsoby zapamatování situace v terénu a nalezení cesty zpět. Obcházení neprůchodných překážek. Přesun podle azimutu ve dne po ose 2 až 3 km dlouhé v členitém terénu.

Seznámení s topografickými mapami měřítek 1 : 50 000 a 1 : 100 000. Smluvené značky sídel, vodstva, porostů a terénu s komunikacemi. Vysvětlivky a zkratky. Klady listů topografických map a jejich označení. Stupně utajení a režim práce s mapou.

T é m a 2. Studium osy přesunu. Orientace a přesun v terénu podle mapy

Přesun po ose ve dne. Určení vlastního stanoviště podle mapy na různých bodech osy přesunu: blízké orientační body, délka /doba/ přesunu, protínání směrů. Zvláštnosti orientace podle mapy v otevřeném a porostlém, nepřehledném terénu.

ZÁKLADNÍ ŘÁDY

Úkoly výcviku

Prohloubit znalosti ustanovení základních řádů z hlediska požadavků vojenské kázně, organizovanosti a režimu života, výkonu základní služby, výcviku a zabezpečení práv a sociálních jistot.

Metodické pokyny

Prohlubování znalostí základních řádů řídí velitel jednotky prakticky i teoreticky a využívá všech prostor kasáren, parků, cvičišť apod., kde je nutné ukázat uspořádání, život a výkon služby podle řádů.

Při výuce se vojákům vysvětluje, že základní řády, které schvaluje prezident ČSFR, mají pro ně platnost zákona a jejich bezpodmínečné plnění je povinností každého vojáka. Vštěpuje se jim vědomí nezbytnosti vysoké bdělosti a stálé bojové pohotovosti.

Základem důsledného zvládnutí řádů je přísný vojenský režim u jednotek a vytvoření podmínek, které nutí vojáky soustavně požadavky řádů plnit.

Ubytování vojáků, rozdělení denní doby a celodennímu pořádku se učí v souladu s podmínkami příslušné jednotky a jejím denním řádem.

Při výcviku je nutno využívat obrazy, filmy aj. a rovněž uvádět příklady vzorného plnění služebních povinností vojáky jednotky, rozhodného jednání příslušníků jednotky v dozorčí a strážní službě.

Znalosti požadavků řádů a praktické návyky při jejich plnění se zdokonalují při všech příležitostech v každodenním životě a výkonu služby. Velitelé každý měsíc hodnotí plnění řádů všemi vojáky jednotky.

Vojenské předpisy

Předpisy Zákl-Ř-1, Zákl-Ř-2, Zákl-Ř-3

Stejnokrojový předpis Československé lidové armády /Všeob-P-47 /práv/

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Vojáci a jejich vzájemný poměr	1
2	Ubytování vojáků. Rozdělení času a denní řád	1
3	Povinnosti příslušníků celodenní směny	2
4	Vojenská kázeň. Kázeňské odměny a tresty	1
5	Organizace a výkon strážní služby. Povinnosti strážného	2
C e l k e m		7

T é m a 1. Vojáci a jejich vzájemný poměr

Všeobecné povinnosti vojáků. Vojenské hodnosti a označení. Nadřízení a podřízení a jejich vzájemný vztah. Způsob vydávání a provádění rozkazů. Vojenská zdvořilost, chování vojáků a vzdávání vojenské pocty. Odpovědnost vojáků za vojenské přestupky a škody způsobené na státním majetku. Povinnost vojáků chránit služební a státní tajemství a odpovědnost za jeho vyzrazení.

T é m a 2. Ubytování vojáků. Rozdělení času a denní řád

Způsob úschovy a výdeje zbraní a střeliva. Zásady udržování pořádku v místnostech.

Denní řád a jeho dodržování. Povolování vycházek, přijímání návštěv.

T é m a 3. Povinnosti příslušníků celodenní směny

Cvičení 1. Povinnosti dozorčího roty, dozorčího u vchodu a jejich pomocníků. Praktické zdokonalování ve výkonu funkce pomocníka dozorčího roty, pomocníka dozorčího u vchodu přímo na stanovištích.

Cvičení 2. Vnitřní pořádek v parku. Způsob povolování vstupu do parku. Dozorčí parku a pomocník dozorčího parku a jejich povinnosti. Praktický výcvik v plnění povinností pomocníka dozorčího parku přímo na stanovišti v souladu s podmínkami jednotky.

T é m a 4. Vojenská kázeň. Kázeňské odměny a tresty

Vojenská kázeň, její podstata a význam. Kázeňské odměny udělované vojákům. Kázeňské tresty ukládané vojákům. Ukládání kázeňských trestů a jejich výkon. Ukládání kázeňských trestů ve zvláštních případech. Podávání návrhů, žádostí a stížností.

T é m a 5. Organizace a výkon strážní služby. Povinnosti strážného

Co je stráž, její určení a úkoly. Rozdělení, střídání, kontrola stráží. Vnitřní řád stráží.

Povinnosti strážného. Strážní stanoviště. Praktický výcvik v plnění povinností strážného na stanovišti.

ZDRAVOTNICKÁ PŘÍPRAVA

Úkoly výcviku

Naučit vojáky zásadám první pomoci při poranění a nehodách.

Metodické pokyny

Výcvik ve zdravotnické přípravě metodicky řídí lékař a může provádět zdravotník. Návky způsobů poskytování první pomoci vedou zdravotničtí instruktoři a velitelé družstev. Většina výcvikového času se věnuje praktickému procvičení poskytování první pomoci a procvičení plnění norem.

Každé téma řídící výcviku nejprve objasní a předvede ukázky související s probíranou tematikou. Předvedenou činnost potom vojáci procvičují prakticky. K praktické části výcviku se vojáci rozdělují na dvě skupiny ke střídavému procvičování poskytnutí pomoci a nahrazování raněných. Po procvičení základních úkonů se dalším opakováním zdokonalují znalosti a plní časové normy.

Výcvik je nutné zabezpečovat potřebným materiálem.

Získávání návyků a jejich upevňování ve znalostech a poskytování první pomoci je trvalou potřebou. Návyky se zdokonalují při odborném taktickém cvičení roty i jiném praktickém plním výcviku.

Vojenské předpisy a jiné pomůcky

Bojový řád pozemního vojska Československé armády. Část 3. /četa, družstvo, tank//Všeob-Ř-3/
Příručka pro zdravotníky, Naše vojsko, Praha 1977

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Poskytování první pomoci při poranění a krvácení. První pomoc při popáleninách a omrzlinách	1
2	První pomoc při zlomeninách, pohmožděninách a otravách technickými kapalinami; při poleptání a nehodách	2
C e l k e m		3

T é m a 1. Poskytování první pomoci při poranění a krvácení. První pomoc při popáleninách a omrzlinách

Druhy ran. Hlavní zásady při ošetřování otevřených poranění. Kapesní obvaz a jeho použití. Druhy krvácení a způsoby jeho včasného zastavení. Procvičování obvazování hlavy, hrudníku, horních i dolních končetin.

První pomoc při popáleninách a zasažení elektrickým proudem, při prochladnutí a omrzlinách.

T é m a 2. První pomoc při zlomeninách, pohmožděninách a otravách technickými kapalinami; při poleptání a nehodách

Poranění kloubů a kostí. Příznaky zlomenin a pohmožděnin. Zásady znehybnění zlomených kostí předepsanými a výpomocnými prostředky. Praktické procvičování znehybnění končetin.

Bezpečnostní opatření při práci s jedovatými kapalinami. První pomoc při otravě nízkotuhnoucí kapalinou, kyselinami, louhy a jinými technickými kapalinami. Zásady první pomoci u otrav.

ŽENIJNÍ PŘÍPRAVA

Úkoly výcviku

Naučit vojáky budovat okopy, skrývat a maskovat zbraně a techniku.

Metodické pokyny

Ženijní příprava se provádí prakticky v rotě /četě/ v terénu, zpravidla komplexně s tematikou taktického výcviku. Těžiště je ve výcviku jednotlivce.

Při výcviku ve zřizování okopů pro vojáky, zbraně a techniku se v úvodu provede ukázka vzorně vybudovaných okopů a ostatních objektů. Potom je cvičící prakticky budují /v letním i zimním obdobích/.

Při výuce v tématu 2 se uskutečňuje praktická ukázka vybavenosti jednotlivých druhů úkrytů. Vojáci se musí učit způsobům zpevnování sklepních prostorů.

Praktické dovednosti strojníků elektrocentrál i všech ostatních vojáků se prohlubují při všech příležitostech vhodného výcviku v terénu a především při odborném taktickém cvičení.

Vojenský předpis

Ženijní práce všech druhů vojsk /Žen-2-9/

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin na období
1	Zřizování, budování a maskování okopů a úkrytů pro vojáky, organické zbraně a techniku	2
2	Stavby Civilní obrany	2
C e l k e m		4

T é m a 1. Zřizování, budování a maskování okopů a úkrytů pro vojáky, organické zbraně a techniku

Určení okopů, volba jejich umístění v terénu. Postup hloubení a maskování okopů pro jednotlivce. Časové normy pro vybudování těchto okopů. Zásady maskování, maskovací kážeň. Ochranné a maskovací vlastnosti terénu, demaskující příznaky. Předepsané maskovací prostředky a jejich použití.

T é m a 2. Stavby Civilní obrany

Určení, konstrukce a vnitřní vybavení úkrytu. Zásady pro budování úkrytů. Způsoby zpevnování sklepních prostorů.

Č Á S T 2

P Ř Í P R A V A V O J Í N Ů
A P O D D Ů S T O J N Í K Ů V Z Á L O Z E
V O J E N S K Ý C H Ú T V A R Ů C O

ÚKOLY BOJOVÉ PŘÍPRAVY A VÝCHOVY

Hlavní úkoly bojové přípravy poddůstojníků a vojinů v záloze jsou:

- zabezpečit stálou pohotovost záloh vysokou úrovní výcviku,
  - zdokonalovat schopnosti poddůstojníků a vojinů ovládat přidělené zbraně, techniku, správně je používat a udržovat v dobrém technickém stavu,
  - zdokonalit znalosti poddůstojníků v záloze v praktickém plnění funkčních povinností a při velení družstvu /osádce, obsluze/ v sestavě čtyř ve složitých situacích, učit je správně a rychle hodnotit vzniklou situaci, iniciativně a směle se rozhodovat,
  - připravit jednotky vytvořené z vojáků v záloze k činnosti při záchranných a prvořadých likvidačních pracích v míru a za branné pohotovosti státu,
  - prohloubit základní znalosti materiálního a zdravotnického zabezpečení jednotlivce a jednotky,
  - sblížit navzájem vojáky v záloze, aby bylo dosaženo pevného stmelení vytvářených jednotek.
- Životní zkušenosti vojáků v záloze je třeba využívat i při výchově vojáků v základní službě.

ORGANIZAČNÍ POKYNY

Vojáci v záloze se cvičí v odbornostech a funkcích, které budou zastávat za branné pohotovosti státu. Velitelé jednotek a útvarů využívají doby cvičení k bližšímu poznání předurčených vojáků v záloze a upřesňují podle toho jejich zařazení.

Poddůstojníci v záloze povolání na cvičení se denně připravují na vedení výcviku příštího dne se zaměřením na obnovení návyků povelové techniky a velení družstvu /osádce, obsluze/.

Výcvik poddůstojníků a vojinů v záloze se plánuje, organizuje a provádí těmito formami:

a/ zdokonalovacími cvičeními ve výcvikových jednotkách /skupinách - ženižních, chemických, spojovacích, požárních a zdravotnických odborností/, které se vytvářejí s využitím personální a materiální základny jednotek. Organizace výcvikové jednotky se stanoví tak, aby se výcvik konal v polních podmínkách blízkých bojovým a procvičila se i součinnost.

Do výcvikových jednotek se zařazují předurčení a nepředurčení vojáci v záloze.

Na závěr se uskutečňují s těmito jednotkami taktická cvičení společně s ostatními jednotkami. Podle plánu přípravy se provedou samostatně jako vyvrcholení předcházejícího výcviku.

Výcvikové skupiny se vytvářejí z předurčených i nepředurčených vojáků v záloze těch odborností, ze kterých nebylo možné nebo účelné sestavit výcvikové jednotky. Ve skupinách se vytvářejí menší jednotky a družstva, osádky nebo obsluhy;

b/ zdokonalovacími cvičeními ve skupinách specialistů týlových a technických odborností, které se sestavují z předurčených i nepředurčených vojáků v záloze těch odborností, ze kterých nebylo možné nebo účelné vytvářet samostatné jednotky. Po základním vševojskovém výcviku /3denním až 5denním/ se vojáci v záloze zařazují na příslušná pracoviště a jejich další odborný výcvik se provádí podle zvlášť zpracovaných rozvrhů zaměstnání za řízení odborných funkcionářů;

c/ přecvičením poddůstojníků a vojinů v záloze na jiné odbornosti, které se uskutečňuje ve výcvikových jednotkách, výcvikových skupinách, skupinách specialistů a s ostatními vojáky v záloze povolanými ke zdokonalovacímu cvičení. Pokud se přecvičení uskutečňuje ze záměn dalšího pořadí, vytvářejí se z vojáků v záloze zvláštní jednotky. Podle stanovené délky přecvičení upřesní územní náčelník štábu CO tematiku s využitím těchto programů;

d/ stmelovacími cvičeními v organických jednotkách, kterých se zúčastňují předurčení vojáci v záloze. Výcvik se organizuje podle těchto programů tak, aby na závěr stmelovacích cvičení byla jednotka sladěná k plnění úkolů. Výcvik musí být ukončen taktickým /odborným taktickým/ cvičením, nebo takticko-pořadovým cvičením s materiálem stmelované jednotky, při dodržení počtů techniky stanovenými RMNO č. 013/1986 pro daný velitelský stupeň.

Náplň počáteční etapy stmelení jednotky v míru /první den nástupu vojáků v záloze/ obsahuje:

- zařazení vojáků ze zálohy do funkcí v družstvech, osádkách, obsluhách a jednotkách a jejich seznámení s velitelem,

- převzetí výzbroje a ostatní techniky,

- příprava zbraní, techniky a ostatního materiálu k použití a zvládnutí jejich obsluhy s důrazem na novou techniku,

- ověření připravenosti zařazených vojáků ze zálohy především specialistů k plnění funkčních povinností formou dotazů /zda cvičil uvedené ČVO v základní službě, nebo byl přecvičován, zda uvedený typ techniky ovládá/ a provádění nezbytných změn v zařazení,

- seznámení všech příslušníků jednotek s trvale platnými signály a s činností po jejich vyhlášení,

- zavedení přesné evidence osob, zbraní, techniky a materiálu u jednotek,

- provedení rozdělení /ke zkrácení lhůt vyvezení materiálu a techniky mobilizovaného útvaru posílením mobilizačních pracovišť/,

- provedení kontroly organizace a vybavenosti jednotek formou nástupu a představením funkcionářů do velitelů družstev;

e/ krátkodobými cvičeními, která trvají 1 až 2 dny, při kterých jsou školeni vojáci v záloze předurčení do organizačních jader útvarů /jednotek/ k zabezpečení mobilizace;

f/ přecvičením poddůstojníků v záloze na praporčické /důstojnické/ funkce. Přecvičení se uskutečňuje podle předpisu Programy bojové přípravy záloh pozemního vojska. 1. díl. Příprava důstojníků a praporčíků v záloze /Vševojsk-7-7/.

Ke zvýšení použitelnosti poddůstojníků a vojinů v záloze je možno rozšiřovat jejich znalosti a návyky pro případné zvládnutí další odbornosti a funkce. To se provádí zejména u méně náročných odborností, pokud to stanovená doba zdokonalovacího cvičení a podmínky jednotky dovolují. O jednotlivých formách a metodách výcviku rozhodují příslušní náčelníci štábů CO na základě počtů a odborností vojáků v záloze a podle personálních a materiálních možností jednotek CO.

Příprava vojáků v záloze se organizuje podle denního řádu jednotky. Využívat vojáky v záloze k nevýcvikovým úkolům je zakázáno.

Po uplynutí prvního týdne výcviku organizují velitelé jednotek s vojáky v záloze besedy, ve kterých zevšeobecní dosavadní výsledky a odpoví na dotazy vojáků v záloze. Na závěr vojenského cvičení prověřují velitelé jednotek skutečné znalosti a schopnosti vojáků v záloze rozhodujících odborností a funkcí, schopných předpokládané funkce zastávat.

Na závěr vojenského cvičení se zálohami uskuteční velitel jednotky závěrečnou besedu, na níž zhodnotí dosažené výsledky. Poznatky využije ke zkvalitnění řídicí práce.

METODICKÉ POKYNY

Velitel jednotky je povinen upřesnit témata a průměrný rozpočet hodin pro přípravu uvedený v těchto programech s přihlédnutím ke skutečným znalostem vojáků v záloze, jejich odstupu od posledního cvičení /základní služby/, k úkolům vyplývajícím z plánovaného taktického cvičení a z opětného uložení výzbroje a ostatní techniky, jakož i při změně délky vojenského cvičení.

Za základní formu výcviku se považuje polní výcvik prováděný ve dne i v noci v terénu za složitých situací. Ve všech případech výcviku je možno položit důraz na praktický výcvik, teoretické výklady omezit na minimum.

V metodice výcviku, zpracování a vedení výcvikové dokumentace, organizaci důležitých zaměstnání, hodnocení výslednosti výcviku apod. platí pro velitele stejné zásady jako při výcviku vojáků základní služby.

PŘÍPRAVA SPOLEČNÁ PRO VŠECHNY JEDNOTKY

Poř. čís.	Předměty výcviku	Počet hodin při délce			
		zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
		21 dní	14 dní	12 dní	21 dní
1	Odborná a technická příprava	36	25	25	36
2	Ochrana proti zbra- ním hromadného ničení	3	1	1	3
3	Pořadová příprava	1	1	1	1
4	Požární ochrana	3	2	2	3
5	Průzkumná příprava	1	1	1	1
6	Střelecká příprava	6	6	6	6
7	Vojensko-občanská výchova	2	2	2	2
8	Základní řády	1	1	1	1
9	Zdravotnická příprava	1	1	1	1
10	Ženíjní příprava	2	1	1	2
11	Ošetřování techniky	18	6	6	18
12	Záloha velitele	4	1	1	4
C e l k e m		78	48	48	78

T é m a 1. Činnost stavěčů a stavebních družstev při stavbě polních kabelových vedení
/Výklad s ukázkou, cvičení/

Povinnosti a úkoly jednotlivých příslušníků stavebního družstva. Spojování a úprava konců kabelů. Úvahy a způsoby přechodů přes komunikace, vodní překážky, elektrická vedení, zásady stavby vzdušného vedení a vedení po zemi. Stavba vedení v zamořeném terénu. Odstraňování poruch na telefonních vedeních. Zásady stavby vedení na velitelských stanovištích.

T é m a 2. Způsoby stavby, provoz a ochrana polního kabelového vedení a vnitřních rozvodů na spojovacím uzlu VS
/Cvičení/

Praktická stavba polních vedení v členitém terénu. Stavba vedení přes vodní překážky. Činnost poruchových hlídek.

T é m a 3. Provoz na telefonní ústředně a zabezpečování telefonních hovorů
/Praktický výcvik/

Písemnosti vedené na ústředně. Pravidla pro vedení staničního zápisníku a tiskopisu telegramu. Tabulka volacích znaků, funkčních čísel, jejich určení a pravidla používání. Povinnosti telefonisty a náčelníka telefonní ústředny. Provozní řízení při spojování hovorů. Zvláštnosti při předávání signálů, spojování oběžníku, při spojování hovorů mimo pořadí. Praktická obsluha telefonní ústředny.

T é m a 4. Zvyšování rychlosti příjmu a vysílání telegrafních znaků
/Praktický výcvik/

Pravidla vedení rádiového provozu. Návčik příjmu telegrafních znaků za rádiového rušení. Zvyšování rychlosti příjmu a vysílání. Návčik příjmu různých textů. Návčik vysílání dlouhých telegramů.

T é m a 5. Provoz na dálnopisných strojích
/Praktický výcvik/

Plnění úkolů podle připravených cvičení. Způsob přerušení /při poruše/ nebo zkreslení. Osvojení vysílání zdvojených písmen. Plnění cvičných úkolů. Vysílání slov a krátkých zpráv sestavených ze všech probraných znaků. Úprava chyb. Úplná technická zkouška dálnopisného zařízení. Lepení dálnopisné pásky a vyplňování přijatých telegramů. Provozní dálnopisný řád. Vysílání různých textů s úplným vyplňováním blanketů a zápis do staničního zápisníku.

T é m a 6. Provoz s rádiovými stanicemi v různých druzích provozu
/Praktický výcvik/

Provoz s rádiovými /rádiodálnopisnými/ stanicemi na zkrácené a skutečné vzdálenosti za rádiového rušení. Příprava stanice k provozu, zápis o převzetí služby. Navázání spojení. Střídavé vysílání telegramů různých sérií a textů. Příjem a vysílání signálů. Vedení staničních písemností. Plnění kontrolních cvičení podle předpisu Normy ze spojovací přípravy /Spoj-3-1/.

T é m a 7. Organizace a zabezpečení provozu se spojovacími prostředky
/Výklad/

Zásady provozu se spojovacími prostředky, rozdělení provozu a dopravy, série telegramů. Provozní kázeň, povinnosti funkcionářů provozní služby. Styk s veřejnou sítí. Zprávy, osobní hovory, povely, signály. Zpracování telegramů na stanici a telefonní ústředně. Vedení písemností.

T é m a 8. Provoz na mobilním spojovacím uzlu
/Výklad s ukázkou, cvičení/

Výběr stanoviště, rozvinutí a příprava jednotlivých prvků spojovacího uzlu k provozu. Propojení vzájemně spolupracujících

prostředků. Provoz na rozvinutém spojovacím uzlu. Kontrola dálkových vedení a účastníků vnitřní sítě podle schématu vnitřního spojení. Praktický provoz na spojovacím uzlu.

T é m a 9. Stavba kabelových vedení v různém terénu
/Praktický výcvik/

Všeobecné zásady stavby a svinování kabelových vedení. Bojové rozdělení stavebního družstva. Činnost jednotlivých stavěčů. Stavba a svinování kabelových vedení v různém terénu ve dne i v noci. Stavba přes zamořené úseky. Budování hlavních vedení kabelů mezi spojovacími prostředky a odděleními na velitelském stanovišti.

T é m a 10. Provoz na telefonních ústřednách a s VKV
rádiovými stanicemi
/Praktický výcvik/

Zřizování telefonních stanic a ústředěn v různém terénu. Zapojování vedení na svorkovnici a označení štítků na telefonní ústředně, provoz a pořadí spojování hovorů. Styk s veřejnou telefonní sítí. Způsob a pravidla rádiového fónického provozu. Příprava stanice k provozu. Navázání spojení a praktický provoz s rádiovými stanicemi.

T é m a 11. Lehká mechanizační souprava
/Výklad/

Takticko-technické údaje. Složení soupravy a popis jednotlivých součástí, jejich ovládání.

T é m a 12. Zvyšování rychlosti dálkopisného provozu
/Praktický výcvik/

Střídavá doprava telegramů různých sérií a s velkým počtem slov. Návčik dálkopisné střídavé dopravy a dálkopisných hovorů.

Plnění podmínek kontrolních cvičení podle předpisu Normy ze spojovací přípravy /Spoj-3-1/.

T é m a 13. Pravidla vedení dálkopisného provozu
/Výklad/

Údaje potřebné pro navázání a zabezpečení spojení. Pravidla vedení služebních hovorů při nastavování kanálů. Zabezpečení telefonních hovorů z rádiových a telefonních stanic spojovacího uzlu. Příprava dálkopisných kanálů, navázání a zabezpečení spojení. Pravidla vedení hovorů na kombinovaných sdělovacích kanálech složených z rádiových, linkových a radioreléových zařízení.

T é m a 14. Provoz na dálkopisných zařízeních
spojovacího uzlu
/Praktický výcvik/

Zřízení spojovacího uzlu a jeho příprava k provozu. Převzetí a předání služby. Stavba a kontrola přípojných vedení. Navázání spojení s VKV rádiovými stanicemi. Příprava a předání kanálů do provozu. Přečhod na různé druhy provozu. Připojení sdělovacích kanálů na utajovací zařízení. Zabezpečování provozu ve dne i v noci. Změna provozních údajů. Plnění podmínek kontrolních cvičení podle časových norem.

T é m a 15. Telefonní přístroje systému MB a AUT
/Výklad s ukázkou/

Takticko-technické údaje a celkové složení přístroje. Složení a činnost sluchátka a mikrofону, hovorového transformátoru, kondenzátoru, induktoru a zvonku. Proudové obvody při hovorech. Přečkoušení provozuschopnosti telefonního přístroje.

T é m a 16. Telefonní přepojovač
/Výklad s ukázkou, cvičení/

Takticko-technické údaje a složení soupravy. Určení, složení a činnost základních součástí a prvků přepojovače. Určení ovládacích a vybavovacích tlačítek, spojovacích svorek a kolíků. Přepojování vedení na přepojovači a svorkovnici. Hovorové a návěstní obvody. Ošetření soupravy.

T é m a 17. Malá VKV rádiová stanice
/Výklad s ukázkou, cvičení/

Takticko-technické údaje a složení soupravy. Blokové schéma přijímače a vysílače. Princip činnosti jednotlivých stupňů. Zřízení a příprava stanice k provozu. Kontrola spolehlivosti. Zjišťování a odstraňování poruch /základní ošetření, technická ošetření č. 1 a č. 2/.

T é m a 18. Malá radioreléová stanice
/Výklad s ukázkou, cvičení/

Takticko-technické údaje a složení soupravy. Blokové schéma zapojení a princip činnosti radioreléové stanice. Zřízení stanice, místo a druhy antén, činnost obsluhy ve funkci řídicí a podřízené stanice. Kontrola provozuschopnosti. Kontrola vyzářování antén indikátoru. Připojení vedení pro dálkové ovládání.

T é m a 19. VKV rádiová stanice
/Výklad s ukázkou/

Takticko-technické údaje a složení soupravy. Ovládací prvky a jejich význam. Stručná charakteristika používaných antén. Připojení zdrojů a kontrola provozuschopnosti. Výběr místa a zařízení stanice na určené kmitočty. Ošetřování rádiové stanice /základní ošetření, technické ošetření č. 1 a č. 2/.

T é m a 20. KV rádiová stanice
/Výklad s ukázkou, cvičení/

Takticko-technické údaje a složení soupravy. Ovládací prvky, jejich rozmístění a funkce. Charakteristika používaných antén. Připojení zdrojů, příprava stanice k provozu, různé druhy provozu. Výběr místa a zařízení stanice s různými druhy antén. Ošetřování rádiové stanice /základní ošetření, technické ošetření č. 1 a č. 2/.

T é m a 21. Pojízdné velitelské stanoviště
/velitelská rádiová stanice/
/Výklad s ukázkou, praktický výcvik/

Technicko-taktická data, blokové schéma spojení, složení a určení zařízení. Doplnkové vybavení pojezdnych velitelských stanovišť. Vybavení pracovišť velitelů a radistů, systém elektrického napájení. Postup při přípravě k provozu. Ošetřování spojovacích prostředků /základní ošetření, technické ošetření č. 1 a č. 2/.

T é m a 22. Antény a šíření elektromagnetických vln
/Výklad/

Zvláštnosti vysílacích a přijímacích antén. Dipólová anténa. Konstrukce anténních stožárů a jejich umístění. Vliv všesměrového šíření rádiových vln a selektivního úniku na spolehlivost rádiového spojení. Šíření elektromagnetických vln a závislost dosahu na výkonu vysílače.

T é m a 23. Telefonní ústředna spojovacího uzlu
/Výklad s ukázkou, cvičení/

Takticko-technická data ústředny a její složení. Určení a činnost základních prvků. Určení ovládacích a vybavovacích tlačítek, spojovacích svorek a kolíků. Určení a použití bleskojistkové svorkovnice. Funkční zapojení. Návěstní obvody. Návěstění, dotaz, propojení a rozpojení dvou účastníků, hovor a příposlech, zpětné návěstí. Propojení oběžníku. Složení soupravy telefonní ústředny SUA /SUP/. Příprava ústředny k provozu a přezkoušení.

T é m a 24. Technické propojení spojovacího uzlu
/Výklad s ukázkou, cvičení/

Rekognoskace a zásady rozmístění velitelského stanoviště a prvků spojovacího uzlu. Postup při výstavbě prvků spojovacího uzlu, číslování vícežilových kabelů, připojování účastnických stanic a jejich značení. Vnitřní rozpad a technické propojení. Metodické zásady při budování a rozmístění jednotlivých spojovacích prostředků, úkoly obsluh i vzájemná součinnost funkcionářů u spojovacích uzlů.

T é m a 25. Polní kabelová vedení a kabely vnitřního rozvodu spojovacího uzlu
/Výklad, praktický výcvik/

Takticko-technické údaje polních kabelových vedení PK-1, PK-2, LK, NK, TK-2, používaných vícežilových kabelů, nářadí a ostatního příslušenství na vozidlech. Zásady ošetřování. Měření a přezkoušení vícežilových rozvodných kabelů a svorkovnic. Popis a použití různých spojek, přechodek, vidlic a koncovek.

T é m a 26. Dálnopisný stroj
/Výklad s ukázkou, praktický výcvik/

Určení, takticko-technické údaje a celkové uspořádání dálnopisného stroje. Ovládací prvky. Motor a rozvodné soukolí, kontrola otáček. Ošetřování motoru a rozvodného soukolí. Určení a složení přijímací části, vyhodnocovací části, otiskovacího mechanismu, elektrické nastavování a kontrola provozuschopnosti. Zapojení a princip činnosti dálnopisu.

T é m a 27. Soubory nosné telefonie a tónové telegrafie
/Výklad s ukázkou, cvičení/

Takticko-technická data. Ovládací a kontrolní prvky. Příprava souboru k provozu. Nastavení druhu provozu, kontrola provozuschopnosti, Součinnost obsluh při nastavení druhů provozu.

Propojení zařízení tónové telegrafie se soubory nosné telefonie. Způsob vyvedení kanálů a jejich označení. Připojení souborů na radioreléové stanice.

T é m a 28. Ochrana proti úrazu elektrickým proudem
/Výklad/

Zásady uzemňování spojovacích zařízení při jejich připojení ke stálé rozvodné síti a při provozu elektrocentrál. Postup připojení ke zdroji a postup při kontrole funkce chráničů před připojením a po připojení k elektrickému zdroji. Vybavení spojovacích prostředků ochrannými prostředky a jejich používání. Označení spojovacích prostředků připojených ke zdroji elektrické energie. Zásady činnosti obsluhy při odpojování spojovacího prostředku od elektrického zdroje.

Zásady činnosti obsluhy při kontrole akumulátorů a manipulace s nimi během provozu.

2. Chemické jednotky

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce							
		zdokonalovacího cvičení		14 dní		12 dní		21 dní	
		průzkumník	odmořovač	průzkumník	odmořovač	průzkumník	odmořovač	průzkumník	odmořovač
1	Prostředky individuální ochrany	2	2	2	2	2	2	2	2
2	Prostředky pro radiální a chemický průzkum	8	-	4	-	4	-	8	-
3	Prostředky pro speciální očistu	2	-	2	-	2	-	2	-
4	Prostředky pro speciální očistu techniky	-	6	-	4	-	4	-	6
5	Použití prostředků radiálního a chemického průzkumu	-	2	-	2	-	2	-	2
6	Družstvo při kontrole radioaktivního zamoření a ozáření	2	-	2	-	2	-	2	-
7	Družstvo při radiálním a chemickém pozorování	3	-	2	-	2	-	3	-
8	Družstvo při radiálním průzkumu prostoru jaderného výbuchu na směru nebo ose přenosu v pásmu radioaktivního zamoření	4	-	3	-	3	-	4	-

- 106 -

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce							
		zdokonalovacího cvičení		14 dní		12 dní		21 dní	
		průzkumník	odmořovač	průzkumník	odmořovač	průzkumník	odmořovač	průzkumník	odmořovač
9	Družstvo při radiálním průzkumu epicentra jaderného výbuchu	4	-	2	-	2	-	4	-
10	Družstvo při radiálním a chemickém průzkumu předpokládaného prostoru rozmístění vojsk a štábů	5	-	2	-	2	-	5	-
11	Činnost obsluhy při odmořování, dezaktivaci a dezinfekci zbraní a techniky	-	2	-	2	-	2	-	2
12	Družstvo při odmořování, dezaktivaci a dezinfekci zbraní a techniky v prostorech rozmístění jednotek	-	6	-	3	-	3	-	6
13	Činnost obsluhy speciálního zařízení při přípravě a odmořování výstroje	-	6	-	3	-	3	-	6
14	Činnost obsluhy speciálního zařízení při odmořování a dezinfekci výstroje	-	6	-	3	-	3	-	6
C e l k e m		36	36	25	25	25	25	36	36
		Výševik ukončí odborným taktickým cvičením v trvání 6 hodin						36	36

- 107 -

T é m a 1. Prostředky individuální ochrany
/Výklad, praktické přezkoušení, nácvik/

Určení, hlavní části, volba velikosti, kompletace, způsoby používání a přezkoušení ochranné masky ve zkušební chemické komoře. Prostředky pro ochranu kůže, jejich určování, způsoby používání a odkládání, uložení v technice. Ošetřování prostředků individuální ochrany.

T é m a 2. Prostředky pro radiační a chemický průzkum

Cvičení 1. /Výklad/ Základní pojmy z dozimetrie záření. Metody měření úrovně radioaktivního záření. Ionizační komory, princip jejich činnosti. Plynové počítací trubice. Jednotky v soustavě SI.

Cvičení 2. /Výklad s ukázkou/ Přístroje pro zjišťování úrovně radiace, stupně radioaktivního zamoření a ozáření. Hlavní takticko-technická data přístrojů, jejich příprava k činnosti, způsoby používání a organické zařazení. Ošetřování přístrojů a odstraňování závad.

Cvičení 3. /Výklad s ukázkou/ Přístroje pro chemický průzkum. Určení, hlavní takticko-technická data jednotlivých přístrojů, jejich příprava k činnosti, způsoby používání a organické zařazení. Odstraňování jednoduchých závad a ošetřování.

Cvičení 4. /Praktický výcvik/ Chemická průzkumná vozidla. Rozmístění a uložení prostředků radiačního a chemického průzkumu, prostředků individuální ochrany a ostatního zařízení a materiálu. Rozmístění družstva ve vozidle.

Cvičení 5. /Praktický výcvik/ Praktická příprava vozidla a provádění průzkumu. Stanovení koeficientu oslabení dávky ozáření při průzkumu. Povinnosti jednotlivých příslušníků družstva při provádění průzkumu.

Cvičení 6. /Výklad s ukázkou/ Velitelský dalekohled TZK, měření parametrů jaderných výbuchů a jejich vyhodnocování. Takticko-

-technická data a způsob použití soupravy TZK a busoly vz. 60 při měření parametrů jaderných výbuchů.

Cvičení 7. /Výklad s ukázkou, cvičení/ Souprava pro měření prvků přízemní atmosféry /směr a rychlost přízemního větru, teplota vzduchu, vertikální stálost atmosféry/. Určení soupravy, popis a způsob použití. Měření prvků v přízemní vrstvě atmosféry, obsah a sestavení hlášení.

T é m a 3. Prostředky pro speciální očistu

Cvičení 1. /Výklad/ Odmořovací, dezaktivací a dezinfekční látky a roztoky. Základní údaje o odmořování, dezaktivaci a dezinfekci. Odmořovací, dezaktivací, dezinfekční látky a roztoky, jejich použití v odmořovacích soupravách a vozidlech. Vlastnosti těchto látek. Rozpouštědla a jejich vlastnosti. Bezpečnostní opatření při práci s odmořovacími látkami, roztoky a rozpouštědly.

Cvičení 2. /Výklad s ukázkou/ Prostředky pro speciální očistu osob. Určení a popis jednotlivých prostředků, takticko-technická data a organické zařazení. Příprava jednotlivých prostředků k činnosti. Složení obsluhy, její činnost při rozvinování místa speciální očisty.

Cvičení 3. /Praktický výcvik/ Speciální očista osob. Způsob provádění částečné a úplné speciální očisty, jejich praktické provedení po zamoření radioaktivními a otravnými látkami.

T é m a 4. Prostředky pro speciální očistu techniky

Cvičení 1. /Výklad/ Odmořovací, dezaktivací a dezinfekční látky a roztoky. Odmořovací, dezaktivací a dezinfekční látky a roztoky, jejich vlastnosti. Rozpouštědla, jejich vlastnosti. Bezpečnostní opatření při práci s těmito látkami, roztoky a rozpouštědly, individuální protichemický balíček, univerzální odmořovací souprava.

Cvičení 2. /Nácvik/ Praktická příprava odmořovacích, dezaktivacích a dezinfekčních roztoků v polních podmínkách.

Cvičení 3. /Výklad s ukázkou/ Speciální technika pro odmořování, dezaktivaci a dezinfekci zbraní a techniky. Určení, takticko-technická data a všeobecný popis jednotlivých zařízení, složení obsluhy.

Cvičení 4. /Praktický výcvik/ Příprava vozidla ARS k činnosti, povinnosti obsluhy při plnění ARS roztoky motorovým a ručním čerpadlem. Rozvinování pracoviště pro dezaktivaci a odmořování. Dávkování roztoků do odmořovacích souprav. Zvláštnosti činnosti v zimě. Svinutí pracoviště, ošetřování techniky.

Cvičení 5. /Praktický výcvik/ Příprava mycího a dezaktivacího zařízení a vysokotlakého čerpadla k činnosti, dezaktivaci a odmořování techniky, svinutí a ošetření zařízení.

Cvičení 6. /Výklad/ Účel, takticko-technická data, celkový popis teplovzdušného zařízení. U jednotek vyzbrojených tímto zařízením praktická ukáзка činnosti.

T é m a 5. Použití prostředků radiačního a chemického průzkumu

Cvičení 1. /Nácvik/ Prostředky pro zjišťování úrovně radiace, stupně radioaktivního zamoření. Určení, hlavní takticko-technická data, příprava k činnosti, praktické měření, organické zařazení, odstraňování jednoduchých závad, ošetřování, vedení záznamníků.

Cvičení 2. /Nácvik/ Přístroje chemického průzkumu, určení, hlavní takticko-technická data, příprava k činnosti, praktické zjišťování přítomnosti otravných látek, organické zařazení, odstraňování jednoduchých závad a vedení dokumentace.

Cvičení 3. /Výklad s ukázkou/ Prostředky dozimetrické kontroly. Určení, hlavní takticko-technická data, příprava k činnosti, praktické vyhodnocování dozimetrů, vedení záznamníků o ozáření.

T é m a 6. Družstvo při kontrole radioaktivního zamoření a ozáření
/Praktický výcvik/

Vydání úkolů družstvu. Činnost při kontrole radioaktivního zamoření osob, zbraní a techniky přímo v sestavě jednotek a na kontrolním rozřídovacím stanovišti místa speciální očišty. Způsoby měření zamoření potravin a vody. Skupinová a individuální kontrola ozáření osob, vedení dokumentace o ozáření.

T é m a 7. Družstvo při radiačním a chemickém pozorování
/Praktický výcvik/

Vydání úkolů družstvu, vybudování a maskování pozorovacího stanoviště. Činnost družstva při záblesku jaderného výbuchu, zjišťování parametrů jaderného výbuchu. Činnost při zjištění radioaktivních látek, otravných látek a bakteriologických /biologických/ prostředků v prostoru pozorovacího stanoviště. Vydání úkolů pozorovateli. Pozorování a činnost družstva na jednotlivé varovné signály. Vedení deníku pozorování. Průzkum v prostoru pozorovacího stanoviště.

T é m a 8. Družstvo při radiačním průzkumu prostoru jaderného výbuchu na směru nebo ose přesunu v pásmu radioaktivního zamoření
/Praktický výcvik/

Vydání úkolů družstvu. Příprava vozidla pro průzkum. Radiační průzkum pochodové osy v pásmu radioaktivního zamoření - určení úrovně radiace na terénu, vytyčování místa měření na mapě, zakreslení na mapu, předání zprávy rádiovou stanicí. Činnost družstva při zjištění vysoké úrovně radiace. Částečná speciální očišta družstva.

T é m a 9. Družstvo při radiačním průzkumu epicentra jaderného výbuchu
/Praktický výcvik/

Příprava k průzkumu. Radiační průzkum na směru postupu jednotky, která provádí záchranné práce. Činnost při zjištění vysoké úrovně radiace. Vyhledání prostoru pro rozmístění obvažitě pro jednotky speciální očišty. Radiační průzkum epicentra jaderného výbuchu, zákres na mapu, předání zpráv rádiovou stanicí. Částečná speciální očišta družstva.

T é m a 10. Družstvo při radiačním a chemickém průzkumu předpokládaného prostoru rozmístění vojsk a štábů
/Praktický výcvik/

Vydání úkolu družstvu. Příprava k průzkumu. Průzkum důležitých cest, vodních nádrží, lesa, osady. Činnost při zjištění železniční překážky v kombinaci s chemickým zamořením. Vedení dokumentace o průzkumu, předávání zpráv. Částečná speciální očišta vozidla a osob. Ošetřování vozidla po splnění úkolu.

T é m a 11. Činnost obsluhy při odmožování, dezaktivaci a dezinfekci zbraní a techniky

Cvičení 1. /Praktický výcvik/ Vydání úkolu obsluze. Činnost při přípravě dezaktivací roztoku a plnění vozidla. Překonávání prostoru zamořeného radioaktivními látkami, dezaktivace zbraní a techniky v sestavě jednotek. Svinutí pracoviště.

Cvičení 2. /Praktický výcvik/ Činnost při přípravě odmožovacích roztoků a plnění vozidla. Rozvinutí vozidla v prostorech rozmístění techniky. Odmožování a dezinfekce zbraní a techniky na místě speciální očišty. Svinutí pracoviště.

Toto cvičení absolvují jednotky speciální očišty techniky, obsluhy teplovzdušného zařízení.

Cvičení 3. /Praktický výcvik/ Vydání úkolu obsluze. Překonávání prostoru zamořeného radioaktivními látkami. Činnost při přípravě vozidla k dezaktivaci techniky, která je v pochodovém proudu.

Cvičení 4. /Praktický výcvik/ Rozvinutí vozidla z chodu a vybudování pracovní plochy pro odmožování techniky. Činnost po vyhlášení varovaných signálů. Činnost při odmožování techniky. Každodenní ošetření vozidla po skončení prací. Svinutí pracoviště.

T é m a 12. Družstvo při odmožování, dezaktivaci a dezinfekci zbraní a techniky v prostorech rozmístění jednotek

Cvičení 1. /Praktický výcvik/ Vydání úkolu družstvu. Příprava družstva k plnění úkolu. Činnost po napadení zbraněmi hromadného ničení a při použití zápalných zbraní nepřítelem. Rozvinování družstva z chodu a příprava k práci. Odmožování, dezaktivace, dezinfekce zbraní a techniky v sestavě vojsk. Ošetření vozidel a svinutí pracoviště.

Cvičení 2. /Praktický výcvik/ Vydání úkolu družstvu. Překonávání zamořeného prostoru. Odmožování, dezaktivace a dezinfekce zbraní a techniky na místě speciální očišty. Maskovací kázeň. Každodenní ošetření vozidel po splnění úkolu.

T é m a 13. Činnost obsluhy speciálního zařízení při přípravě a odmožování výstroje
/Praktický výcvik/

Vydání úkolu obsluze. Přesun do prostoru činnosti. Vytyčení pracoviště. Příprava zařízení k odmožování horkým vzduchem. Příprava výpomocných prostředků k odmožování. Využívání místních zdrojů k odmožování.

T é m a 14. Činnost obsluhy speciálního zařízení při odmožování a dezinfekci výstroje

Cvičení 1. /Praktický výcvik/ Vydání úkolu obsluze. Přesun podle mapy do stanoveného prostoru. Vybudování plochy pro speciální očištu výstroje a strůje. Odmožování výstroje horkým vzduchem

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce																						
		zdokonalovacího cvičení					stmelovacího cvičení																	
		21 dní			14 dní		12 dní			21 dní			12 dní			21 dní								
		ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	řidič-strojník	ostatní odbornosti	ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	řidič-strojník	ostatní odbornosti	ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	řidič-strojník	ostatní odbornosti	ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	řidič-strojník
5	Ochranné objekty, jejich účel a rozdělení																							
6	Okopy a kryty pro techniku																							
7	Ochranné objekty k ukrytí živé síly																							
8	Předepsané maskovací prostředky																							
9	Činnost ženijní čety v prostoru rozmístění																							
10	Trhaviny a rozněcováče																							
11	Způsoby roznětu náloží																							
12	Trhání dřevěných a ocelových prvků, zdiava a stavebních konstrukcí																							

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce																						
		zdokonalovacího cvičení					stmelovacího cvičení																	
		21 dní			14 dní		12 dní			21 dní			12 dní			21 dní								
		ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	řidič-strojník	ostatní odbornosti	ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	řidič-strojník	ostatní odbornosti	ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	řidič-strojník	ostatní odbornosti	ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	řidič-strojník
13	Charakteristika staveb a její vliv na provádění ZPLP																							
14	Ničivé účinky jaderných zbraní na stavby																							
15	Vyhledávání a vyproškování osob z troskek úkrytů a budov																							
16	Zajišťovací práce a bezpečnostní opatření při ZPLP																							
17	Ženijní technický průzkum prostoru napadení																							
18	Zásady pro provoz strojů																							

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce																			
		zdokonalovacího cvičení							stmelovacího cvičení												
		21 dní			14 dní				12 dní			21 dní									
		ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	Rádío-strojník	elektrocentrály	ostatní odbornosti	ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	Rádío-strojník	elektrocentrály	ostatní odbornosti	ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	Rádío-strojník	elektrocentrály	ostatní odbornosti
19	Rízení stroje a provádění ženiijních prací	-	12	-	1	-	-	11	-	5	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-
20	Ošetřování techniky	-	3	3	3	3	-	3	3	2	2	2	1	-	-	2	2	2	2	2	2
21	Opravy techniky	-	3	5	5	5	-	2	3	2	2	2	2	-	-	3	3	3	3	2	1
22	Činnost čety při mas-kováním velitelského stanoviště	2	-	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1	2	2	2	1	1	2
23	Elektrické měření a měřicí přístroje	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Polní přepojovač TÚ-10, ústředna TÚ-11	-	-	3	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Zásady ošetřování spojovací techniky	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Ošetřování akumulátorů	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	Elektrocentrály EC 1 kVA, EC 3 kVA, EC 30 kVA	-	-	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce																				
		zdokonalovacího cvičení							stmelovacího cvičení													
		21 dní			14 dní				12 dní			21 dní										
		ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	Rádío-strojník	elektrocentrály	ostatní odbornosti	ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	Rádío-strojník	elektrocentrály	ostatní odbornosti	ženista	ženijní průzkumník	strojník dozěru	elektromechanik	Rádío-strojník	elektrocentrály	ostatní odbornosti
28	Rádiová stanice řady "R"	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	Bezpečnostní opatření při provozu techniky	-	-	2	2	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	2	1	1	-	
30	Zásady pro odstraňování závad na inženýrských sítích	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
31	Odborné taktické cvičení	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	6	6	6	6	6	6	12
C e l k e m		36	3636	36	26	36	25	2525	25	2525	18	25	2525	18	22	363636	36	26	26	12	12	36

T é m a 1. Prostředky pro ženišní průzkum
/Výklad s ukázkou, praktický výcvik/

Prostředky pro vyhledávání zavalených úkrytů CO. Takticko-technická data, konstrukce a funkce radiomajáku, jeho použití. Příprava přístroje k použití a praktické vyhledání osob.

T é m a 2. Činnost ženišní průzkumné hlídky při průzkumu osy přesunu
/Praktický výcvik/

Zjištění průchodnosti a únosnosti objektů pochodové osy, překážek na ose a vyhledání objížděk. Sestavení hlášení o průzkumu.

T é m a 3. Organizace, úkoly a vybavení ženišní průzkumné jednotky
/Seminární beseda/

Průzkum, jeho druhy a vybavení průzkumné jednotky. Úkoly ženišní průzkumné jednotky při činnosti jednotek CO. Způsoby vedení průzkumu. Práce s mapou.

T é m a 4. Činnost družstva při průzkumu prostoru napadení jadernými zbraněmi
/Praktický výcvik/

Zjistit přístupové cesty, rozsah požárů, stav úkrytů, nouzové východy, místa shromáždění postižených osob, stav budov. Sestavení hlášení o průzkumu.

T é m a 5. Ochranné objekty, jejich účel a rozdělení
/Výklad, seminární beseda/

Druhy objektů, jejich umísťování a konstrukce. Maskování objektů.

T é m a 6. Okopy a kryty pro techniku
/Výklad s ukázkou/

Vytyčení okopů a krytů, jejich budování pomocí strojů a trhavin. Ruční dokončování zemních prací a maskování.

T é m a 7. Ochranné objekty k ukrytí živé síly
/Výklad s ukázkou/

Budování úkrytů lehkého typu, velitelských a pozorovacích stanovišť. Vybavení objektů a jejich maskování. Úprava sklepů a vhodných prostorů k ukrytí živé síly, jejich úprava k ochraně proti radioaktivnímu zamoření.

T é m a 8. Předepsané maskovací prostředky
/Výklad s ukázkou/

Určení, takticko-technická data a způsoby použití předepsaných maskovacích prostředků. Zhotovení jednoduchých masek s využitím předepsaných maskovacích prostředků. Maskování objektů a techniky.

T é m a 9. Činnost ženišní čety v prostoru rozmístění
/Výklad s ukázkou/

Ženišní průzkum prostoru rozmístění. Ženišní budování prostoru rozmístění. Maskování objektů a techniky.

T é m a 10. Trhaviny a rozněcovače
/Výklad, seminární beseda/

Všeobecně o trhavinách a rozněcovačích a jejich použití v CO. Normalizované nálože a způsoby sestavení náloží. Bezpečnostní opatření při práci s trhavinami.

T é m a 11. Způsoby roznětu náloží
/Ukázka/

Roznecovače a pomůcky pro roznět, druhy roznětových sítí, způsob jejich použití. Roznět ohněm, elektrický roznět. Bezpečnostní opatření při použití jednotlivých roznětů.

T é m a 12. Trhání dřevěných a ocelových prvků, zdiva a stavebních konstrukcí
/Praktický výcvik/

Výpočet náloží, způsoby připevnění na trhané prvky. Způsoby rozmístění a uložení náloží při trhání různých druhů stěn a budov. Bezpečnostní opatření při trhání jednotlivých materiálů a stavebních konstrukcí.

T é m a 13. Charakteristika staveb a její vliv na provádění ZPLP
/Výklad/

Všeobecně o stavbách a konstrukčních systémech staveb. Druhy rozvodů vody, plynu, elektrické energie a kanalizační sítě. Prvky rozvodů a uzávěrů v budovách. Umístění úkrytů, jejich charakteristika a tloušťka zdí. Charakteristika a druhy trosek.

T é m a 14. Ničivé účinky jaderných zbraní na stavby
/Výklad/

Stupně poškození budov, inženýrských sítí, úkrytů a komunikací. Charakteristika druhů trosek. Vznik závalů, technologický postup při jejich uvolňování a volba mechanizačních prostředků. Bezpečnostní opatření při práci.

T é m a 15. Vyhledávání a vyprošťování osob z trosek úkrytů a budov
/Praktický výcvik/

Pořadí záchrany a vyprošťování osob z trosek, způsoby pronikání k nim. Použití mechanizačních prostředků, vynášení zraněných. Bezpečnostní opatření při práci.

T é m a 16. Zajišťovací práce a bezpečnostní opatření při ZPLP
/Výklad s ukázkou, seminární beseda/

Zajišťovací práce na budovách s inženýrskou sítí vodovodní, parovodní, plynovodní a kanalizační. Bezpečnostní opatření při pracích.

T é m a 17. Ženižní technický průzkum v prostoru napadení
/Výklad, praktický nácvik/

Složení a úkoly průzkumné hlídky /družstva/. Zjištění přístupových cest, rozsah závalů, zavalených úkrytů a míst ohrožených zřícením budov.

T é m a 18. Zásady pro provoz strojů
/Výklad, seminární beseda/

Provozní dokumentace a její vedení. Pravidla pro výjezd z parku. Doklady strojníka.

T é m a 19. Řízení stroje a provádění ženižních prací

Cvičení 1. /Praktický výcvik/ Spouštění motoru a nácvik ovládní stroje. Práce se strojem za různých terénních a povětrnostních podmínek.

Cvičení 2. /Praktický výcvik/ Technologické postupy při přípravě techniky k práci v prostorech radioaktivního zamoření, uvolňování zavalených úkrytů, zřizování přejezdů v závalech.

T é m a 20. Ošetřování techniky
/Praktický výcvik/

Obsah prací a postup při kontrolních prohlídkách před výjezdem a za přesunu. Každodenní a technické ošetření techniky, povinnosti obsluhy při něm. Zvláštnosti provozu a ošetřování techniky s ohledem na roční období.

T é m a 21. Opravy techniky

Cvičení 1. /Seminární beseda, praktický výcvik/ Rozsah prací při běžné opravě. Technologické postupy při demontáži soustrojí a jejich výměna. Bezpečnostní opatření při provádění oprav.

Cvičení 2. /Praktický výcvik/ Soustružnické, zámečnické, svářečské, klempířské a montážní práce při opravách techniky a údržbě velitelského stanoviště.

T é m a 22. Činnost čety při maskování velitelského stanoviště

Způsoby maskování s využitím předepsaných a výpomocných prostředků a materiálu.

T é m a 23. Elektrické měření a měřicí přístroje
/Praktický výcvik/

Charakteristika používaných měřicích přístrojů. Příprava přístrojů k měření. Praktické měření jednotlivých prvků elektrických souprav. Zjišťování a odstraňování závad.

T é m a 24. Polní přepojovač TÚ-10, ústředna TÚ-11
/Výklad s ukázkou, praktický výcvik/

Takticko-technická data a hlavní části, přepojení a přezkoušení. Přídavné zařízení AUT pro státní linky. Bleskojistková svorkovnice BS 2C, účel, zapojení, bezpečnostní opatření.

T é m a 25. Zásady ošetřování spojovací techniky
/Seminární beseda/

Druhy ošetřování spojovací techniky a doba jejich provádění. Rozsah základního ošetření a technického ošetření č. 1 na spojovací technice.

T é m a 26. Ošetřování akumulátorů
/Seminární beseda/

Zásady ošetřování a nabíjení olověných a alkalických akumulátorů. Provádění kapacitních zkoušek. Nabíjecí souprava NS-1250, souprava pro ošetřování akumulátorů.

T é m a 27. Elektrocentrály EC 1 kVA, EC 3 kVA, EC 30 kVA

Cvičení 1. /Výklad s ukázkou/ Takticko-technická data jednotlivých elektrocentrál. Příprava k provozu. Systém regulace napětí. Bezpečnostní opatření při zřizování a provozu elektrocentrál a spotřebičů.

Cvičení 2. /Praktický výcvik/ Osvětlovací souprava OS 3 kVA. Takticko-technická data, rozvinování a napájení osvětlovací sítě. Osvětlování velitelského stanoviště. Odstraňování závad na elektrické síti.

T é m a 28. Rádiová stanice řady "R"
/Výklad s ukázkou, seminární beseda/

Popis a složení soupravy. Pravidla pro přípravu stanice k provozu. Připojení napájecích zdrojů a kontrola provozu. Anténní systém velitelského stanoviště.

T é m a 29. Bezpečnostní opatření při provozu techniky
/Seminární beseda/

První pomoc při zasažení elektrickým proudem. Ochrana proti nebezpečnému dotykovému napětí. Jističe, pracovní ochranné pomůcky, jejich používání. Povinnosti obsluhy spojovacího zařízení a strojníka elektrocentrály před připojením spotřebičů k elektrické síti.

T é m a 30. Zásady pro odstraňování závad na inženýrských sítích
/Seminární beseda, praktický výcvik/

Odstraňování závad na elektrické síti, napojení náhradního zdroje elektrické energie. Vypínače, uzávěry vody a plynu. Odstraňování závad na hlavních a nouzových uzávěrech velitelského stanoviště. Obsluhy a ošetřování filtračního a ventilačního zařízení a zásobníků vody.

T é m a 31. Odborné taktické cvičení
/Praktický výcvik/

Činnost při zabezpečování štábu CO v prostoru rozmístění a po nepřátelském napadení.

Poznámka: Odbornost řidič-strojník elektrocentrál cvičí v rámci automobilní přípravy podle programů pro řidiče automobilů témata 1, 6, 9, 13, 14, 20 a 22 v počtu hodin podle tabulky 1.

Tabulka 1

Číslo tématu	Počet hodin při délce			
	zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
	21 dní.	14 dní	12 dní	21 dní
1	1	1	1	1
6	1	1	1	1
9	1	-	-	1
13	1	-	-	1
14	2	2	2	2
20	1	1	1	1
22	3	2	2	3
C e l k e m	10	7	7	10

4. Řidiči automobilů

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce			
		zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
		21 dní	14 dní	12 dní	21 dní
1	Zásady provozu techniky	1	1	1	1
2	Základní ustanovení pro opravy vozidel	1	1	1	1
3	Vojenské opravářské a odsunové prostředky	2	1	1	1
4	Bezpečnostní opatření	1	1	1	1
5	Uložení a ošetřování pojízdných opravářských a vyprošťovacích prostředků	1	1		
6	Prostředky ke zvýšení průchodivosti automobilů a k jejich vyprošťování	1	1	1	1
7	Základní typy vozidel, motor a jeho příslušenství, převodovka a strojový spodek	3	2	-	-
8	Elektrické zařízení	1	1	-	-
9	Základní ustanovení o provozu techniky	2	2	1	1
10	Park techniky, jeho organizace a zařízení, chod parkové služby	1	1	1	1
11	Provozní materiály, jejich využití, normy	1	-	-	-
12	Význam a druhy ošetřování techniky	1	1	-	-
13	Kontrolní prohlídka	2	1	1	2
14	Každodenní ošetření	3	2	2	2
15	Technické ošetření č. 1	2	1	1	2
16	Technické ošetření č. 2	2	1	1	2
17	Příprava techniky na zimní a letní provoz	2	-	-	-

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce			
		zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
		21 dní	14 dní	12 dní	21 dní
18	Příprava uložené techniky k provozu	2	2	1	1
19	Odstraňování poruch	1	1	2	2
20	Směrnice o nařízení o provozu vojenských motorových vozidel	1	1	1	1
21	Přezkoušení z pravidel silničního provozu	1	1	1	1
22	Řízení vozidel - cvičení 1	2	1	1	2
	Řízení vozidel - cvičení 2	2	1	1	2
23	Odborné taktické cvičení	-	-	6	12
C e l k e m		36	25	25	36

T é m a 1. Zásady provozu techniky

Směrnice a nařízení pro provoz techniky v armádě, přebírání a odevzdávání techniky. Provozní dokumentace.

T é m a 2. Základní ustanovení pro opravy vozidel
/Výklad/

Druhy a metody provádění oprav vozidel a jejich skupin. Záruční a meziopravní normy. Technické podmínky, které musí být dodrženy při opravách vozidel a jejich skupin. Dokumentace vozidel odesílaných do opravy. Způsob přebírání vozidel do opravy a jejich přebírání po opravě.

T é m a 3. Vojenské opravářské a odsunové prostředky

Cvičení 1. /Výklad/ Vojenské opravářské a odsunové prostředky, jejich úkoly a použití při opravách a evakuaci vozidel.

Cvičení 2. /Praktický nácvik/ Rozvinutí pojízdných opravářských dílen a vyprošťovacích prostředků k činnosti.

T é m a 4. Bezpečnostní opatření
/Seminární beseda/

Poučení o bezpečnosti při práci, základní bezpečnostní opatření při práci s elektrickými přístroji a zařízeními. Ochranné prostředky, jejich účel a způsob použití.

T é m a 5. Uložení a ošetřování pojízdných opravářských a vyprošťovacích prostředků
/Výklad/

Všeobecné ustanovení o organizaci uložení pojízdných opravářských a vyprošťovacích prostředků, způsob jejich uložení a ošetřování, vyjmutí a uložení.

T é m a 6. Prostředky ke zvýšení průchodivosti automobilů a k jejich vyprošťování
/Ukázka/

Využívání prostředků ke zvýšení průchodivosti automobilů v těžkých terénních podmínkách. Vyprošťování automobilů a jejich odtahování /pomocí lana, navijáků a kladky/.

T é m a 7. Základní typy vozidel, motor a jeho příslušenství, převodovka a strojový spodek
/Výklad/

Charakteristika a takticko-technická data vozidel základních typů. Zvláštnosti konstrukce motoru, chladicích, mazacích a palivových

soustavy. Závady, jejich zjišťování a odstraňování. Konstrukce spojky, převodovky, rozvodovky, přední a zadní nápravy, diferenciálu, rámu, řízení a brzdové soustavy.

T é m a 8. Elektrické zařízení
/Výklad s ukázkou/

Charakteristika a označení akumulátorů, dynama, alternátoru. Schéma elektrického zařízení, umístění jednotlivých částí na vozidle. Infrapřístroj, účel, zvláštnosti a princip činnosti.

T é m a 9. Základní ustanovení o provozu techniky
/Výklad, seminární beseda/

Rozkazy, nařízení, odevzdávání a přebírání techniky řidičem. Vedení provozních dokumentů, vyplňování a vyhodnocování jízdních rozkazů.

T é m a 10. Park techniky, jeho organizace a zařízení, chod parkové služby
/Ukázka/

Rozdělení, určení a význam parkové techniky. Jednotlivé části parku, dokumentace vedená v parku. Výjezd a návrat automobilové techniky, protipožární opatření. Polní park.

T é m a 11. Provozní materiály, jejich využití, normy
/Seminární beseda/

Základní druhy pohonných hmot a maziv, jejich označování a používání. Ostatní speciální kapaliny používané v ČSA, jejich označování, používání a bezpečnostní opatření při práci s nimi. Normy životnosti pneumatik, akumulátorů a výstroje.

T é m a 12. Význam a druhy ošetřování techniky
/Praktický výcvik/

Druhy ošetřování techniky, jejich význam, způsoby provádění, úkoly a činnost řidiče. Plánování a řízení ošetřování techniky.

T é m a 13. Kontrolní prohlídka
/Praktický výcvik/

Účel, organizace a provádění, obsah práce a technologický postup při kontrolních prohlídkách. Kontrolní prohlídky před výjezdem, při zastávce a po ukončení jízdy. Činnost řidiče při kontrolní prohlídce.

T é m a 14. Každodenní ošetření
/Praktický výcvik/

Účel, organizace, rozsah, obsah a postup práce při každodenním ošetření automobilové techniky. Kontrola kvality každodenního ošetření.

T é m a 15. Technické ošetření č. 1
/Praktický výcvik/

Účel, obsah práce a způsob provádění technického ošetření č. 1. Povinnosti řidiče. Provedení vybraných prací technického ošetření v plném rozsahu.

T é m a 16. Technické ošetření č. 2
/Praktický výcvik/

Účel, obsah práce a způsob provádění technického ošetření č. 2. Povinnosti řidiče. Provedení vybraných prací technického ošetření v plném rozsahu.

T é m a 17. Příprava techniky na zimní a letní provoz
/Seminární beseda, praktický výcvik/

Zvláštnosti provozu v zimním a letním období, význam přípravy vozidel a řidičů, úkol řidiče při přípravě vozidla k provozu v zimním nebo letním období, rozsah a obsah prací při přípravě. Prostředky pro ulehčení spouštění motorů za nízkých teplot.

T é m a 18. Příprava uložené techniky k provozu
/Výklad, seminární beseda/

Význam uložení techniky. Zásady jejího ošetřování. Postup prací při vyjmutí techniky z uložení po vyhlášení bojového poplachu. Povinnosti řidiče při odkonzervování techniky.

T é m a 19. Odstraňování poruch
/Praktický výcvik/

Odstraňování poruch na motoru, převodovce, strojovém spodku a elektrickém zařízení. Kontrola technického stavu vozidla.

T é m a 20. Směrnice a nařízení o provozu vojenských motorových vozidel
/Seminární beseda/

Směrnice a nařízení upravující provoz vojenských motorových vozidel, pravidla pro přepravu osob v nákladních automobilech. Orgány TAI, jejich pravomoc.

T é m a 21. Přezkoušení z pravidel silničního provozu
/Praktické přezkoušení/

Přezkoušení z pravidel silničního provozu pomocí kontrolních a přezkušovacích testů.

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce																	
		zdokonalovacího cvičení				stmelovacího cvičení				21 dní									
		21 dní			14 dní			12 dní			21 dní								
7	Běžné opravy na automobilové technice	6	6	6	4	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
8	Opravy základních částí, skupin a podskupin	8	8	8	4	8	6	6	6	4	4	4	4	4	4	6	6	6	6
9	Rozvinutí pojízdné automobilové dílny a provádění oprav v poli	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
10	Předcházení mimořádným událostem	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	Přesuny automobilních proudů	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Konstrukce automobilů	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Odborné taktické cvičení	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	C e l k e m	36	36	36	26	36	26	25	25	25	25	25	25	25	25	25	18	25	36

T é m a 1. Kontrolní prohlídka před výjezdem z parku a na zastávce
/Ukázka, praktický výcvik/

Kontrolní prohlídky techniky před výjezdem z parku s důrazem na roční období. Odstraňování zjištěných závad.

T é m a 2. Pojízdné prostředky pro ošetřování a opravy techniky
/Výklad s ukázkou/

Základní pojízdné prostředky pro ošetřování a opravy techniky /pojízdná automobilová dílna/, jejich výbava, způsob rozvinutí a možnosti využití.

T é m a 3. Technické ošetření č. 1 a 2
/Praktický výcvik/

Technologické postupy jednotlivých druhů ošetření. Odstraňování zjištěných závad.

T é m a 4. Zvláštnosti provozu techniky s ohledem na roční období
/Praktický výcvik/

Zvláštnosti ošetřování v zimním /letním/ období. Způsoby spouštění motorů při nízkých teplotách, prostředky ulehčující spouštění motorů. Maziva a speciální kapaliny na zimu /léto/.

T é m a 5. Prostředky pro vyprošťování techniky
/Výklad s ukázkou/

Využívání prostředků pro vyprošťování techniky. Způsoby vyprošťování /pomocí lana, kladky, navijáku/. Vlečení poškozené techniky. Bezpečnostní opatření při vyprošťování a vlečení.

T é m a 6. Základní ustanovení pro provádění oprav techniky
/Praktický výcvik/

Způsoby demontáže a montáže základních součástí skupin a podskupin. Výměna soustrojí. Základní dokumentace pro opravy. Renovace a výroby součástek.

T é m a 7. Běžné opravy na automobilové technice
/Praktický výcvik/

Opravařské a seřizovací práce na motoru, spojce, řízení a brzdách. Oprava elektrické výstroje. Opravy podvozku a pneumatik.

T é m a 8. Opravy základních částí, skupin a podskupin
/Praktický výcvik/

Technické podmínky pro opravy základních částí, skupin a podskupin. Způsob jejich demontáže, opravy, montáže a přezkoušení. Používané přípravky a nářadí. Bezpečnostní opatření při práci.

T é m a 9. Rozvinutí pojízdné automobilové dílny a provádění oprav v poli
/Praktický výcvik/

Technologie rozvinutí pojízdné automobilové dílny a její příprava k činnosti. Připojení ke zdroji energie. Bezpečnostní opatření.

T é m a 10. Předcházení mimořádným událostem
/Seminární beseda/

Příčiny automobilových nehod. Činnost řidiče při nebezpečné a havarijní situaci. Odpovědnost řidiče za automobilovou nehodu. Povinnosti řidiče k zabránění automobilových nehod.

T é m a 11. Přesuny automobilních proudů
/Seminární beseda/

Automobilní proud a způsob jízdy. Intenzita a rychlost jízdy. Vzdálenosti, zastávky, dopravní kázeň a pořadí jízdy. Rozkaz k přesunu. Zásady překonávání zamořených prostorů automobily a odmořování techniky a osob.

T é m a 12. Konstrukce automobilů

Při dodržení stanoveného počtu hodin je třeba využít témata 1, 6, 9, 13, 14, 20 a 22 z programů pro řidiče automobilů v počtu hodin určených pro řidiče-strojníky EC u ženijních jednotek.

T é m a 13. Odborné taktické cvičení

Činnost při zabezpečování štábu CO v prostoru rozmístění a po nepřátelském napadení.

6. Opraváři spojovací techniky

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Počet hodin při délce

Číslo tématu	T é m a	zdokonalovacího cvičení																				
		21 dní				14 dní				12 dní				21 dní								
		radiomechanik	dálnopisec	řidič-strojník	elektrocentrály	radiomechanik	dálnopisec	řidič-strojník	elektrocentrály	radiomechanik	dálnopisec	řidič-strojník	elektrocentrály	radiomechanik	dálnopisec	řidič-strojník	elektrocentrály					
1	Rádiové přijímače a vysílače	4	4	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	2	2	-	-	
2	Způsoby a zdroje napájení spojovacích prostředků	3	3	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	2	2	-	-	
3	Bezpečnostní opatření při provozu a opravách spojovací techniky	2	2	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	2	2	-	-	
4	Ošetřování spojovací techniky a elektrocentrál	4	4	3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	3
5	Elektrické měření a měřicí přístroje	6	6	3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	3	3	2	2	4	4	2	2	6
6	Elektrocentrály EC 1 kVA, EC 3 kVA	3	3	15	2	2	2	10	10	2	2	10	10	2	2	6	6	2	2	2	2	6
7	Rozvinutí mobilního vysílacího střediska	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4	4	4	4	2	2	3	3	3	3	3

Počet hodin při délce

Číslo tématu	T é m a	zdokonalovacího cvičení																				
		21 dní				14 dní				12 dní				21 dní								
		radiomechanik	dálnopisec	řidič-strojník	elektrocentrály	radiomechanik	dálnopisec	řidič-strojník	elektrocentrály	radiomechanik	dálnopisec	řidič-strojník	elektrocentrály	radiomechanik	dálnopisec	řidič-strojník	elektrocentrály					
8	Praktické ošetřování telefonní ústředny spojovacího uzlu štábu /VS/	-	9	-	-	-	9	-	-	-	9	-	-	4	4	-	-	-	7	-	-	-
9	Praktické ošetřování rádiových prostředků spojovacího uzlu štábu /VS/	9	-	-	-	9	-	-	-	9	-	-	-	4	-	-	-	7	-	-	-	10
10	Automobilní příprava	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
11	Odborné taktické cvičení	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	6	6	6	12	12	12	12
C e l k e m		36	36	36	36	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	36	36	36	36	36

T é m a 1. Rádiové přijímače a vysílače
/Výklad, ukázka, seminární beseda/

Rozdělení, základní části a blokové schéma, funkce jednotlivých stupňů přijímače a vysílače.

T é m a 2. Způsoby a zdroje napájení spojovacích prostředků
/Výklad, praktický výcvik/

Napájecí zdroje a jejich rozdělení. Spojení článků akumulátorů. Akumulátory a jejich ošetřování.

T é m a 3. Bezpečnostní opatření při provozu a opravách spojovací techniky
/Výklad, seminární beseda/

Ochrana proti nebezpečnému dotykovému napětí. Jističe, ochranné pomůcky a jejich používání, bleskojistková ochrana. Povinnosti obsluhy před připojením zařízení k elektrické síti. První pomoc při zasažení elektrickým proudem.

T é m a 4. Ošetřování spojovací techniky a elektrocentrál
/Praktický výcvik/

Zásady ošetřování, technologický postup a metodika ošetřování spojovací techniky a elektrocentrál.

T é m a 5. Elektrické měření a měřicí přístroje
/Výklad s ukázkou, praktický výcvik/

Praktické měření elektrických přístrojů, zjišťování vadných součástí. Měření na vedení.

T é m a 6. Elektrocentrály EC 1 kVA, EC 3 kVA
/Výklad, seminární beseda, praktický výcvik/

Takticko-technická data elektrocentrál. Příprava k provozu. Systém regulace napětí. Bezpečnostní opatření při zřizování a provozu elektrocentrál.

T é m a 7. Rozvinutí mobilního vysílacího střediska
/Praktický výcvik/

Praktické zřízení mobilního vysílacího střediska, výstavba anténního systému, budování zdrojové části, rozvodů, režimová opatření a povinnosti obsluhy.

T é m a 8. Praktické ošetřování telefonní ústředny spojovacího uzlu štábu /VS/
/Praktický výcvik/

Praktická kontrola jednotlivých účastnických přípojek, přezkoušení ústředny na spojovacím uzlu. Vedení technické dokumentace spojovacího zařízení.

T é m a 9. Praktické ošetřování rádiových prostředků spojovacího uzlu štábu /VS/
/Praktický výcvik/

Kontrola jednotlivých funkčních bloků, kontrola přepojovacích kabelů, anténních svodů, měření parametrů. Vedení technické dokumentace spojovacího zařízení.

T é m a 10. Automobilní příprava

Ve stanoveném počtu hodin je třeba využít témata 1, 6, 9, 13, 14, 20 a 22 z programů pro řidiče automobilů v počtu hodin určeném pro řidiče-strojníky EC u ženijních jednotek.

T é m a 11. Odborné taktické cvičení

Činnost při zabezpečování štábu CO v prostoru rozmístění a po nepřátelském napadení.

7. Specialisté týlových služeb

Úkoly výcviku

Naučit vojáky zařazené v týlových funkcích přesně plnit povinnosti podle specifiky týlové odbornosti ve stálých posádkách i v polních podmínkách.

Zdokonalovat získané znalosti a praktické návyky při využívání a ošetřování týlové techniky a materiálu.

Metodické pokyny

Hlavní pozornost je nutné věnovat tomu, aby specialisté v co nejkratší době zvládli své povinnosti a prohloubili praktické návyky pro výkon své odborné funkce.

Trvalou pozornost těmto odbornostem je třeba věnovat především proto, že se pro ně neorganizuje pravidelný výcvik v odborné a technické přípravě. Technická a odborná příprava se u zdravotnických instruktorů, sběračů raněných, kuchařů, skladníků a účetatelů PHM i ostatních týlových specialistů nahrazuje praktickou přípravou přímo ve funkci podle zařazení.

Odborné vedení a správnost výkonu funkce všech týlových specialistů zabezpečují u jednotek štábů CO odborní materiáloví funkcionáři, u provozního praporu štábu CO ČSFR zástupce velitele pro týl.

OCHRANA PROTI ZBRANÍM HROMADNÉHO NIČENÍ

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce			
		zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
		21 dní	14 dní	12 dní	12 dní
1	Prostředky individuální ochrany	1	-	-	1
2	Způsoby speciální očisty	2	1	1	2
C e l k e m		3	1	1	3

T é m a 1. Prostředky individuální ochrany

Základní údaje o používaných ochranných prostředcích, způsoby jejich používání a odkládání. Kontrola těsnosti ochranných masek v chemické zkušební komoře podle stanovené metodiky.

T é m a 2. Způsoby speciální očisty

Určení, popis a způsoby použití individuálního protichemického balíčku a univerzální odmořovací soupravy. Částečná speciální očista zbraní a techniky předepsanými prostředky. Částečná speciální očista osob. Způsoby odmořování, dezaktivace okopů /úkrytů/ a úseků zákopů.

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce			
		zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
		21 dní	14 dní	12 dní	12 dní
1	Tvary družstva /osádky, obsluhy/, čtyři, roty a činnost vojáků u vozidel a na vozidlech	1	1	1	1
C e l k e m		1	1	1	1

T é m a 1. Tvary družstva /osádky, obsluhy/, čtyři, roty a činnost vojáků u vozidel a na vozidlech

Nástupové a pochodové tvary družstva, čtyři a roty. Přeměna nástupového tvaru do pochodového a naopak. Obraty na místě a za pochodu. Změna směru pochodu. Vzdávání vojenské pocty v tvaru na místě a za pochodu. Odpověď na pozdrav nadřízeného.

POŽÁRNÍ OCHRANA

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce			
		zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
		21 dní	14 dní	12 dní	21 dní
1	Metody a způsoby hašení požárů	1	1	1	1
2	Činnost při zachraňování osob a vynášení materiálu z hořících objektů	2	1	1	2
C e l k e m		3	2	2	3

T é m a 1. Metody a způsoby hašení požárů

Metody a způsoby hašení požárů pomocí dostupných prostředků /hasicími přístroji, pískem, plachtami a jinými prostředky/. Zvláštnosti hašení hořících kapalin a objektů s elektrickým zařízením. Metody a způsoby demontáže a strhávání konstrukcí budov. Bezpečnostní opatření při hašení.

T é m a 2. Činnost při zachraňování osob a vynášení materiálu z hořících objektů

Činnost jednotky při procvičování činnosti podle plánu požární ochrany útvaru.

Vyhledávání osob v hořících a zničených objektech. Způsoby činnosti v zadávaných a zničených objektech. Zachraňování osob z hořících objektů po neporušených schodištích, přistavených žebřících apod. Zamezení vzniku paniky mezi osobami v hořících a zadávaných objektech. Bezpečnostní opatření.

o
PRŮZKUMNÁ PŘÍPRAVA

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce			
		zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
		21 dní	14 dní	12 dní	21 dní
1	Průzkum v Civilní obraně	1	1	1	1
C e l k e m		1	1	1	1

T é m a 1. Průzkum v Civilní obraně

Druhy a úkoly průzkumu. Složení průzkumných orgánů a způsoby součinnosti.

STŘELECKÁ PŘÍPRAVA

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce			
		zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
		21 dní	14 dní	12 dní	21 dní
1	Výcvik ve střelbě z místa na mizivé a pohyblivé cíle	6	6	6	6
C e l k e m		6	6	6	6

T é m a 1. Výcvik ve střelbě z místa na mizivé a pohyblivé cíle

Cvičení 1. /Nácvik/ Bezpečnostní opatření při střelecké přípravě. Příprava ke střelbě vleže z místa a po přesunu. Střelba a její opravování. Střelba v ochranné masce.

Průpravná cvičení v činnosti se zbraní, vyhledávání cílů a zjišťování dálek, střelba z místa a po přesunu na mizivé a pohyblivé cíle. Kontrola připravenosti ke školní střelbě.

Cvičení 2. /Nácvik/ Zdokonalování znalostí v nauce o zbraní. Plnění časových norem. Řešení střeleckých úloh přípravy výchozích prvků pro střelbu na mizivé cíle z místa a po přesunu. Vyhledávání cílů a zjišťování dálek k nim.

Školní střelba /z přidělené zbraně/ cvičení 1. pro jednotky druhů vojsk a speciálních vojsk.

VOJENSKO-OBČANSKÁ VÝCHOVA

Vojensko-občanská výchova se řídí ustanoveními směrnic ministra obrany ČSFR pro přípravu vojsk na daný výcvikový rok. Kromě pevně vyčleněných hodin se v každém týdnu plánuje jedna aktuální /v době stanovené denním řádem/.

Celkově se vyčleňují pro vojensko-občanskou výchovu 2 hodiny.

ZÁKLADNÍ ŘÁDY

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce			
		zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
		21 dní	14 dní	12 dní	21 dní
1	Denní řád a organizace života u jednotek	1	1	1	1
C e l k e m		1	1	1	1

T é m a 1. Denní řád a organizace života u jednotek

Rozdělení času a denní řád. Směny vnitřní služby, rozdělení a povinnosti příslušníků celodenní směny. Organizace stálé bojové pohotovosti.

ZDRAVOTNICKÁ PŘÍPRAVAÚkoly výcviku

Obnovit praktické návyky v používání prostředků zdravotnické výbavy jednotlivce a seznámit vojáky v záloze s novými prostředky.

Metodické pokyny

Výcvik ve zdravotnické přípravě metodicky řídí lékař nebo zdravotník. Vedoucí položí důraz především na praktické zvládnutí prostředků zdravotnické výbavy jednotlivce. Teoretický a praktický výcvik se vede převážně v učebnách. Získané znalosti a praktické dovednosti se doplňují při polním výcviku.

Vojenské předpisy a jiné pomůcky

Autoinjektor GAI /Zdrav-21-1/

Prostředky zdravotnické výbavy jednotlivce /Zdrav-21-2/

Příručka pro zdravotníky

Prostředky zdravotnické výbavy jednotlivce

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce			
		zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
		21 dní	14 dní	12 dní	21 dní
1	Prostředky zdravotnické výbavy jednotlivce	1	1	1	1
C e l k e m		1	1	1	1

T é m a 1. Prostředky zdravotnické výbavy jednotlivce

Popis, indikace a způsoby použití kapesního obvazu, individuálního protichemického balíčku, autoinjektoru GAI s náplní do autoinjektorů, Dikacidu a Cystaminu.

ŽENIJNÍ PŘÍPRAVA

PŘEHLED TÉMAT A ROZPOČET HODIN

Číslo tématu	T é m a	Počet hodin při délce			
		zdokonalovacího cvičení		stmelovacího cvičení	
		21 dní	14 dní	12 dní	21 dní
1	Ženijní zátarasy	1	-	-	1
2	Ochranné stavby	1	1	1	1
C e l k e m		2	1	1	2

T é m a 1. Ženijní zátarasy

Charakteristika a účel výbušných a nevýbušných zátarasů. Způsoby překonávání výbušných a nevýbušných zátarasů.

T é m a 2. Ochranné stavby

Kryty pro vozidla, pohotovostní úkryty pro obyvatelstvo. Zpevňování narušených staveb a úprava sklepních prostor k úkrytí obyvatelstva.

O B S A H

Strana

Úvod	3
<u>Organizace bojové přípravy a výchovy .....</u>	5

ČÁST 1

SPOLEČNÝ VÝCVIK

<u>Rozpočet hodin na výcvikové období .....</u>	12
<u>Příprava řidičů a dílenských specialistů .....</u>	13
1. Organizace zdokonalovací části přípravy řidičů ...	13
2. Rozpočet hodin na výcvikové období	15
<u>Technická příprava .....</u>	16
<u>Řidičská příprava .....</u>	26
<u>Specialisté pro opravy automobilové techniky .....</u>	33
1. Odborná příprava dílenských specialistů	35
2. Technická příprava dílenských specialistů	37
<u>Chemické jednotky .....</u>	39
<u>Spojovací jednotky .....</u>	50
1. Technická příprava	52
2. Odborná příprava	59
<u>Specialisté týlových služeb .....</u>	62
<u>Ochrana proti zbraním hromadného ničení .....</u>	62
<u>Vojensko-občanská výchova .....</u>	67
<u>Taktická příprava .....</u>	67
<u>Tělesná příprava .....</u>	68
<u>Pořadová příprava .....</u>	71
<u>Požární ochrana .....</u>	75
<u>Střelecká příprava .....</u>	76
<u>Vojenská topografie .....</u>	79
<u>Základní řády .....</u>	82
<u>Zdravotnická příprava .....</u>	84
<u>Ženíjní příprava .....</u>	86

ČÁST 2

PŘÍPRAVA VOJÍNŮ A PODDŮSTOJNÍKŮ V ZÁLOZE
VOJENSKÝCH ÚTVARŮ CO

<u>Úkoly bojové přípravy a výchovy</u>	88
<u>Organizační pokyny</u>	88
<u>Metodické pokyny</u>	91
<u>Příprava společná pro všechny jednotky</u>	93
<u>Odborná a technická příprava</u>	94
1. Spojovací jednotky	94
2. Chemické jednotky	106
3. Ženíjní jednotky	115
4. Řidiči automobilů	128
5. Specialisté pro opravy bojové techniky	135
6. Opraváři spojovací techniky	140
7. Specialisté týlových služeb	144
<u>Ochrana proti zbraním hromadného ničení</u>	145
<u>Pořadová příprava</u>	146
<u>Požární ochrana</u>	146
<u>Průzkumná příprava</u>	147
<u>Střelecká příprava</u>	148
<u>Vojensko-občanská výchova</u>	149
<u>Základní řády</u>	149
<u>Zdravotnická příprava</u>	149
<u>Ženíjní příprava</u>	151

Odpovědný funkcionář: generálmajor Ing. Břetislav Nytra

Redaktor: major Antonín Trajer

Předpis přidělen podle zvláštního rozdělovníku